

2023

Jaarverslag

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG

Vereniging Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs De Eem

Inhoud

Voorwoord	4
1. Visie en missie	6
2. Bestuursverslag 2023	10
2.1 Kernactiviteiten en resultaten	11
2.2 Opbrengsten	12
2.2.1 Basisondersteuning	12
2.2.2 Extra ondersteuning	17
2.2.3 Dekkend netwerk specialistische voorzieningen	26
2.2.4 Ketenaanpak	26
2.3 Overige beleidselementen	27
2.3.1 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	27
2.3.2 Onderzoek en ontwikkeling	27
2.3.3 Van IPPOO naar JOSEE: Jeugd- en Oudersteunpunt Eemland	32
2.4 Maatschappelijke context	34
2.4.1 Allocatie van middelen naar schoolniveau	34
2.4.2 Onderwijsachterstanden	34
2.5 Korte weergave ontwikkelingen per gemeente	34
2.5.1 Amersfoort	35
2.5.2 Baarn	37
2.5.3 Bunschoten-Spakenburg	38
2.5.4 Leusden/Achterveld	39
2.5.5 Soest/Soesterberg	40
2.5.6 Woudenberg	41
3. Besturing	42
3.1 Juridische structuur	42
3.2 Interne organisatiestructuur	43
3.3 Code Goed Bestuur	43
3.4 Verslag van de ondersteuningsplanraad (OPR)	45
3.5 Verslag van de medezeggenschapsraad – personeelsgeleding (MR-P)	47
3.6 Verslag van de Commissie van Toezicht (CvT)	48
3.7 Omgeving	56

4. Bedrijfsvoering en continuïteit	57
4.1 Personeel	57
4.2 Financiën	58
4.2.1 Financieel beleid en beheer	58
4.2.2 Begroting en exploitatieresultaat 2022	59
4.2.3 Toelichting op de staat van baten en lasten	60
4.3 Treasurybeleid	62
4.4 Weerstandsvermogen	63
4.5 Risicoanalyse en het interne beheersmaatregelen	63
4.6 Continuïteit	67
4.7 Aanbesteding	68
4.8 Leerlingaantallen	68
4.9 Huisvesting en overige bedrijfsvoering	69
4.10 Duurzaamheid	69
4.11 Kwaliteitszorg	69
4.12 Evaluatie	69
	70
Financieel jaarverslag 2023	71

Voorwoord

Alle kinderen recht doen....

2023 was een jaar van vertraagde vooruitgang. We hebben ons huidige ondersteuningsplan met een jaar verlengd, om nog beter met elkaar in gesprek te zijn over wat onze maatschappelijke opgave is, hoe we die samen kunnen oppakken, waarbij we blijven denken vanuit de bedoeling. Elkaar kennen is daarvoor een voorwaarde. In een 24-uurs ALV met onze bestuurders, vlak na de zomer zetten we daar dus ook op in: wie ben jij? Wat drijft jou? Waar word je blij van? En: waar lig je 's nachts wakker van? Verbinding ontstaat door ontmoeting. Elkaar leren kennen. Begrip voor elkaars zorgen komt als je je kwetsbare kant durft te laten zien. En daardoor ontstaat ruimte om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen, samen op te trekken om het beter te doen voor alle kinderen.

Alle kinderen recht doen. Dat is wat ons drijft. Daarom ook doen wij als Samenwerkingsverband mee aan het landelijke project WEL in ontwikkeling. In dat traject mogen we met elkaar pionieren en ontdekken hoe we er kunnen zijn voor kinderen die niet naar school gaan en ook geen onderwijs krijgen. De leerkracht op de fiets werd geboren. U leest er meer over op pagina 24. Binnen WEL is ruimte gecreëerd om over grenzen van onderwijs en zorg heen te kijken, om vanuit de bedoeling aan de bedoeling te werken. Het afgrenzen van domeinen helpt kinderen die steun nodig hebben niet. Hoe lastig dit in de praktijk kan zijn ervaren alle professionals op zijn tijd. Elkaar vasthouden en samen naar oplossingen zoeken kost soms tijd, maar levert uiteindelijk het beste resultaat op.

Trots ook zijn we op JOSEE, ons vernieuwde Jeugd- en Ouder Steunpunt Eemland, dat we samen met onze collega's van het voortgezet onderwijs, SWV V(S)O Eemland, in januari lanceerden. Ouders weten ons te vinden, jongeren nog mondjesmaat. JOSEE staat ouders en jongeren bij die moeite hebben om hun weg in passend onderwijs te vinden. In hoofdstuk 2.3.3 wordt meer verteld over het functioneren van JOSEE.

In onze regio zijn belangrijke stappen gezet in de organisatie van de specialistische jeugdhulp. MetMaya werd de opdracht gegund. In 2024 verwachten we dat we samen met MetMaya en de wijkteams in onze gemeentes nog beter zicht krijgen op wat nodig is in onze regio en te verkennen hoe we dat zo goed mogelijk samen kunnen bieden. Onze samenwerking met de voorschoolse opvang hebben we dit jaar versterkt, ook om eerder zicht te krijgen op kinderen voor wie de stap naar school nog ingewikkeld is en preventief ondersteuning te bieden bij de overstap.

We ervaren dat de problematiek rond kinderen toeneemt, en dat de context het niet altijd eenvoudig maakt om snel een oplossing te bieden. We zijn bezorgd over de tekorten aan leerkrachten en wat dat betekent voor het aantal beschikbare plaatsen in het gespecialiseerd onderwijs. We zoeken naar oplossingen, naar meer grip op ontwikkelingen en de voorspelbaarheid daarvan om dan tijdig tot maatregelen te kunnen komen. Daarin hielp het niet dat de data van de overheid in 2023 er niet waren, laat kwamen en niet correct waren.

Ons dagelijks werk met en op de scholen, tot slot, is uiteraard de basis van waar we als Samenwerkingsverband voor staan. Met zicht op de beweging naar inclusiever onderwijs hebben we hard gewerkt aan onze interne organisatie en deze opnieuw vormgegeven en hebben we geïnvesteerd in de kwaliteit van onze bedrijfsvoering. Zodat we klaar zijn om straks uitvoering te geven aan ons nieuwe ondersteuningsplan. Met als doel alle kinderen goed onderwijs te bieden.

Veel dank aan alle professionals uit onderwijs en zorg voor de inzet en inspanningen om vanuit onze bedoeling te blijven werken: alle kinderen goed onderwijs te kunnen bieden.

Anne Maljers

Directeur-bestuurder

Ons team

Fotocredit: SWV de Eem

1. Visie en missie

Van 'elk kind zijn eigen weg' naar 'alle kinderen goed onderwijs'

In 2023 hebben we in de ontwikkeling van ons nieuwe ondersteuningsplan opnieuw gekeken naar onze visie en missie. We willen als Samenwerkingsverband van 23 schoolbesturen zorgen voor goed onderwijs aan alle kinderen. Door inclusiever en collectiever te gaan werken focussen we ons ook op de context rond het kind, op de leerkrachten in de school. We blijven samen kijken naar de mogelijkheden van kind, school en ouders, en bezien dat ook in het licht van onze nieuwe opgave, ook al wordt ons nieuwe plan pas volgend schooljaar van kracht.

Hierdoor krijgen straks alle kinderen een eerlijke kans op het onderwijs dat bij hen past. SWV de Eem helpt leerkrachten, scholen en ouders hierbij en zorgt dat alle kinderen de aandacht krijgen die zij verdienen.

SWV de Eem wil een krachtige netwerkorganisatie zijn, waarin scholen en schoolbesturen in de regio op gemeente- en wijkniveau optimaal samenwerken om expertise en middelen rechtstreeks en doelmatig in te zetten voor kinderen die iets extra's nodig hebben in het onderwijs. We hebben daarvoor drie nieuwe kernwaarden geformuleerd: Solidariteit, lef en zorgvuldigheid.

Vanuit die waarden willen we als netwerk samen aan onze opdracht werken. In ons nieuwe ondersteuningsplan werken we dit verder uit.

Nieuw ondersteuningsplan met een jaar uitgesteld

In 2023 zetten we de voorbereidingen op ons nieuwe plan voort. We organiseerden gesprekken met alle geledingen in ons Samenwerkingsverband. Zo spraken we met ouders, met leerkrachten, intern begeleiders, directeurs, onze ketenpartners en met onze leden, de bestuurders van de scholen.

We brachten per gemeente en in Amersfoort per wijk ons dekkend netwerk in kaart en inventariseerden de wensen om tot een verdere ontwikkeling daarvan te komen.

De hoofdlijn van ons nieuwe plan laat zich vatten in vier bewegingen en vier speerpunten. De bewegingen geven de ontwikkelingen weer in onze manier van werken: we willen bewegen van passend naar inclusiever onderwijs, we willen meer collectieve ondersteuning bieden waar dat mogelijk is, en preventiever werken, om zo vroeg als mogelijk de juist ondersteuning te kunnen bieden. Ook willen we onderzoeken hoe we meer kunnen normaliseren. Dat zijn processen die we samen met onze partners vorm willen geven en die een lange adem vragen, een kanteling in het denken en doen, van ons en onze collega's, en ook van ouders.

Daarbinnen signaleren we vier speerpunten die komende jaren onze specifieke aandacht vragen en krijgen: de instroom van jonge kinderen in het onderwijs, de samenwerking tussen onderwijs en zorg, de samenwerking met onze collega's van het Samenwerkingsverband voor voortgezet (speciaal) onderwijs VSO Eemland en het streven om alle kinderen onderwijs te bieden.

Ook ontwikkelden we een nieuwe financieringssysteem. Daarover bleken eind maart 2023 te veel vragen te bestaan en heeft de directeur-bestuurder besloten om meer tijd te nemen voor het verder uitwerken hiervan en het nieuwe ondersteuningsplan met een jaar uit te stellen. Over de verlenging van ons huidige plan vond de vereiste besluitvormingsroute plaats:

- De MR-P adviseerde positief op 13 april
- Het OOGO kwam tot overeenstemming op 18 april
- De OPR stemde in op 19 april
- De ALV keurde goed op 19 april
- De directeur-bestuurder stelde vast op 19 april

Ook werd in deze zelfde gremia de nieuwe vangnetregeling vastgesteld, die de regelingen rondom het grensverkeer tussen samenwerkingsverbanden vervangt. De Inspectie van het Onderwijs werd voor 1 mei op de hoogte gesteld.

En werkten we verder aan ons nieuwe plan, onder meer door de leden van de ALV in een 24-uurs bijeenkomst bijeen te halen, verder te denken over inclusiever onderwijs op onze IB-directiedagen en onze plannen opnieuw te beschrijven. Voor de financiële systematiek richtten we een werkgroep in met leden van de ALV. Op het moment van afronden van dit verslag is het nieuwe ondersteuningsplan 2024-2028 net met een positief resultaat door de besluitvormingsprocessen geloodst. We staan er sterker voor dan een jaar geleden. Rust en tijd hebben ook in dat opzicht bijgedragen aan een meer gedragen, uitgewerkt plan, waarmee we onze samenwerking de komende vier jaren verder vorm zullen geven.

Basis en lichte extra ondersteuning

Ook in 2023 hebben we gewerkt aan de ambities die zijn verwoord in ons huidige ondersteuningsplan en de blik al vooruitgeworpen naar de komende planperiode. De context waarin de leden van ons Samenwerkingsverband kinderen onderwijs bieden is complex. Dat heeft ook gevolgen voor het werk van onze ondersteuningsspecialisten (voorheen: onderwijsondersteuners) van het Samenwerkingsverband. Personeelstekort, hoog ziekteverzuim, veel personele wisselingen bij directies en intern begeleiders zorgden ervoor dat wij ook vaak ondersteuning hebben gegeven op basisoniveau. Voor nieuwe directeuren en intern begeleiders organiseren we twee keer per jaar een informatiebijeenkomst om onze werkwijze te verhelderen. Een fijne manier om laagdrempelig kennis te maken en vragen te kunnen stellen. In januari en september 2023 vonden deze plaats. Met nieuwe bestuurders voert onze directeur-bestuurder altijd een kennismakingsgesprek; we denken na hoe we deze landing in de ALV nog beter kunnen vormgeven. Dit jaar bood de 24-uurs ALV hiervoor een uitgelezen mogelijkheid. Niet alleen de formele samenwerking, maar vooral ook het informele contact lijkt een goede manier te zijn om snel bekend te worden met het netwerk.

Het zorgen voor een goede basisondersteuning is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De basisondersteuning is geen statisch gegeven, maar behoeft permanente aandacht. Vanuit het Samenwerkingsverband ontvangen scholen (via hun besturen) een bedrag per leerling om de extra ondersteuning vorm te geven (de middelen extra ondersteuning). Hiermee wordt de autonomie van de scholen en besturen vergroot en zijn middelen voor kinderen die iets extra's nodig hebben direct op de goede plek aanwezig. Daarom is het van belang dat deze middelen flexibel beschikbaar zijn (en blijven) om in te kunnen zetten daar waar nodig. Ze zijn niet bestemd voor inzet van reguliere formatie en ook niet om de basisondersteuning op orde te brengen. De hoogte van het bedrag per leerling wordt jaarlijks vastgesteld. In 2023 was dit bedrag € 95 per leerling.

Aandacht voor de specialistische ondersteuning

Een dekkend aanbod aan passend onderwijs

In 2023 hebben we ons dekkend aanbod verder in kaart gebracht en gemonitord. Op zich is ons aanbod dekkend; we hebben soms wel, gelukkig tijdelijk, te maken met het feit dat een plek niet meteen beschikbaar is op het moment dat een TLV is afgegeven. Als dat het geval is, dan ondersteunen we de school in het voorzien van een onderwijsaanbod aan het betreffende kind. Mede door het aanbod op onze opting-in leden kunnen we in principe alle kinderen een passend aanbod doen. In oktober organiseerden we aan de hand van het regioportret gemaakt door het NCOJ samen met alle samenwerkingsverbanden uit de regio Midden-Nederland een diner pensant, waar we de bestuurders van de gespecialiseerde scholen uit de brede regio bij elkaar brachten en waar we samen brainstormden over verdere samenwerking. Het inzichtelijk maken van wat er al is, is onze eerste prioriteit. Vervolgens willen we onderzoeken hoe we elkaar verder kunnen ondersteunen en hoe we het leren van elkaar meer handen en voeten kunnen geven. Content waren we met de conclusie van het NCOJ dat ons aanbod voor onze regio dekkend is.

We zien helaas in de hele regio dat de wachttijden in de zorg oplopen, en dat door gebrek aan doorstroommogelijkheden de plekken schaars worden.

Fotocredit: Ewout Blokland

Optimale samenwerking met samenwerkingspartners

- Het Samenwerkingsverband streeft naar optimale samenwerking in de regio van SWV de Eem tussen onderwijs, gemeenten, keten- en zorgpartners om thuisnabije ondersteuning voor kinderen te realiseren. Specifieke aandacht is in 2023 gegaan naar de samenwerking met de specialistische jeugdhulp via MetMaya en onze collega's van SWV V(S)O Eemland, waaruit JOSEE, ons nieuwe Jeugd- en Oudersteunpunt het resultaat was.
- In het voorbereidend OOGO maakten we een actualisering van onze samenwerkingsagenda en spraken we uitgebreid over privacy, leerlingvervoer en over de inzet van de Onderwijs Specialistische Jeugdhulp op scholen.
- In het najaar organiseerden de gemeentes uit onze regio onder regie van de gemeente Amersfoort een gezamenlijke avond voor raadsleden waar ook medewerkers van het Samenwerkingsverband in gesprek gingen over onder andere leerlingen met een vrijstelling onder 5a en de vraagstukken rond kinderen die ondanks alle inzet van alle betrokkenen toch (tijdelijk) thuis komen te zitten.
- We hebben ons verdiept in de mogelijkheid van een kinderraad. In 2024 zullen we in het najaar een pilot voorbereiden.

Kwaliteitszorg

- De medewerkers van SWV de Eem dragen als team het ondersteunen van scholen bij het gezamenlijk realiseren van de doelen uit ondersteuningsplan. Dat doen we intern, en extern. Met alle scholen werd aan het begin van het schooljaar een startgesprek gevoerd, om zicht te krijgen op de mogelijke ondersteuningsvragen die dit schooljaar gesteld zouden worden. Ook deelden we de rapportages die we van alle scholen hebben gemaakt en namen die in de verschillende gesprekken als handreiking mee. Schoolbesturen ontvingen deze rapportages uiteraard ook, en benutten deze voor hun eigen kwaliteitscyclus.
- We bespreken in diverse overleggen onze voortgang en delen observaties en signalen. Daarbij is ook aandacht voor individuele vragen en casuïstiekoverleg. In een aantal gevallen hebben deze signalen geleid tot een bestuurlijk gesprek.
- Onze kwaliteitskaarten zijn geëvalueerd en waar nodig aangepast. Ook is een aantal nieuwe kaarten ontwikkeld en bekijken we welke kaarten ook voor scholen interessant kunnen zijn.
- Scholen evalueren hun schoolondersteuningsprofiel zelf in het SOP-instrument. Zie hiervoor pagina 12. De besturen voeren met ingang van 2023 zelf de SOP-gesprekken met hun directeuren. Indien gewenst, sluit de ondersteuningsspecialist hierbij aan. In 2023 is hiervan spaarzaam gebruik gemaakt.

- Alle individuele leerlingarrangementen worden gemonitord in TOPdossier. Ze zijn bij aanvang voorzien van doelen, die soms tussentijds, maar in elk geval aan het eind van het arrangement worden geëvalueerd.
- De schoolarrangementen worden geëvalueerd via een evaluatieformulier. In hoeverre zijn de doelen behaald? Wat was nodig aan financiën? Hoe kijken we naar de doelen voor het komende schooljaar? Op basis van deze schriftelijke evaluatie wordt door de ondersteuningsspecialist met de school een gesprek gevoerd. Eventueel kan de school een vervolgaanvraag indienen, met inachtneming van de resultaten van deze evaluatie.
- Dit jaar nam in Bunschoten onze ondersteuningsspecialist deel aan de eerste audits die op de scholen werden uitgevoerd. Dat leverde mooie gesprekken op, en de nodige inzichten als een soort nulmeting van inclusiever onderwijs. We onderzoeken of we met een instrument voor waarderend onderzoek het leren van en met elkaar kunnen versterken, mede in het licht van ons nieuwe ondersteuningsplan waar een vernieuwd systeem van kwaliteitszorg hoort.
- De schoolbesturen legden verantwoording af over de hen beschikbaar gestelde middelen per leerling via een rapportageformulier. Aan de hand daarvan identificeerden we als gespreksonderwerp in de Commissie van Toezicht met name de interbestuurlijke samenwerking. Op de 24-uurs ALV van oktober werd de werkwijze van drie gemeentes gepresenteerd waarin bestuurlijke samenwerking op verschillende niveaus is vormgegeven.
- De besturen dragen ervoor zorg dat het Samenwerkingsverband beschikt over hun jaarlijkse bestuursverslag en jaarrekening. Over de verslagen van 2022 hebben we een analyse gemaakt; de resultaten daarvan hebben we gedeeld met de ALV op 13 maart 2024.
- In de Commissie van Toezicht (CvT) zijn de jaarstukken als ook de tussentijdse rapportages besproken. De financiële rapportages zijn door de Auditcommissie besproken en worden, voorzien van een advies, aan de CvT ter beschikking gesteld. In 2023 lag de focus op de verwijzingen en de beschikbare plaatsen in het SO en SBO.
- Naast onze monitoring op schoolniveau via de verschillende gesprekken en het SOP hebben we ook rapportages per bestuur gemaakt en werken we naar een systeem om ook de scholen per wijk of per gemeente in verhouding tot elkaar in kaart te brengen.
- SWV de Eem heeft een bescheiden inzet van communicatiemiddelen. Om tegemoet te komen aan onze wens om meer en beter van elkaar te kunnen leren, willen we onze te leren en geleerde lessen beter in kaart gaan brengen, mede op basis van de kwaliteitscyclus. Eind 2023 hebben we hiervoor een communicatieadviseur aangetrokken, die ons hierbij gaat ondersteunen.

A close-up photograph of a child's hands rolling a white paper tube on a wooden surface. A red object is visible in the background. The image is used as a background for the title.

2023

Bestuursverslag

2. Bestuursverslag 2023

2.1 Kernactiviteiten en resultaten

Evaluatie doelen 2023-2024 op basis van het ondersteuningsplan 2019-2023

2023			
Basisondersteuning	Extra ondersteuning	Dekkend aanbod, specialistische voorzieningen	Ketenaanpak
Planning: - Professionalisering gericht op hoogbegaafdheid aanbieden. - Sturen op handelingsgericht werken op ondersteuningsniveau 1, 2 en 3. - Schoolpopulatie op een andere manier in kaart gaan brengen. - In het kader van preventief werken: de lijn van voorschool naar school verstevigen.	Planning: - Integraal arrangeren: het laatste jaar dat we werken met een BDVO (als er niet-gecontracteerde aanbieders op school worden ingezet). - Toewerken naar schoolontwikkelingsplannen. - Extra ondersteuning inzetten vanuit leerkrachtenvragen en gericht op de gehele context rondom een leerling.	Planning: - Lerend netwerk opzetten voor IB en orthopedagogen vanuit het SBO en SO. - Het aanbod voor het jonge kind op de SBO-scholen in kaart brengen en een richting bepalen voor het nieuwe ondersteuningsplan. - Terugplaatsingen vanuit S(B)O.	Planning: - Samenwerking in de wijk/gemeente optimaliseren - Planmatig werken aan een aanpak voor thuiszittende kinderen. - Onderwijs-zorg aanbod met breedspectrumaanbieders (BSA)
Evaluatie / actuele ontwikkelingen eind 2023: - Ad 1: De professionalisering op het gebied van hoogbegaafdheid heeft een lastige start gehad door het faillissement van de organisatie die de training zou oppakken. Uiteindelijk is het geheel wel opgestart en uitgevoerd. - Ad 2: HGW (handelingsgericht werken) blijft aandacht/onderhoud nodig hebben. Het lukt de scholen niet altijd om ondersteuningsniveau 3 goed uit te rollen. Dit is soms ook gerelateerd aan de huidige context (personeelstekort). De onderwijsondersteuners sturen tijdens de MDO's op de scholen op de gestelde zorg. - Ad 3: Een werkgroep heeft een opzet gemaakt voor het in kaart brengen van de schoolpopulatie, gericht op ondersteuningsbehoeftes van kinderen i.p.v. op diagnoses. Een goed voorbeeld van één van de scholen binnen de regio is verder uitgewerkt en zal in 2024 verder verfijnd worden. - Ad 4: In alle IWOO's is dit onderwerp besproken met de voorschoolse organisaties, de scholen en de medewerkers uit de wijkteams. Er zijn heldere afspraken per wijk/gemeente gemaakt.	Evaluatie / actuele ontwikkelingen eind 2023: - Ad 1: Er is voor 10 leerlingen gewerkt met een BDVO. Met de overstap naar MetMaya in 2024, is nog niet geheel helder op welke manier dit komend jaar ingevuld kan worden. - Ad 2: De SOP gesprekken worden, op verzoek van de bestuurders, niet meer door de ondersteunings-specialisten gevoerd. In plaats daarvan heeft iedere ondersteunings-specialist een startgesprek gevoerd op de scholen, gericht op het komende schooljaar (wat gaat eraan komen, welke doelen heeft de school voor dit jaar gesteld gericht op schoolontwikkeling richting inclusiever). - Ad 3: Er wordt Handelingsgericht gewerkt op de scholen en de ondersteuningsvraag is steeds meer gericht op het handelen van de leerkracht. De MDO's richten zich ook daarop en de ondersteuning die geboden wordt heeft veelal een vertaalslag naar het handelen van de leerkracht.	Evaluatie / actuele ontwikkelingeneind 2023 - Ad 1: Er is in 2023 tweemaal een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor de IB-ers en orthopedagogen van de SO en SBO-scholen. Onderwerpen waren de TLV route, leren van elkaar en expertise delen met de reguliere scholen. - Ad 2: Door de fusie van de Kingmaschool en de Van der Hoeveschool is het aanbod voor het jonge kind meer geclusterd op één school. Deze school heeft een orthopedagoog aangesteld om dit goed in kaart te brengen. Met de bestuurders wordt het gesprek gevoerd hoe we in het nieuwe ondersteuningsplan een breed aanbod op alle scholen kunnen vormgeven. - Ad 3: In 2023 zijn enkele leerlingen vanuit het SBO teruggeplaatst naar een reguliere school. Om dit beter te kunnen volgen en monitoren worden TLV's niet meer voor de hele schoolloopbaan afgegeven. In het nieuwe ondersteuningsplan willen we gaan werken met een coördinator terugplaatsing.	Evaluatie / actuele ontwikkelingeneind 2023: - Ad 1: Door de IWOO's is de samenwerking in de meeste wijken geïntensiveerd. In gemeentes is er een goede samenwerking tussen gemeente en Samenwerkingsverband. - Ad 2: De thuiszitters zijn in kaart gebracht. Door WEL in ontwikkeling worden mooie stappen gezet. - Ad 3: Social Workers worden ingezet op de scholen. Op verschillende scholen is een OSJ-medewerker ingezet. Met name het traumasensitief werken is afgelopen jaar aandachtspunt geweest.

Figuur 1 Evaluatie doelen 2022-2023

In januari 2024 hebben we als team niet alleen teruggekeken op 2023, maar ook naar de doelen die voor het gehele ondersteuningsplan waren gesteld en de stand van zaken daarvan, nu we in feite in de verlenging van de huidige ondersteuningsplanperiode zijn aangeland.

We hebben uiteindelijk afgezien van een totale evaluatie van het gehele ondersteuningsplan, omdat enerzijds de planperiode nog niet afgerond was, maar vooral doordat anderzijds de wereld er door Corona echt anders uit is gaan zien. We noemen bijvoorbeeld de onderinstroom van jonge kinderen, de problematiek rondom mentaal welbevinden, de effecten op kinderen die geen VVE hebben genoten, kinderen die wekenlang online onderwijs hebben genoten, is groot. We constateerden gezamenlijk dat de vraagstukken rondom individuele kinderen in complexiteit en zwaarte toe lijken te zijn genomen, waardoor ook wij binnen onze capaciteit alle zeilen hebben moeten bijzetten om samen met scholen de ondersteuning te kunnen bieden die nodig was.

Samenwerking met het SWV V(S)O Eemland

Ons samen met SWV V(S)O Eemland vormgegeven ouder- en jeugdsteunpunt JOSEE is in januari gelanceerd door de wethouder van onderwijs van Leusden en een aantal van de jongeren die eerder ook over de inrichting ervan hadden meegedacht. In de route naar ons nieuwe ondersteuningsplan hebben we met SWV V(S)O Eemland ook de ambitie verwoord om meer te gaan samenwerken, bijvoorbeeld rond de kinderen in de leeftijd 10-14 jaar.

2.2 Opbrengsten

De onderdelen van de jaarplanning worden aan het eind van het schooljaar in de organisatie geëvalueerd om de activiteiten en het handelen van het daaropvolgend schooljaar te kunnen bepalen. In dit jaarverslag doen we op hoofdlijnen verslag van de belangrijkste opbrengsten op het niveau van basisondersteuning, extra ondersteuning, dekkend netwerk en ketenaanpak.

2.2.1 Basisondersteuning

Niveau basisondersteuning

Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) is een zelfevaluatie-instrument gebaseerd op de gezamenlijk vastgestelde basisondersteuning binnen SWV de Eem. Het dashboard van het SOP is in 2019 ontwikkeld en in 2020 opengesteld voor schoolbesturen. Hiermee kunnen zij de ontwikkeling van de basisondersteuning van hun eigen scholen volgen.

De visie van de ondersteuningsspecialist is toegevoegd aan het SOP, net zoals eventuele afspraken die tussen school en SWV de Eem zijn gemaakt naar aanleiding van het jaarlijkse SOP-gesprek tussen schooldirectie, intern begeleiders en ondersteuningsspecialist. In 2023 is net als in 2022 een 70--tal SOP's definitief ingestuurd (73 in 2021 en 69 in 2020). Scholen zijn niet meer verplicht om elk jaar een SOP te maken; eens per vier jaar volstaat. Inmiddels hebben we in de ALV afgesproken dat we alle scholen bij de start van de uitvoering van ons nieuwe ondersteuningsplan vragen om een nieuw SOP in te vullen. Scholen moeten de beschrijving van hun ondersteuning ook zelf via hun eigen communicatiekanalen toegankelijk maken.

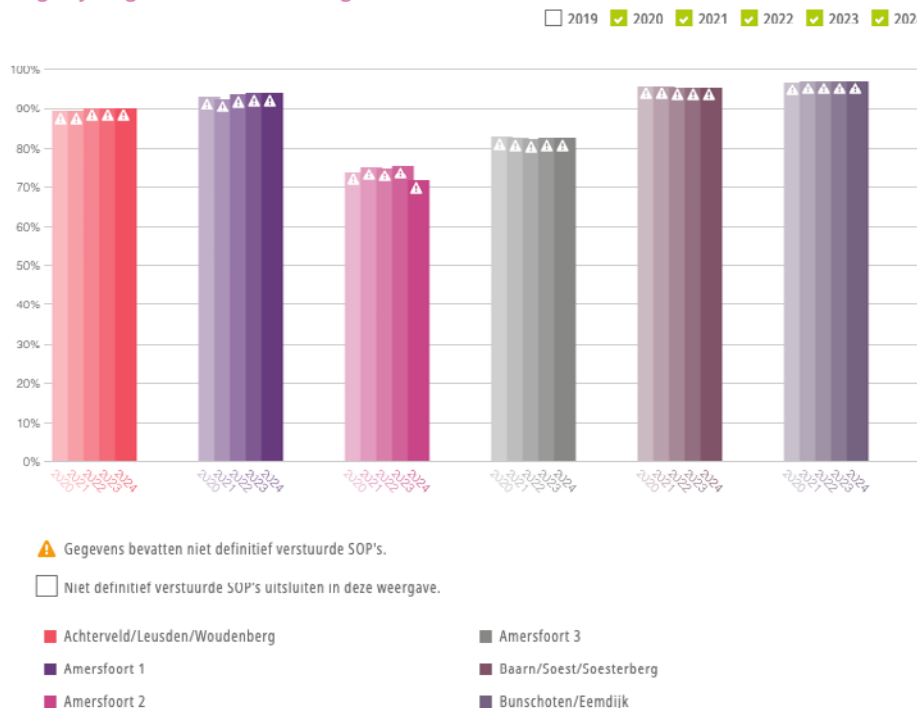

VERGELIJKING: GEBIEDSINDELING SWV DE EEM

Belofte 1 Belofte 2 Belofte 3 Belofte 4 Belofte 5 Belofte 6

Staafdiagram Totaal

Vergelijking: Gebiedsindelingen SWV de Eem

Grafiek 1. Niveau basisondersteuning

Uit de analyse blijkt dat de scholen hun basisondersteuning zelf gemiddeld boven de 90% scoren. In Amersfoort 2 en 3 geeft de grafiek een wat vertekend beeld. In deze wijken zijn de meeste SBO-scholen gevestigd en zij vullen het SOP niet in. De scholen schalen zichzelf op het voldoen aan de zes beloftes van het Samenwerkingsverband vrijwel identiek in als voorgaande jaren. Omdat het hier om een zelfevaluatie gaat is het niet goed mogelijk een algemene analyse voor het gehele Samenwerkingsverband te geven.

Ingezette activiteiten basisondersteuning SWV de Eem

• Professionalisering

In 2023 hebben we onze professionalisering weer breder vorm kunnen geven dan voorgaande Corona jaren. We zetten verschillende types activiteiten in met verschillende doelen: informeren, inspireren, opdenken, mee-ontwikkelen. Met altijd de bedoeling dat we het leren van elkaar door de ontmoeting ook faciliteren.

IB-directiedag: Sofie Sergeant, hoofddocent Burgerschap & Inclusie aan de Hogeschool Utrecht en verbonden aan de PABO, zette met ons een mooie eerste stap in de beweging die we de komende jaren willen maken van passend naar inclusiever onderwijs. Ook een van de andere bewegingen, het normaliseren, kwam aan bod. Bert Wienen hield een pleidooi voor minder labels en meer aandacht voor de pedagogische basis van het onderwijs in zijn 'Weten we van gekkigheid nog wat normaal is'.

Introductiebijeenkomst nieuwe IB-directieleden: in twee introductiebijeenkomsten aan het begin van het kalenderjaar en net na de zomervakantie, ontmoetten we nieuwe IB-ers en directieleden; om elkaar te leren kennen én om een toelichting te geven op de werkwijze van ons Samenwerkingsverband.

Inspiratieavonden voor ouders, leerkrachten en zorgprofessionals

We mochten grote groepen ouders ontmoeten in Flint. In april nam Denise Dechamps ons mee in de wereld van de lichaamstaal en in oktober stond het gamende kind op de agenda, met een inleiding door Koen Schobbers. Dit was de eerste inspiratieavond voor ouders uit het basis-, en voortgezet onderwijs.

Directiekenniskring: In januari hebben we nogmaals een directiekenniskring georganiseerd met Anke de Boer, een van de auteurs van het boek 'Samen inclusief onderwijs realiseren'. In mei hebben we met een aantal directeuren een 'benen op tafel'-gesprek gevoerd over de route naar inclusiever.

RT-kenniskring: is dit jaar twee keer bij elkaar gekomen. In februari om te verkennen wat de route naar inclusiever onderwijs betekent voor de invulling van RT-arrangementen en in september vulde Gerda Broekstra de avond over de relatie tussen het handschrift en leren spellen..

HB-kenniskring: dit jaar hebben we voor het eerst een kenniskring voor HB-specialisten georganiseerd. Deze eerst avond stond met name in het teken van ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

HB-training: als onderdeel van de HB-subsidie van de rijksoverheid is een uitgebreide training opgezet in samenwerking met Novilo, in 2023 overgenomen door Cedin. Leerkrachten uit alle gemeentes hebben deelgenomen. De training loopt in 2024 nog door.

Knoppencursus: deze online training voor gebruikers van TOPdossier is dit jaar twee maal gegeven,

HGW zicht op ontwikkeling: handelingsgericht werken blijft de basis voor de werkwijze in ons Samenwerkingsverband. In april, juni, september en december nam Frederieke Kramer, onderwijsadviseur van Les Tof de deelnemers mee in de HGW cyclus. Met als doel zicht te krijgen op ontwikkeling van kinderen en te leren hoe je verschillende uitdagingen binnen school en de thuissituatie in goede samenwerking aan kunt pakken.

Wegwijs in gedrag: in het najaar 2023 startten we de werving van deze bijzondere training voor leerkrachten die zich meer willen verdiepen in de achterliggende oorzaken van gedragsvraagstukken in de klas en reflecteren op hun eigen rol daarin. In 2024 zal de training worden gegeven en geëvalueerd.

Inhoudelijke reflectie

De introductiebijeenkomst voor nieuwe IB-ers en schoolleiders werd beide keren positief ontvangen. Er was ruimte voor ontmoeting en kennismaken. De knoppencursus werd minimaal bezocht (online), maar bleek voor de deelnemers toch weer waardevol. In korte tijd krijgt men uitleg over het gebruik van TOPdossier. De directiekring werd minder goed bezocht en zal in 2024 in deze vorm geen voortgang hebben. De meerwaarde van de RT-kenniskring werd tijdens deze bijeenkomsten als volgt benoemd: elkaar ontmoeten, tips en adviezen delen en netwerken.

Uit de evaluaties na de inspiratieavond blijkt dat de avonden goed beoordeeld worden (een 8,2 en een 7,8). Deze evaluaties geven altijd inzicht in verbeterpunten (b.v. nog meer praktische handvatten) en geven input voor een volgende bijeenkomst (onderwerpen en namen van mogelijke sprekers).

Voor het eerst is een inspiratieavond toegankelijk geweest voor ouders vanuit het voortgezet onderwijs. Dit werd zeer op prijs gesteld.

Bereik

In totaal hebben ruim 1.200 mensen de bijeenkomsten bezocht. Dat zijn ongeveer 450 mensen meer dan vorig jaar. Met name de inspiratieavonden zijn goed bezocht en daarmee hebben we veel ouders, zorgprofessionals en leerkrachten kunnen bereiken.

IB-directiedag.

Fotocredit: SWV de Eem

RT kenniskring.

Fotocredit: SWV de Eem

Voor 2024 hebben we als doelen

- Het opzetten van een totaalplan met professionaliseringsactiviteiten, passend bij het nieuwe ondersteuningsplan.
- Kennis delen meer vorm gaan geven.

- **Project HB-initiatieven op wijkniveau**

Met steun van het ministerie van OCW is in 2019 een project gestart om hoogbegaafdheidsinitiatieven op wijk dan wel gemeentelijk niveau te organiseren. De periode waarin de subsidie kan worden besteed is door het ministerie verlengd tot einde schooljaar 2023-2024. In 2023 is in Bunschoten-Spakenburg en Leusden formeel het activiteitenplan van de subsidie afgerond. Gelukkig betekent dat geenszins dat daarmee ook de activiteiten zelf gestopt zijn. In Leusden wordt het Groeilab voortgezet en in Bunschoten-Spakenburg wordt blijvend ingezet op een actieve professionele leergemeenschap (PLG) en extra opleiding. In beide gemeenten merken de scholen dat er structureel aandacht is voor HB en dat dit echt 'tussen de oren zit' bij alle leerkrachten. Een mooi resultaat van alle inspanningen!

In Soest/Soesterberg, Woudenberg en in Amersfoort is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de uitvoering van het activiteitenplan te verlengen tot zomer 2024 in verband met Corona. Plusklas de Verrekijker in Soesterberg en de Masterclass voor groep 7/8 in Soest in samenwerking met het voortgezet onderwijs zijn succesvol. Woudenberg is gestart met een gemeente brede plusklas voor leerlingen uit groep 3 en 4 en wisselt veel kennis uit in de PLG, bijvoorbeeld over de samenwerking met de jeugdhulp via de gemeente en de signalering van HB bij meisjes. In Amersfoort is in 2023 ingezet op extra opleiding. Tot slot is in 2023 nog het HB-aanbod in het VO verspreid onder alle scholen om hier meer bekendheid voor te genereren.

Ons aanbod voor voltijds HB dubbel bijzonder op HB Da Vinci hebben we dit jaar samen met de gemeente Amersfoort en het verantwoordelijke schoolbestuur geëvalueerd. In 2024 zullen we mede op basis hiervan de nodige stappen zetten in de verdere ontwikkeling van het aanbod voor deze groep kinderen.

Subsidieaanvragen HB voltijd en HB algemeen

Op 1 oktober was de deadline voor het indienen van twee subsidieaanvragen bij DUO. In december kwam de terugkoppeling vanuit het ministerie. De eenmalige subsidieaanvraag voor voltijd HB-onderwijs werd direct toegekend. De subsidieaanvraag voor de periode 2024-2025 vroeg om een aanvulling op het gebied van de begroting en de risicoanalyse, maar is daarna ook toegekend. Daarmee kunnen de komende jaren de eerder gestarte projecten voortgang vinden en kan ingezet worden op professionalisering en eventueel nieuw te ontwikkelen aanbod. Dat zullen we doen op basis van een analyse van het huidige aanbod en de wenselijkheid van uitbreiding daarvan.

Overige ontwikkelingen

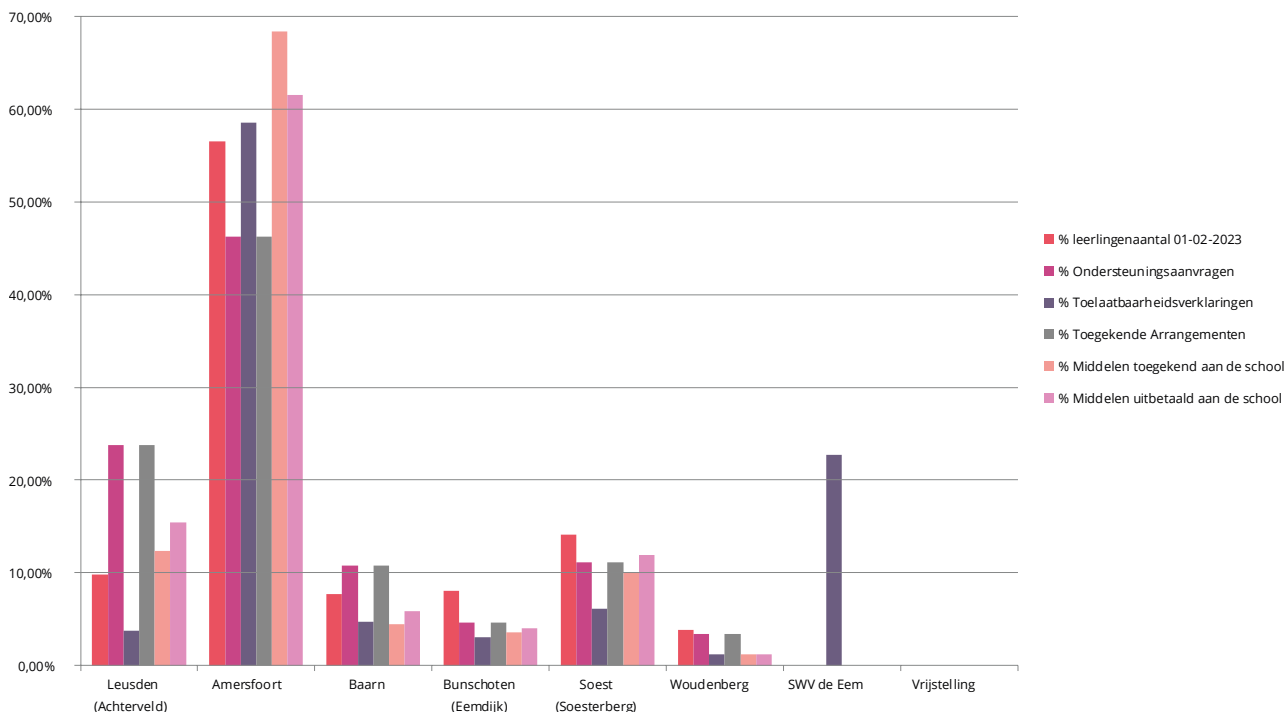
Wanneer in multidisciplinair overleg (MDO) wordt gesproken over de onderwijs- en ondersteunings-behoefte gaat het minder over het cognitieve aanbod wat geboden kan worden, en meer over de prikkelgevoeligheid en wat dit vraagt van de kinderen en van leerkrachten om hier op de juiste manier op af te stemmen. Daarnaast merken we op dat het soms lastig was om snel invulling te geven aan het uitvoeren van de arrangementen, omdat de HB-experts volle agenda's hebben.

Verder merkten we op dat er beter wordt gesignaleerd en dat op veel scholen het aanbod is verstevigd. Wel is dit op veel plekken kwetsbaar, vanwege ook hier het tekort aan personeel.

2.2.2 Extra ondersteuning

VERGELIJKING VAN DE INZET PER GEBIED IN 2023

Grafiek 2. Inzet gevraagd en toegekend in verhouding tot aantal leerlingen

De ontwikkeling in de ondersteuningsaanvragen en de toegekende arrangementen verloopt langs redelijk vergelijkbare lijn als voorgaande jaren. Daarbij zijn de volgende opmerkingen te maken:

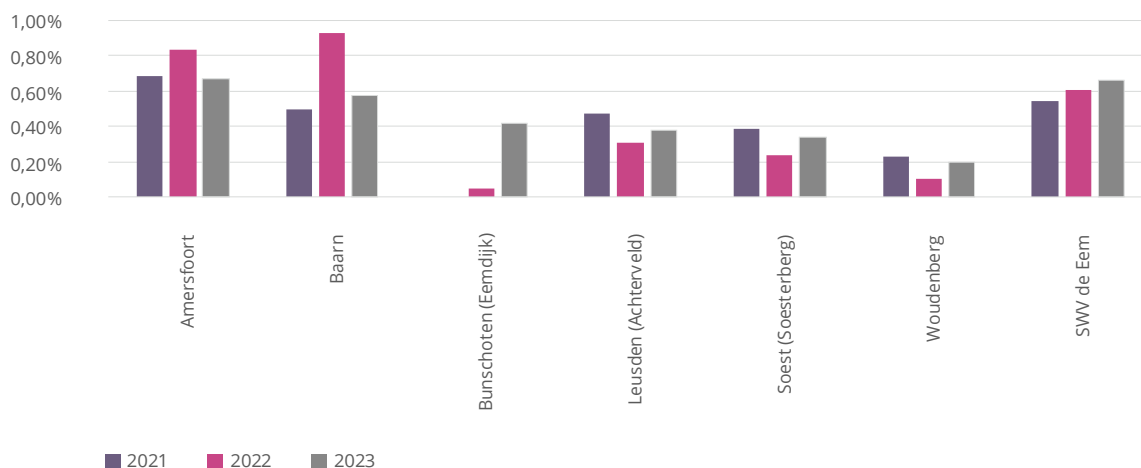
- In deze grafiek is het verschil zichtbaar tussen middelen die zijn toegekend en middelen die daadwerkelijk zijn uitbetaald. Voorheen zagen we alleen de toegekende middelen terug. Hierin zitten verschillen, doordat arrangementen die worden toegekend voor een jaar omgeslagen per maand worden uitbetaald. In kalenderjaar 2022 zijn toekenningen gedaan die gedeeltelijk in 2022 en gedeeltelijk in 2023 zijn uitbetaald. En zo zijn er ook toekenningen gedaan in december 2023 die pas vanaf januari 2024 daadwerkelijk worden uitbetaald.
- Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) buitenregio gaat over kinderen die vanuit de schoollicentie van SWV de Eem een TLV krijgen. Een TLV moet worden aangevraagd door het bevoegd gezag van een school. Scholen buiten de regio hebben geen licentie in TOPdossier. SWV de Eem neemt deze administratie voor zijn rekening.
- We zien in alle gebieden dat het percentage aangevraagde en toegekende ondersteuningsvragen gelijk op loopt. Dat komt doordat over de ondersteuning voordat hiervoor een aanvraag wordt ingediend vrijwel altijd overleg is geweest met de ondersteuningsspecialist op de school.
- Amersfoort heeft een relatief hoog percentage afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen. De arrangementen, toegekende expertise en middelen blijven wel in gelijke trend met het percentage leerlingen.
- Leusden en Baarn hebben beiden iets meer ondersteuningsvragen verwerkt dan op grond van hun leerlingenaantal verwacht kon worden. De andere gemeentes hebben juist een lager aantal ondersteuningsaanvragen gedaan. Daar tegenover staat dat Leusden een laag percentage verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs heeft. Behalve in Amersfoort zien we dat lagere percentage verwijzingen ten opzichte van het percentage leerlingen in alle gemeentes terug. De belangrijkste verklaring hiervoor is het relatief hoge percentage kinderen van buiten de regio en kinderen die nog geen schoolinschrijving hadden.

VERLOOP VAN DE VERWIJZINGEN NAAR HET SBO EN HET SO PER GEBIED EN PER JAAR

VERWIJZINGSPERCENTAGE SBO

NB: dit betreft het aantal nieuwe verwijzingen in 2023. Dat staat niet gelijk aan ons deelnamepercentage aan het speciaal basisonderwijs.

Grafiek 3. Verwijzing SBO in verhouding tot aantal leerlingen

SBO	ABSOLUUT		
	2021	2022	2023
Gebied			
Amersfoort	106	121	102
Baarn	10	19	12
Bunschoten (Eemdijk)	0	1	9
Leusden (Achterveld)	12	8	10
Soest (Soesterberg)	14	9	13
Woudenberg	2	1	2
Schoollicentie SWV de Eem			31
SWV de Eem	144	159	179

Tabel 1 Verwijzing SBO in absolute aantallen

Dit jaar nemen we voor het eerst ook verwijzingen op die plaatsvinden via de licentie in TOPdossier van het Samenwerkingsverband zelf. Dit gaat om kinderen die nog geen schoolinschrijving hadden of kinderen die via een school buiten de regio in onze regio naar school komen.

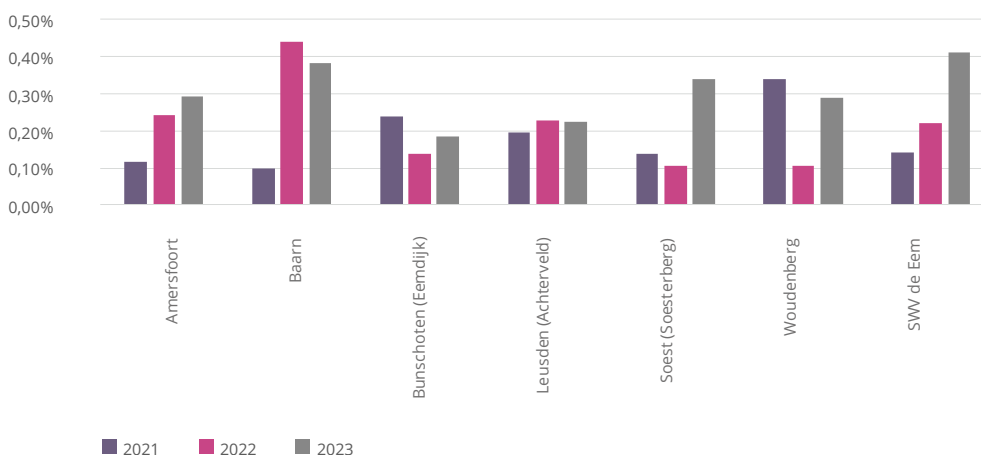
In 2023 is de teldatum verschoven van 1 oktober naar 1 februari. Dat maakt de relatieve data wat lastiger te duiden, omdat het leerlingenaantal op 1 februari normaliter hoger is dan op 1 oktober. Hoe dan ook stijgt onze deelname aan het SBO. Het absolute aantal leerlingen dat vanuit de reguliere scholen is doorverwezen naar het SBO is ook duidelijk toegenomen. In Woudenberg zien we al enkele jaren een laag deelnamepercentage. Het lijkt erop dat de stap op weg naar inclusiever hier daadwerkelijk wordt gezet. In dat licht valt de toename van het aantal verwijzingen in Bunschoten op. Een aantal ouders van kinderen met een SBO-profiel lijkt ondanks de inclusieve aanpak op een aantal scholen toch bewust te kiezen voor het SBO in Amersfoort. We monitoren dit goed om te zien of dit een uitzonderlijk jaar is of dat er een andere dynamiek gaande is. Ook baart de toename van jonge kinderen met een forse ondersteuningsvraag zorgen. Dat geldt ook voor Soest. Het aantal ondersteuningsvragen rond peuters en kleuters neemt toe; gedrag speelt hierin een belangrijke rol, maar ook (taal) ontwikkelingsachterstanden.

Reden voor het Samenwerkingsverband om de focus op het jonge kind uit te bouwen en te versterken. In het nieuwe ondersteuningsplan komt het jonge kind als speerpunt terug.

VERWIJZINGSPERCENTAGE SPECIAAL ONDERWIJS

Percentage leerlingen verwezen naar SO per jaar

NB: dit betreft het aantal nieuwe verwijzingen in 2023. Dat staat niet gelijk aan ons deelnamepercentage aan het speciaal onderwijs.

Grafiek 4. Percentage verwijzingen naar het SO per jaar (verwijzingen vanuit het SBO niet meegenomen)

Aantallen verwijzing SO per jaar

SO	ABSOLUUT		
Gebied	2021	2022	2023
Amersfoort	18	35	45
Baarn	2	9	8
Bunschoten (Eemdijk)	5	3	4
Leusden (Achterveld)	5	6	6
Soest (Soesterberg)	5	4	13
Woudenberg	3	1	3
Schoollicentie SWV de Eem			32
SWV de Eem	38	58	111

Tabel 2. Absoluut aantal verwijzingen naar het SO per jaar (verwijzingen vanuit het SBO niet meegenomen)

Opvallend dit jaar is de stijging van de verwijzingen in Soest/Soesterberg. In SWV de Eem stijgt het aantal leerlingen dat wordt doorverwezen naar het SO verder vooral in Amersfoort. In de andere gemeentes blijven de aantallen redelijk consistent. De stijging van het aantal doorverwijzingen in Amersfoort hangt net als vorig jaar grotendeels samen met het aantal kinderen dat een vrijstelling had. In 2023 hebben we sterk ingezet op het terugbrengen naar school van deze kinderen. Daarmee stijgt ons deelnamepercentage aan het SO. Dat accepteren wij als gevolg van ons streven om zo veel mogelijk kinderen de kans op ontwikkeling te bieden. Wij zien dit als succes en in tegenstelling tot de landelijke opinie niet als falen van passend onderwijs. Daarom ook brengen we net als bij het SBO de kinderen die via de schoollicentie in TOPdossier een TLV krijgen voor het eerst in kaart.

• Deelnamepercentages

De stijging die waarneembaar is in zowel het SBO als het SO kwam tot en met 2022 redelijk overeen met de landelijke ontwikkeling. Deze worden per schooljaar door DUO in de Kijkglazen in kaart gebracht. De cijfers over 2023 en 2024 zijn op het moment van afronden van deze rapportage nog niet bekend.

Teldatum t/m schooljaar 2022-2023 1 oktober. Daarna is de teldatum naar 1 februari verschoven. Definitieve data 2023-2024 en landelijke data vanaf 2022-2023 nog niet bekend.

Schooljaar	SBO landelijk	SBO SWV de Eem	SO landelijk	SO SWV de Eem
2023-2024		2,79		1,64
2022-2023		2,72		1,60
2021-2022	2,52	2,8	1,89	1,63
2020-2021	2,51	2,79	1,8	1,61
2019-2020	2,49	2,84	1,76	1,53
2018-2019	2,43	2,81	1,67	1,52

Tabel 3. Deelnamepercentages SBO en SO 2018-2023

Wat verder opvalt in de onderverdeling van de toelaatbaarheidsverklaringen die voor het SO worden afgegeven is dat verhoudingsgewijs in onze regio veel kinderen een verwijzing met de categorie hoog krijgen, hoger dan de categorie midden, terwijl het landelijke beeld in 2022 een afnemende lijn liet zien van laag, naar midden en naar hoog. Recente landelijke data over 2023 zijn helaas nog niet beschikbaar, maar we hebben vooralsnog geen reden om aan te nemen dat dat beeld significant afwijkt van dat van 2022. Een eerste analyse van deze ontwikkeling, die we nauwgezet monitoren, laat zien dat er een toename is van kinderen die vanuit een vrijstelling onder 5a naar school gaan. Dat zien we ook terug in het aantal kinderen dat onder de schoollicentie van SWV de Eem een TLV aanvragen. Op zich is dat een ontwikkeling die wij toejuichen, want ook deze kinderen maken daarmee gebruik van hun leerrecht. Deze kinderen gaan veelal naar het SO met een hoge TLV.

In 2024 zullen we de criteria voor het aanvragen van de verschillende categorieën TLV's nader preciseren, en ook regelmatig toetsen of een hoge TLV nog steeds noodzakelijk is.

Over 2023 hebben we per school een overzicht gemaakt met daarin de data van de TLV's, de ondersteuningsaanvragen en de weging en spreiding t.o.v. de scholen in hetzelfde schoolgebied. Deze overzichten zijn met de scholen gedeeld en de ondersteuningsspecialisten hebben de gegevens proberen te duiden. De besturen hebben alle rapportages van hun scholen ontvangen. Een aantal van hen benut deze voor hun eigen kwaliteitscyclus, zoals dat ook vanuit het Samenwerkingsverband gebeurt.

Het type en aantal ondersteuningsvragen is veelal passend bij de weging en spreiding van de scholen. Met name bij scholen met een hoge spreiding zie je dat de ondersteuningsvragen diverser zijn. Dat vraagt van leerkrachten dat ze een gedifferentieerd aanbod kunnen bieden om tegemoet te kunnen komen aan de uiteenlopende ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.

Het aantal ondersteuningsaanvragen rondom gedrag lijkt toe te nemen. In de MDO's is een toename te zien van systemische complexiteit van gezinnen in combinatie met kind kenmerken op leren en gedrag. Er is een afname te zien van de ondersteuningsvragen op executieve functies. Een mogelijke verklaring is dat afgelopen jaren door besturen en het Samenwerkingsverband op dit onderwerp professionalisering is ingezet en de kennis van scholen meer geborgd is in de basisondersteuning. Scholen waarbij de basisondersteuning minder goed geborgd lijkt, vragen relatief meer arrangementen aan op het gebied van remedial teaching.

Overleg SO/SBO

Het Samenwerkingsverband heeft een structureel overleg met de directeurs van de SO/SBO-scholen over uiteenlopende onderwerpen (gedragsproblematiek, aanbod op SO/SBO-scholen, leerlingenvervoer, categorieën TLV's, etc). Met elkaar proberen we zicht te houden op het aantal plekken dat we hebben en dat nodig is. In het voorjaar is opgeschaald naar de besturen van de betrokken scholen, om te onderzoeken hoe we de kinderen die voor het nieuwe schooljaar een plekje moesten krijgen konden accommoderen. Uiteindelijk is dat ook gelukt. Het blijft in de praktijk lastig om goed grip te krijgen op hoeveel plaatsen er nodig zijn, en hoeveel er beschikbaar zijn of komen. Bestuurlijk overleg bleek van toegevoegde waarde op het directeurenoverleg en zal jaarlijks terugkeren op de agenda, zo vaak als nodig lijkt.

We onderzoeken gezamenlijk met twee bestuurders of we een tussenvoorziening op kunnen zetten voor kinderen voor wie we niet onmiddellijk een plek hebben.

In het lerend netwerk van IB-ers en orthopedagogen dat we dit jaar hebben opgestart stond vooral het onderwerp 'wat en hoe kunnen reguliere scholen leren van het gespecialiseerd onderwijs'. Komend jaar is dit een belangrijk ontwikkelpunt. We lopen hier ook tegen praktische vraagstukken op, zoals het personeelstekort in het gespecialiseerd onderwijs aan.

Ook de samenwerking met de zorg en cluster 2 kreeg de nodige aandacht. Met de komst van MetMaya verandert vanaf 2024 de werkwijze.

Extra ondersteuning SWV de Eem

• Verzuimregistratie optimaliseren

Terugkerend aandacht voor de verzuimregistratie op de scholen heeft gezorgd voor meer bewustwording over het risico op thuiszitters bij repeterend en langdurig verzuim van leerlingen. Wanneer het verzuim goed wordt geregistreerd kan de samenwerking met de leerplichtambtenaar en SWV de Eem beter worden vormgegeven.

In 2022 is in overleg met de GGD de inzet van de M@zl methodiek op een aantal van onze scholen gestart. M@zl is een beproefde methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim. Uit de registratie komt naar voren dat meer kinderen gebruik maken van een verkorte schooldag, om daarna naar dagbesteding te gaan. Hierdoor zitten kinderen niet thuis, ontvangen nog steeds onderwijs en blijft er ook regie in het onderwijs voor deze kinderen. Ook in 2023 is deze methodiek benut; we hebben de indruk dat we hier samen met de GGD en de gemeentes nog verdere stappen kunnen zetten.

In 2023 hebben we drie rapportages naar het ministerie van OCW verstuurd. We zien dat de rapportages die we vanuit leerplicht krijgen kwalitatief sterker worden; het samen duiden van de data heeft ons beider aandacht. Het dashboard passend onderwijs geeft helaas geen goed beeld, omdat de cijfers van het primair en het voortgezet onderwijs zijn samengevoegd en recente, geverifieerde data niet beschikbaar zijn.

• TOM (Team Ontwikkelingsmogelijkheden)

In 2023 waren we betrokken bij 104 kinderen voor wie een vrijstelling van schoolinschrijving op basis van artikel 5 onder a van de Leerplichtwet werd aangevraagd. Hierin werken we samen met leerplicht, onafhankelijke jeugdartsen van de GGD en het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs in de zogenaamde TOM-tafel. TOM staat voor Team Ontwikkelingsmogelijkheden. Bij een aanvraag vrijstelling 5 onder a onderzoeken we samen met alle betrokkenen de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Uitgangspunt daarbij is wat WEL kan. Hiervoor is o.a. maatwerk in onderwijstijd en onderwijsplek nodig. In het project 'WEL in ontwikkeling' zijn we in 2023 gestart met het bieden van onderwijs in zorg aan 5 tot 10 kinderen. Op dit moment betekent dat nog niet dat deze kinderen geen vrijstelling van schoolinschrijving meer nodig hebben. Hiervoor zijn aanpassingen in de Leerplichtwet nodig. Onderdeel van het WEL project is om uit te zoeken hoe we hieraan kunnen bijdragen.

Sinds 2022 monitoren we de ontwikkeling preciezer. Echter, met een vergelijking over twee jaren kunnen we nog geen trendanalyse of prognose maken.

Eind 2023 is de situatie als volgt:

Gemeente	Aantal aanvragen vrijstellingen onder artikel 5a 2022	Aantal aanvragen vrijstellingen onder artikel 5a 2023	Thuiszitters dec 2022	Thuiszitters dec 2023
Amersfoort	63	71	2	8
Baarn	2	4	2	0
Bunschoten	7	4	0	0
Leusden	2	7	4	3
Soest	11	14	0	2
Woudenberg	4	4	1	1
Onbekend	1	0	0	0
Totaal	90	104	9	14

Tabel 4. Aantal aanvragen vrijstelling en thuiszitters

Kinderen zitten thuis omdat zij in afwachting zijn van een plek in het onderwijs (op teldatum eind 2023 zijn dat er 3, die zijn niet meegeteld in bovenstaande aantallen), of van een uitspraak van de vrijstellingstafel, omdat de taalklas vol zit, ouders een andere visie hebben op het juiste onderwijs voor hun kind. Ook is in beperkt aantal gevallen de reden onbekend.

Van de in totaal 104 in behandeling genomen aanvragen voor een vrijstelling onder artikel 5a van de Leerplichtwet is de stand van zaken per 31 december 2023 als volgt:

	2022	2023
Doorgezet naar het onderwijs	11	3
Vrijstelling gehele leerplicht verleend	5	7
Vrijstelling voor 1 of 2 jaar afgegeven	50	61
In afwachting van een TLV/onderwijsaanbod	1	
Nog in behandeling of in afwachting van een SMA (Sociaal Medisch Advies)	17	26
Overgedragen aan het VO	1	1
Regulier of PRO ingestroomd	0	1
Verhuisd naar een andere regio	5	4
Aanvraag afgewezen	0	1
Totaal	90	104

Tabel 5. Stand van zaken aanvragen voor een vrijstelling per 31 december 2023

- **Kinderen eerder in beeld: samenwerking met de voorschoolse opvang**

Het afgelopen jaar zijn we als Samenwerkingsverband intensiever gaan samenwerken met (gespecialiseerde) voorschoolse opvang. Dat heeft geleid tot een aanpak waardoor de leeftijd waarop wij betrokken kunnen raken bij kinderen is verlaagd naar 3 jaar. Door deze samenwerking is een betere aansluiting tussen voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs ontstaan en hebben we meer inzicht gekregen in de voorwaarden om die voor ouders en kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen. Alle ondersteuningsspecialisten zijn betrokken bij peuters die iets extra's nodig hebben in de overstap naar school. Uitgangpunten daarbij zijn: zoveel mogelijk regulier en thuisnabij.

Het aanbod van onderwijs en zorg zien we steeds meer als een continuüm met intensieve samenwerking tussen beide als noodzaak, waarbinnen we voor alle kinderen uit onze regio een passend plekje willen realiseren.

Gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen in onze regio, zoals die van Amerpoort en Youké, hebben een vaste contactpersoon bij het Samenwerkingsverband. Zij denken mee over een passende onderwijsplek voor deze kinderen. Dit is vaak in het speciaal (basis)onderwijs, onderwijs-zorgcombinatie (98%) of in een enkel geval regulier onderwijs (2%).

Hiermee hebben we in 2023 83 % van de kinderen voor wie we de trajecten hebben kunnen afronden toe geleid naar een passende onderwijsplek. De overige kinderen krijgen een vervolg in de zorg. Het samenwerkingsverband blijft hierbij betrokken om zicht te blijven houden op ons dekkend aanbod, evt. toeleiding naar een vorm van onderwijs of een vrijstelling.

Het aantal kinderen waarbij we betrokken waren lag in 2023 lager dan in 2022 (van 100 naar 88). Het betrof vooral 4- en 5-jarigen (77 kinderen). Voor ongeveer een kwart van het aantal kinderen (21) lopen de trajecten door in 2024. Voor hen zijn we nog op zoek naar een passende onderwijsplek.

	2022	2023
Totaal aantal kinderen in gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen in beeld	100	88
TLV afgegeven	54	51
TLV ingediend (nog in afwachting)	4	4
Ingestroomd bij Prof. Groenschool	2	3
Onderzoek naar instroom Prof. Groenschool	1	0
Regulier ingestroomd	3	1
Ingestroomd op HB Da Vinci	3	0
Zorg-zorgverwijzing	20	6
Korte meedenkvraag	3	0
Nog in behandeling	9	21
Verhuisd naar andere regio	1	1
Totaal doorgestroomd naar onderwijs	67	56

Tabel 6. Stand van zaken kinderen gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen

• Wel in Ontwikkeling

Ook voor kinderen met een grote zorgvraag zijn we in 2023 gestart met het bevorderen van onderwijsdeelname. Via het landelijke project WEL in ontwikkeling (WEL) brengen we onderwijs naar een zorglocatie van Amerpoort (De Astronaut) door de inzet van 'de leerkracht op de fiets'. Binnen deze subsidieregeling kunnen we maatwerk leveren in onderwijstijd en onderwijsplek. Op deze manier kunnen we tegemoetkomen aan het leerrecht voor deze specifieke groep kinderen. We hebben onszelf tot doel gesteld om deze werkwijze ook na de subsidieperiode voort te zetten middels een duurzame bekostiging die voldoet aan de huidige wet- en regelgeving.

• Specifieke aanpakken

Nieuwkomers

Door de oorlog in Oekraïne en de daarmee gepaard gaande vluchtelingenstroom is in 2022 binnen alle gemeenten van ons SWV Nieuwkomersaanbod ingericht. Op een aantal plekken in de vorm van een Tijdelijke Onderwijsvoorziening (TOV) en op andere plekken geïntegreerd in het bestaande Nieuwkomersaanbod.

In september 2023 zijn deze scholen op ons initiatief bij elkaar geweest om te bespreken wat de stand van zaken is van dit aanbod en wat we van elkaar kunnen leren. Op alle plekken ervaart men de doorstroom naar reguliere scholen als moeilijk. De kinderen zijn na 1 tot 1 ½ jaar de Nederlandse taal nog onvoldoende machtig om goed mee te kunnen doen in een reguliere klas en leerkrachten ervaren handelingsverlegenheid in het aanbod aan Nieuwkomers zowel op het gebied van taal/rekenen als op sociaal-emotioneel gebied. Ook vraagt het goed afstemmen op de doelgroep (die snel wisselt, zeer gemêleerd is en waarbij sociaal-emotionele ondersteuning steeds meer op de voorgrond lijkt komen te staan) en het omgaan met soms wisselende financiering (continuïteitswaarborg) de nodige aandacht.

Vanaf begin schooljaar 2022-2023 zijn de Oekraïense leerlingen in Amersfoort grotendeels overgestapt van de satellietklassen naar de Wereldwijzer. Daarnaast is het AZC in 2023 uitgebreid. Dit betekent dat de Wereldwijzer in 2023 is gegroeid van 75 naar 145 leerlingen.

In Leusden is het aantal groepen voor Nieuwkomers inmiddels gegroeid van twee sinds het begin van de oorlog naar vijf nu. Er lijkt sprake te zijn van een ingewikkelde, diffuse problematiek bij kinderen en hun gezinnen, waarvoor het ondersteuningsteam wordt ingezet.

Zowel in Baarn als in Woudenberg is men van plan de TOV om te vormen tot een definitief Nieuwkomersaanbod. Hierbij wordt ook nagedacht hoe ontvangende scholen beter te kunnen toerusten voor deze groep (bijvoorbeeld nazorg in de vorm van ambulante begeleiding en deskundigheidsbevordering). In Bunschoten is de tijdelijke voorziening voor Oekraïense kinderen inmiddels opgeheven. Er bestaat nog wel een kleine groep van 8 leerlingen die een speciaal Nieuwkomersaanbod krijgen op 't Kruisrak. Hierbij gaat het met name om arbeidsmigranten. Omdat het de verwachting is dat er in de nabije toekomst een blijvend aanbod voor Nieuwkomers (en NT2 kinderen) nodig zal blijven zal onze rol hierin worden vergroot.

• **Een voorbeeld: de wijkgerichte aanpak scholen Soesterkwartier en Liendert (Amersfoort)**

In 2020 zijn diverse gesprekken gevoerd tussen de gemeente en het Samenwerkingsverband voor de inzet en ondersteuning van de scholen van het Soesterkwartier. Al langer werd geconstateerd dat gezien de populatie van de wijk de basisondersteuning daar verder versterkt moet worden zodat kinderen thuisnabij onderwijs kunnen volgen. De problematiek die deze wijk kenmerkt is zichtbaar binnen de scholen waardoor meer inzet nodig is om kinderen de juiste ondersteuning en start binnen het onderwijs te geven, hiervoor is in 2021 gestart met het project: 'Kansrijke start voor elke leerling!' in 2022 is besproken om de focus van onderwijssamenwerking in de wijk te gaan verleggen naar andere wijken. De eerste helft van 2023 ronden we derhalve onze samenwerking in het Soesterkwartier af. Wel blijft er op geregelde basis overleg plaatsvinden in het Integraal Wijk Overleg Onderwijs (IWOO) en het wijkgerichte overleg met de schoolleiders en de ondersteuningsspecialist.

De focus is in samenspraak met de gemeente Amersfoort in de tweede helft van 2023 verlegd naar de wijk Liendert (Rustenburg) waar onderwijs deel uit maakt van een bredere wijkontwikkeling. In deze wijk is in 2021-2022 een werkgroep 'gemengde scholen' gestart. In 2023 is de werkgroep zes keer bij elkaar geweest waarin men tot een gezamenlijke visie en acties is gekomen.

Ook werd tijdelijk een communicatiemedewerker aangesteld. Dit om de drie scholen te begeleiden bij het werven van nieuwe leerlingen en de bekendheid vergroten van de scholen in de wijk. Er werd een gezamenlijke scholentocht georganiseerd en een gezamenlijke folder ontworpen voor de scholen.

Doelen (meerjarig) zijn onder meer:

- Er gaan veel meer kinderen in de eigen wijk naar school.
- De leerlingen die extra ondersteuning en zorg nodig hebben zijn goed verdeeld over de drie scholen, die elk hun expertise hebben; de scholen bekijken samen met de ouders waar de best passende plek is voor een leerling.
- Leren van elkaar: door kinderen en ouders, door schoolleiders en teams.
- Ouders met verschillende achtergronden ontmoeten elkaar, zij zijn verbonden met de school en denken mee.
- Het aanbod van de scholen is passend voor de diversiteit aan kinderen die binnenkomen. De kansengelijkheid is vergroot.
- Kinderen kunnen omgaan met verschillen zoals die in cultuur en levensbeschouwing, ze komen in aanraking met elkaars cultuur en feesten.

Er wordt samengewerkt op de volgende thema's:

- A. De meest passende onderwijs plek voor peuters richting PO, waarvan door vroegsignalering helder is dat er binnen of bovenop de basisondersteuning afstemming nodig is m.b.t. de specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. We bieden hiermee ieder kind in Liendert-Rustenburg een kansrijke overstap naar en start in groep 1 van de basisschool.
- B. De meest passende onderwijs plek voor zij-instromers vanuit het regulier onderwijs met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die door andere scholen buiten Liendert-Rustenburg aangemeld worden. Op de school van aanmelding kan daar niet aan voldaan worden.
- C. Een goede opvang en verdeling van leerlingen uit de taalklas, waarbij we samenwerken met De Wereldwijzer Taalklassen en waarbij we expertise delen.

Daarnaast zijn er in de wijk verschillende initiatieven over de doorgaande lijn voorschool en basisschool. Dit nadat we proberen in kaart te brengen wat onze doelgroep nodig heeft. Er is onderling steeds meer bekendheid en dat bevordert de vroegsignalering en afstemming. In 2024 willen we de samenwerking graag versterken door samen te professionaliseren rondom het jonge kind.

Ook in Schuilenburg Randenbroek wordt intensiever gezocht naar verbinding tussen de scholen en de voorscholen. Doel hierbij is om de doorgaande lijn zo goed mogelijk de bewaken maar ook om goed op die doelgroep te kunnen afstemmen in wat er nodig is om de basisschool kansrijk te doorlopen en om te voorkomen dat kinderen uitstromen naar het SBO en SO vanwege verminderde aandacht en aanbod in de thuissituatie op jonge leeftijd.

Uitvoeringsprogramma Onderwijs en Jeugd (UPJO)

De gemeente Amersfoort ondersteunt de ontwikkeling in de verschillende wijken, waaronder ook Liendert/Rustenburg en het Soesterkwartier via haar Uitvoeringsprogramma Onderwijs en Jeugd (UPJO). Over de ontwikkelingen die mede worden ondersteund vanuit UPJO wordt apart verslag gedaan aan de gemeente Amersfoort.

2.2.3 Dekkend Netwerk specialistische voorzieningen

- **Gebiedsgerichte afspraken met bestuurders en gemeenten bestendigen**

In 2023 is er geregeld overlegd met gemeenten, GGD, wijkteams, kinderopvang en het onderwijs. In deze overleggen was er naast alle organisatorische vraagstukken veel aandacht voor kwetsbare kinderen, op individueel en op groepsniveau. Dit heeft in 2023 niet geleid tot nieuwe voorzieningen, wel tot diverse oplossingen op individueel kindniveau. We hebben goed zicht op het aanbod van de scholen per wijk en per gemeente en sturen op een zo dekkend, thuisnabij mogelijk netwerk. Daarin ondervinden wij, net als het onderwijs in de volle breedte, de effecten van de personeelstekorten en het verloop in het onderwijs.

2.2.4 Ketenaanpak

- **IWOO centraal in de wijk**

De Integraal Wijk en Onderwijs Overleggen (IWOO) in de regio kennen een heel diverse ontwikkeling. Het streven is dat meerdere overleggen samenkomen in het IWOO en dat daardoor aan een betere ketenaanpak kan worden gewerkt. De druk over de agenda's is groot, dat merken ook wij. Toch onderstrepen we het belang van een gestructureerd en structureel overleg, omdat we elkaar ook sneller en beter vinden als dat nodig is, en beter preventief kunnen werken.

In alle wijken en gemeentes is zoals ook in 2022 ten minste twee keer een IWOO georganiseerd.

Onderwerpen waren onder meer samenwerking met de voorschoolse en het jonge kind. De onder instroom baart iedereen zorgen, al verschilt de mate van de problematiek per wijk en per gemeente.

We zijn er nog niet in geslaagd om voor elke wijk/gemeente concrete doelen te vertalen in een plan van aanpak waarop we ook kunnen monitoren. Goede voorbeelden waar het wel lukt zijn er ook (zie hierboven onder andere het Soesterkwartier en Liendert). De samenwerking in Soest staat inmiddels heel stevig mede door de inzet van de gemeente hiervoor, die een structuur met een LEA en verschillende (bestuurlijke) werkgroepen faciliteert. Ook de drie scholen (van verschillende besturen) in Soesterberg werken in goed partnerschap samen om thuisnabij onderwijs voor de kinderen in Soesterberg te realiseren.

- **Onderwijs – Specialistische Jeugdhulp (OSJ)**

In de regio Amersfoort werken de gemeenten, de Breed Spectrum Aanbieders (Specialistische Jeugdzorg, BSA) en de samenwerkingsverbanden (SWV PO de Eem en V(S)O Eemland) samen aan meer effectiviteit van de inzet van specialistische jeugdzorg voor leerlingen die die ondersteuning nodig hebben. Het sociaal (wijk) team is beschikbaar voor alle jongeren in onze regio. Is er meer ondersteuning nodig, dan kan het wijkteam of de huisarts een individuele beschikking afgeven.

Er zijn onderwijsvoorzieningen met een dusdanige populatie dat zij de benodigde ondersteuning sneller en ook voor groepen leerlingen beschikbaar willen hebben. De ondersteuning van zorg binnen de school gebeurt onder de noemer Onderwijs Specialistische Jeugdhulp (OSJ).

In 2023 heeft de werkgroep de samenwerking en de beschrijving van de OSJ geëvalueerd en vastgesteld. Dit mede met het oog op de komst van MetMaya, die in onze hele regio verantwoordelijk wordt voor de inzet van de specialistische jeugdhulp en de coördinatie hiervan zal overnemen.

De inzet wordt door betrokken scholen veelal zeer gewaardeerd; een klik tussen school en de OSJ'er is hierbij ook van belang. Het is de bedoeling om de OSJ zoals we die nu onder deze noemer kennen voort te zetten, ook vanaf 2024.

2.3 Overige beleidselementen

2.3.1 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Het daadwerkelijk toelaten van leerlingen op een specifieke school is de verantwoordelijkheid van de aangesloten scholen. Desgewenst wordt op casusniveau hierover geadviseerd door de ondersteuningsspecialist van SWV de Eem. Mocht er uiteindelijk geen school worden gevonden, dan heeft SWV de Eem doorzettingsmacht. Net als in voorgaande jaren is hiertoe ook in 2023 geen noodzaak geweest. De wettelijke taak die SWV de Eem heeft betreft het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal (basis) onderwijs; deze wordt conform wet- en regelgeving uitgevoerd en staat beschreven op onze website.

2.3.2 Onderzoek en ontwikkeling

Naast het eigen dataonderzoek dat onderdeel uitmaakt van de kwaliteitscyclus van SWV de Eem werken we, daar waar mogelijk, mee met onderzoek om ontwikkelingen van ingezet beleid te kunnen monitoren en te toetsen.

We namen in 2023 deel aan twee meerjarige onderzoeken: een gericht op het effect van leesmethode Bouw! op de leerprestaties op schoolniveau en een onderzoek naar de effectiviteit van de Familieklas. Daarnaast is in 2023 het onderzoek naar ons dekkend aanbod door het NCOJ afgerond met als conclusie dat ons aanbod dekkend is. Het rapport geeft ook mooie handvatten om meer van elkaar te leren, niet alleen in onze regio, maar ook daarbuiten. Het gesprek met de SO en SBO-besturen is in een diner-pensant eind 2023 opgestart. Het unieke daaraan was dat daar besturen van het gespecialiseerd onderwijs van zeven samenwerkingsverbanden aanwezig waren. In 2024 zullen we hier een vervolg aangeven.

UITGELICHT - SAMENWERKING IN HET OOGO: KETENAAANPAK DYSLEXIE

• De functie Poortwachter en de dyslexietool

De Poortwachtersfunctie, zoals vandaag de dag vormgegeven in deze regio, is gestart op 3 april 2018 met behulp van investeringen van de betrokken gemeenten. Dit betekent dat de functie nu vijf jaar op deze manier is ingericht. Door jaarlijkse data-analyses wordt de voortgang bijgehouden en bekeken of de huidige werkwijze ruimte schept voor een (kosten-)effectievere en efficiëntere aanpak van dyslexiezorg in de regio. De doelen voor innovatie staan helder omschreven in het Convenant Dyslexie: het implementeren, borgen en doorontwikkelen van een werkwijze die ervoor zorgt dat binnen het beperkte budget:

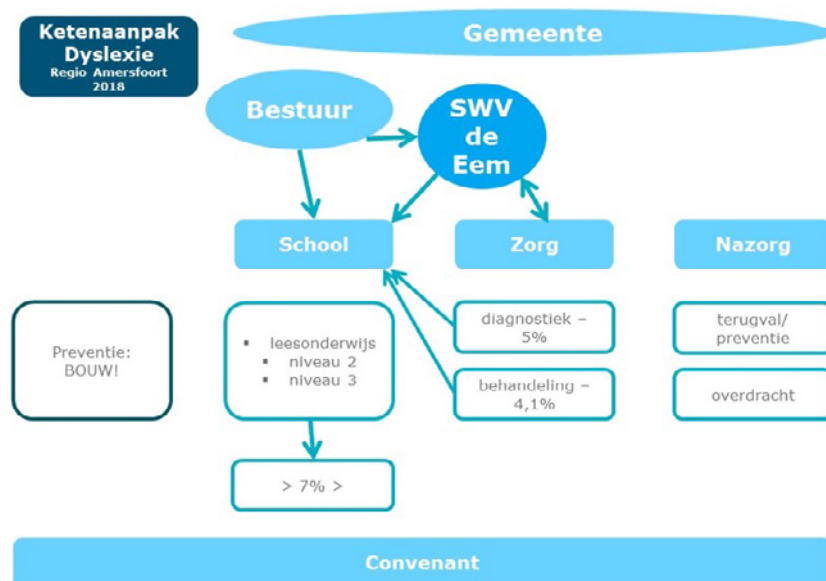
- zoveel mogelijk kinderen met Ernstige Dyslexie (ED) goed worden geholpen;
- de zorg wordt besteed aan de kinderen die dit het meest nodig hebben;
- er in het onderwijs sprake is van een gerichte aanpak voor kinderen met dyslexie, in het bijzonder voor kinderen die geen toegang krijgen tot vergoede zorg, maar wel ernstige en hardnekkige achterstand hebben op lezen en spellen;
- het landelijk protocol ED zo efficiënt en effectief mogelijk wordt ingezet en,
- de zorginhoudelijke en financiële verantwoordelijkheden tussen onderwijs, gemeente en zorgaanbieders juist worden belegd.

Doelen

Binnen de ketenaanpak dyslexie zijn onderstaande lange termijn doelen vastgesteld die behaald en/of vastgehouden moet worden (er worden subdoelen per kalenderjaar vastgesteld, deze zijn terug te vinden in de jaarlijkse analyses van de ketenpak dyslexie):

- Verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp bewerkstelligen voor een effectieve en efficiënte aanpak van de dyslexiezorg in onze regio. (Na het besluit van 1 januari 2015 dat de gemeenten volgens de Jeugdwet verantwoordelijk zijn voor de beschikbaarheid en bekostiging van de specialistische dyslexiezorg). Door een integrale dyslexiezorgketen op te zetten wordt systematisch gewerkt aan preventie, remediëren, compenseren en behandelen. Innovatie, kosten en kwaliteit staan centraal en daardoor zal het mogelijk zijn om duurzame dyslexiezorg in te richten voor alle kinderen met ED.
- Terugdringen aantal dyslexieverklaringen. Het verwijzingspercentage in deze regio lag in 2017 op 15%, tegenover een landelijk gemiddelde van 7.2%.

Proces

Figuur 2. Proces Poortwachter dyslexie

In 2023 zijn 383 leerlingen met een dossier aangemeld bij de Poortwachter. Dit is een stijging t.o.v. van 2022 en 2021.

2021	2022	2023
339	335	383

Opbrengsten

De Poortwachter dyslexie is een belangrijk onderdeel van de uitwerking van het convenant voor een regionale, integrale dyslexieketen. De dyslexietool faciliteert het aanvragen van een indicatie. Ouders en de school hebben toegang tot deze tool en stellen de aanvraag op. De Poortwachter beoordeelt vervolgens of de aanvraag tot indicering terecht is en geeft al dan geen advies voor onderzoek af. Voor de diagnostiek voor (ernstige) dyslexie is een groot aantal bureaus actief, die verschillende richtlijnen hanteren. Het is belangrijk dat hier met een expertbril eenduidig naar wordt gekeken om er uiteindelijk voor te zorgen dat de middelen komen bij de kinderen die ze het hardst nodig hebben.

In 2022 werd in onze regio 8.4% van alle aanmeldingen bij de Poortwachter doorverwezen naar de vergoede zorg. Vervolgens wordt een dyslexie onderzoek afgenomen. Wanneer ED wordt vastgesteld zal er ook vergoede behandeling komen. Het percentage dat in aanmerking komt voor vergoede behandeling ligt lager dan de 8.4%, omdat bij een dyslexie onderzoek niet elke leerling de diagnose ED krijgt en in aanmerking komt voor vergoede behandeling. Het verwijzingspercentage was voordat de Functie Poortwachter gezamenlijk werd ingericht circa 15%. Dit jaar is het aantal verwijzingen gestegen naar 9.2%. Dit lijkt een effect te zijn van de protocol wijziging van EED – ernstige enkelvoudige dyslexie) naar ED (ernstige dyslexie) en wellicht nog door achterstand in aanbod en monitoring vanuit de periodes van thuisonderwijs.

Het komende jaar zullen de betrokkenen in de ketenaanpak dyslexie verder uitzoeken of deze cijfers ook landelijk zo gemeten worden en of deze te verklaren zijn vanuit de eerdergenoemde punten.

De kosten van de functie Poortwachter zijn samen met de deelnemende gemeentes opnieuw bekeken en er is een verdeelsleutel uitgezet die recht doet aan de jaarlijkse kosten.

• Interventieprogramma Bouw!

Naast de kinderen die op basis van de Poortwachter in aanmerking komen voor vergoede dyslexiezorg is er ook een categorie kinderen voor wie dat niet geldt, maar die wel kampen met leesachterstanden. Om hier vroeg bij te zijn biedt het Samenwerkingsverband sinds juni 2017 het programma Bouw! aan aan alle scholen vallend onder SWV de Eem met als hoofddoel het percentage dyslexieverklaringen (dat betekent dus na onderzoek) terug te dringen naar de wetenschappelijk verwachte 3,6%. Bouw! is een computergestuurd en tutor-ondersteund leesprogramma dat is ontwikkeld door de Universiteit van Amsterdam om risicoleerlingen te ondersteunen bij de basisprincipes van het lezen. Doordat Bouw! de fases van het voorbereidend, aanvankelijk lezen en de start van het voortgezet lezen omvat is het een complete aanvulling op het curriculum in groep 2 t/m 4. Bouw! wordt aangeboden door L  xima en helpt scholen om te investeren in (voorbereidend) leesonderwijs voor kleuters en extra leesactiviteiten voor leerlingen met (potentiële) leesachterstanden.

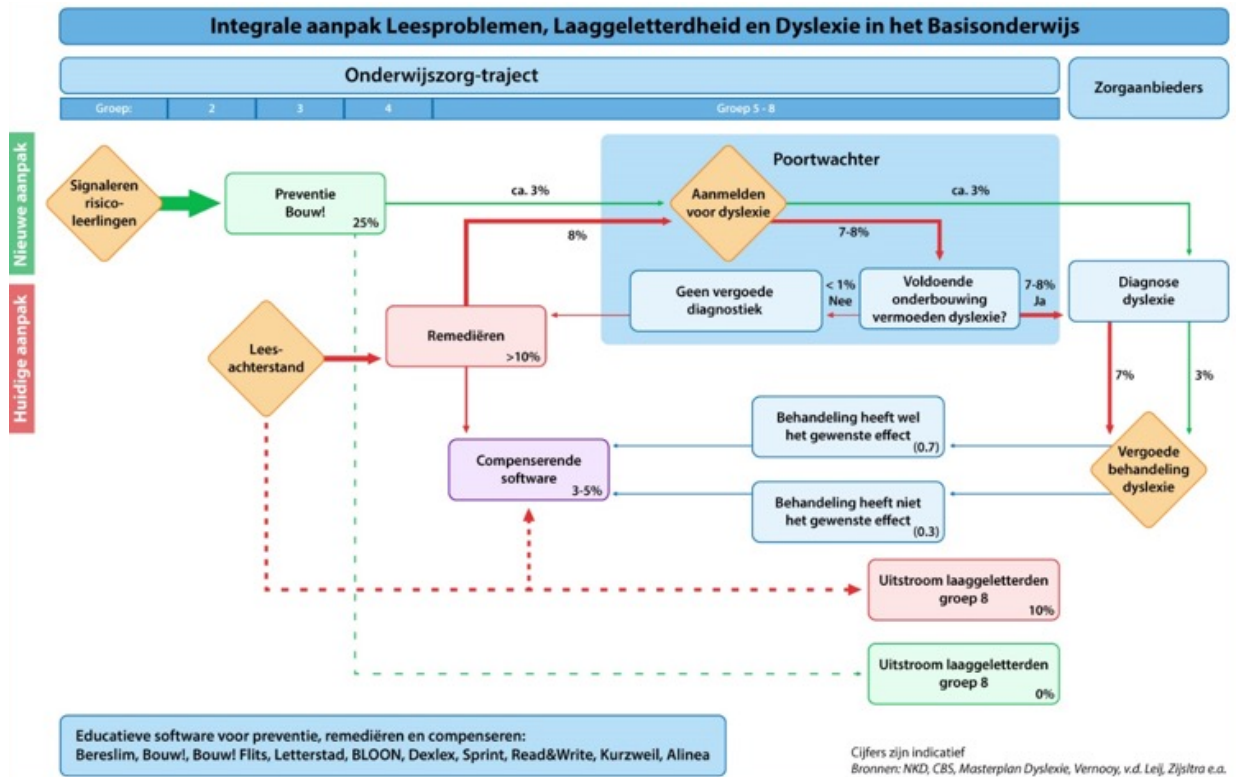
De stuurgroep heeft onder andere een aantal subdoelen opgesteld die ervoor moeten zorgen dat het hoofddoel bereikt wordt.

Doelen

- Terug dringen aantal dyslexieverklaringen.
- Goede aansluiting tussen onderwijs en dyslexiezorg gedaan middels een beleidsnotie. Onderdeel hiervan is een preventieve aanpak in het onderwijs.
- Scholen dragen zorg voor passende ondersteuning van leerlingen met lees- en spellingsproblemen en dyslexie.

Proces

Figuur 3. Integrale aanpak

Opbrengsten

Het overgrote deel van de scholen (107) maakt inmiddels gebruik van Bouw! Dat is echter geen vanzelfsprekendheid en blijft de nodige aandacht en professionalisering vragen. In vergelijking met 2022 zien we dat scholen actiever zijn gaan werken in Bouw!.

In 2024 zal opnieuw worden geïnvesteerd in de dyslexietafel, waar relevante partners samen komen (Opdidakt, RID, Uniek, Léxima, de beleidsadviseur namens de regiogemeentes, de accounthouder van gemeente Amersfoort, de Poortwachter dyslexie en SWV de Eem). Ook plannen we een jaarlijkse bijeenkomst waarin we alle zorgaanbieders uitnodigen. Dit om te voorkomen dat er preferente partners ontstaan met een voorsprong in hun marktpositie.

Vanuit de jaarlijkse analyse willen we in 2024 nog meer grip krijgen op onze data, onderzoeken hoe we gezamenlijk binnen de wet- en regelgeving data kunnen koppelen vanuit de Poortwachter en Bouw! om de ketenaanpak te kunnen versterken.

Onze partner was

Lexima

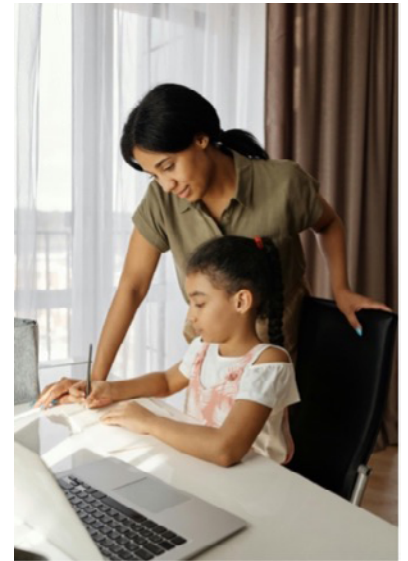
- **Familieklas**

De Familieklas is een gedragsinterventie voor leerlingen van groep 4 t/m 8 op de reguliere school, waarbij ouders, leerling en school nauw samenwerken. Een eigen leerkracht van de school wordt opgeleid tot Familieklasleerkracht. De Familieklas bestaat uit twaalf bijeenkomsten van een dagdeel, de overige dagen volgen de leerlingen onderwijs in hun eigen groep.

In de eerste helft van 2023 zijn er vijf Familieklassen uitgevoerd en afgerond op de volgende scholen:

Kon-Tiki, DOK12, OBS De Wijde Wereld, OBS De Egelantier en OKC Het Scala. Op OKC Het Scala is een nieuwe leerkracht opgeleid in de Familieklasmethodiek.

In de tweede helft van 2023 zijn er vier Familieklassen gestart op de volgende scholen: Caeciliaschool, OBS De Wijde Wereld, OBS De Egelantier en Kon-Tiki. Vanwege schoolontwikkelingen kon op Kindcentrum Het Nieuwe Land de Familieklas in 2023 niet starten.

Fotocredit: Eveline Bos

Uit kleinschalig onderzoek is gebleken dat de Familieklas een beloftevolle interventie is om gewenst gedrag op school aan te leren (Jansma-Bosman, 2017; Wouters, 2022). De vorderingen van deelnemende leerlingen worden gemonitord middels een gevalideerde vragenlijst (SDQ) in een online dashboard en middels een analyse op de vorderingen van de persoonlijke gedragsdoelen. Voor een landelijk onderzoek vanuit het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) naar de effectiviteit van de gezins- en familieklassen wordt samengewerkt en geparticipeerd in een onderzoeksconsortium. De onderzoeksperiode loopt tot en met november 2024. Alle scholen die in 2023 een Familieklas hebben uitgevoerd hebben actief deelgenomen aan het onderzoek. De projectleider van de Familieklas heeft zitting in het onderzoeksconsortium.

Onze partners in 2023 waren:

KOHNSTAMM
INSTITUUT

NRO NATIONAAL REGIEORGAAN
ONDERWIJSONDERZOEK

Oberon
onderzoek | advies

2.3.3 Van IPPOO naar JOSEE: Jeugd – en Oudersteunpunt Eemland

Fotocredit: Tycho Müller

SWV de Eem heeft sinds 2014 een Informatiepunt Passend Onderwijs voor Ouders (IPPOO). In 2021 hebben samenwerkingsverbanden in het primair en voortgezet onderwijs een wettelijke opdracht gekregen om in 2023 te komen tot een ouder- en jeugdsteunpunt of een bestaand steunpunt door te ontwikkelen op basis van drie pijlers: informeren, steunen en signaleren.

Veel ouders met een kind met een extra ondersteuningsbehoefte vinden het lastig de juiste informatie of weg te vinden of lopen vast in het onderwijs. JOSEE is er voor alle ouders en jeugdigen in de regio Eemland (PO en VO) die in hun zoektocht naar passend en inclusief onderwijs op zoek zijn naar objectieve informatie en een luisterend oor of ondersteuning wensen doordat ze vast (dreigen te) lopen. JOSEE handelt altijd in het belang van de leerling en voert haar werkzaamheden uit aan de hand van drie kerntaken: informeren, steunen en signaleren. Het steunpunt biedt ouders en leerlingen objectieve en toegankelijke informatie over en steun bij passend onderwijs, zodat ouders en leerlingen zich gezien, gehoord en geholpen voelen in hun zoektocht naar passend onderwijs en hierbinnen hun weg kunnen vinden. Samenwerkingsverband de Eem (PO) en Samenwerkingsverband V(S)O Eemland trekken sinds 2021 gezamenlijk op in het aanbod van het jeugd- en oudersteunpunt.

JOSEE heeft tweemaal per week spreekuur, op maandag en donderdag (helpdesk). Ouders en leerlingen kunnen bellen, mailen en online een afspraak op kantoor of via Teams inplannen. Van maandag tot en met donderdag is er ook de mogelijkheid om ouders te ondersteunen, bijvoorbeeld bij gesprekken op school (schoolmaatschappelijk werk).

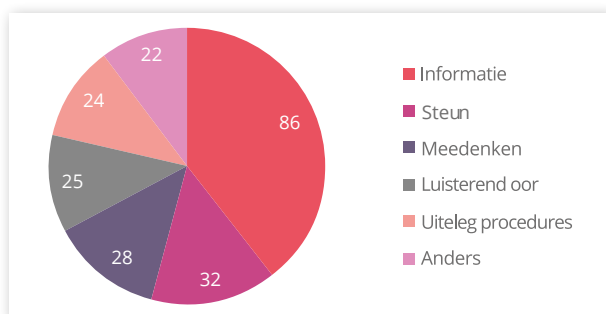
2023

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van de doorontwikkeling van het voormalige IPPOO naar JOSEE, waarbij in januari 2023 een eigen website is gelanceerd, de nieuwe naam JOSEE is geïntroduceerd en het steunpunt een eigen huisstijl heeft gekregen. Er is een eigen spreekruimte ingericht, gesitueerd tussen SWV de Eem en SWV V(S)O Eemland.

In 2023 zijn er 217 vragen aan JOSEE gesteld. Dit is een stijging van 16,7% ten opzichte van 2022. Met name ouders, maar ook professionals en twee leerlingen wisten JOSEE te vinden. De onderwerpen waarover contact opgenomen werd met JOSEE waren divers. Het vaakst werden er vragen gesteld rondom de mogelijkheden van passend onderwijs en extra ondersteuning op school (34%). Ook over onvrede, communicatieproblemen en/of geschillen met school werd regelmatig contact opgenomen (14%), evenals het schoolaanbod c.q. de schoolkeuze (11%). Dit laatste betreft zowel het schoolaanbod c.q. de schoolkeuze van gespecialiseerd onderwijs als ook vragen over het kiezen van een school voor voortgezet onderwijs, met name wanneer er sprake was van een extra ondersteuningsbehoefte van de leerling.

ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

De meeste mensen die contact opnamen met JOSEE hadden behoefte aan (een combinatie van) informatie, steun, meedenken en een luisterend oor. De start van een gesprek betreft vaak een informatieve vraag die vervolgens uitmondt in meedenken in de specifieke situatie en het bieden van steun en een luisterend oor.

Figuur 4. Ondersteuningsbehoefte JOSEE

Schoolmaatschappelijk werk

JOSEE biedt ook ondersteuningstrajecten aan ouders van leerlingen in het primair onderwijs in de regio aan. De aanvraag voor deze ondersteuningstrajecten komt rechtstreeks binnen via JOSEE (ouders of onderwijsprofessionals) of via de onderwijsondersteuners van het samenwerkingsverband. In 2023 zijn er in totaal 34 ondersteuningstrajecten geweest. Het ging hierbij voornamelijk om ondersteuning bij de communicatie tussen ouders en school, onvrede van ouders rondom passend onderwijs voor hun kind en/of zich hierin niet voldoende gehoord voelen, de overstap naar gespecialiseerd onderwijs en/of dreigende thuiszittersproblematiek. De schoolmaatschappelijk werker sluit in ondersteuningstrajecten bijvoorbeeld aan bij een gesprek op school om ouders te ondersteunen, geeft uitleg over de mogelijkheden binnen passend onderwijs in begrijpelijke taal of gaat bijvoorbeeld mee met een kennismakingsbezoek aan scholen voor gespecialiseerd onderwijs. Bij zorg mijdende ouders bood de schoolmaatschappelijk werker laagdrempelige ondersteuning om vervolgens toe te kunnen leiden naar de zorgpartners in de regio.

JOSEE is in 2023 op regelmatige basis onder de aandacht gebracht bij ouders, leerlingen en professionals via voorlichtingsbijeenkomsten en nieuwsberichten, zoals inspiratieavonden, ouderbijeenkomsten, ib/directiedagen en studiedagen. Er is ingestoken op kennisverbreding van de medewerkers van het steunpunt, met name rondom inclusief onderwijs en specifieke vragen omtrent passend onderwijs in het VO. Daarnaast is aandacht besteed aan kennisdeling en uitwisseling met (belangenverenigingen van) ouders en leerlingen en met andere steunpunten. Er zijn nieuwsberichten uitgegaan aan alle scholen met het verzoek om JOSEE op hun website en in de schoolgids te vermelden. In de nieuwsbrieven van SWV de Eem en op LinkedIn zijn berichten van JOSEE gepubliceerd over belangrijke thema's voor leerlingen en hun ouders. Het aantal volgers van de LinkedInpagina van JOSEE is vanaf de start gegroeid naar 210 volgers. De website van JOSEE is sinds de livegang op 31 januari 2023 ruim 11.500 keer bekeken, waarbij er een toename zichtbaar is in de tweede helft van het jaar. De helpdesk van JOSEE wordt gewaardeerd met een gemiddeld cijfer van 4,4 op een schaal van vijf punten (n=28). Ouders geven aan zich gesteund en begrepen te voelen en hebben de informatie gekregen waar zij naar op zoek waren.

De verwachting is dat de ingezette stijging van het aantal vragen aan JOSEE in 2024 door zal zetten. Met name door een grotere bekendheid en toenemende tekorten in het regulier en gespecialiseerd onderwijs, waardoor leerlingen mogelijk eerder vastlopen. Het steunpunt zal zich het komende jaar door ontwikkelen, waarbij ingezet wordt op een goede bereikbaarheid in verband met de verwachte lichte groei, kwaliteit en het informeren en betrekken van ouders.

2.4 Maatschappelijke context (overheidsbeleid)

2.4.1 Allocatie van middelen naar schoolniveau

In de meerjarenbegroting, als bijlage onderdeel uitmakend van het ondersteuningsplan, is ook in 2023 de allocatie van middelen bepaald aan de hand van leerlingaantallen. In 2023 hebben we afgesproken dat deze middelen voortaan worden ingezet voor de extra ondersteuning. Per leerling is een bedrag van € 95 uitgekeerd aangevuld met een bedrag van € 100 per leerling om de route naar inclusiever onderwijs vorm te gaan geven. In deze extra uitkering bestemd voor de route richting inclusiever onderwijs, zijn de besturen ook gecompenseerd voor de CAO loonstijgingen voor de door het Samenwerkingsverband niet geïndexeerde arrangementen. Naast de bedragen per leerling, de reguliere kosten voor het SO en het SBO en de bedrijfsvoering van het Samenwerkingsverband worden er ook schoolarrangementen voor extra ondersteuning aan de scholen toegekend. Binnen deze arrangementen wordt niet op individuele basis gearrangeerd, maar collectief. Zicht hebben en houden op de schoolpopulatie is hier een belangrijke voorwaarde voor.

De schoolbesturen leggen verantwoording af over de doelmatige en rechtmatige besteding aan het bestuur van het Samenwerkingsverband en gaan met elkaar de dialoog aan over deze verantwoording.

2.4.2 Onderwijsachterstanden

Onderwijsachterstandenbeleid is geen specifiek thema voor samenwerkingsverbanden, maar onderdeel van de lokaal educatieve agenda van gemeenten met schoolbesturen. Scholen ontvangen op basis van hun schoolweging extra onderwijsachterstandsmiddelen. Belangrijk voor het vormgeven van de extra ondersteuning is ook de spreiding, dat wil zeggen, de diversiteit in de ondersteuningsbehoeften van de kinderen op en school. We hebben zowel weging als spreiding voor alle scholen in kaart gebracht en zien een zeker verband tussen een hoge spreiding en de ondersteuningsbehoeftes van scholen.

SWV de Eem ondersteunde ook in 2023 scholen die onevenredig veel leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften hebben met een schoolarrangement om verwijzing naar het SBO en SO te voorkomen. Zo dragen wij ook bij aan het collectieve onderwijsachterstandenbeleid. Daar waar het om een enkele leerling op een school gaat, doen we dat met maatwerk per leerling of groepje leerlingen. Voorwaarde hiervoor is dat de basisondersteuning op een school in orde is. Een schoolarrangement is niet bedoeld om de basisondersteuning an sich op orde te brengen. Hierover zijn wij in gesprek geweest met een aantal scholen en besturen, als gevolg waarvan enkele arrangementen zijn stopgezet.

2.5 Korte weergave ontwikkelingen per gemeente

Hieronder worden per gemeente de relevante ontwikkelingen in 2023 weergegeven. Op 16 maart waren er in alle gemeentes gemeenteraadsverkiezingen. We hebben de voor ons relevante onderdelen van de college-akkoorden in kaart gebracht om te onderzoeken of en zo ja wat dat voor ons handelen betekent. Over het algemeen zien we in vrijwel alle gemeentes de beweging om meer te normaliseren en collectiever te werken terugkomen. Dat sluit goed aan bij twee van de bewegingen die ook wij de komende jaren gaan maken. Verder zien we in algemene zin dat het personeelstekort in de wijkteams toeneemt, waardoor het lastiger is om afspraken te maken. De toename van steeds complexer wordende problematiek bij kinderen (en ouders) in combinatie met personeelstekort bij wijkteams en ook zorg leidt tot een hogere druk op het onderwijs en toenemende vragen aan het Samenwerkingsverband. Het grote aantal nieuwe intern begeleiders vraagt ook het nodige aan begeleiding van de ondersteuningsspecialisten.

2.5.1 Amersfoort

Amersfoort heeft in 2023 besloten om een eigen Lokaal Educatieve Agenda op te zetten. In aanwezigheid van de wethouder onderwijs vond de start in januari 2024 plaats. Het model dat gekozen is lijkt op het Soestse model, met een bestuurlijk LEA aangevuld met werkgroepen. De Amersfoortse besturen hebben een eigen InterBestuurlijk Overleg (IBO) waarbij de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband af en toe aansluit. De samenwerking op schoolniveau en in de wijk verloopt over het algemeen naar waarneming van de medewerkers van het Samenwerkingsverband goed.

Dit jaar heeft de gemeente Amersfoort via UPJO en de NPO-gelden ook middelen voor vroegdiagnostiek op de Amersfoortse scholen toegekend. De middelen zijn lager dan de schoolbesturen voorheen kregen. Ook in 2024 zullen via het Samenwerkingsverband nog middelen beschikbaar worden gesteld. Het is nog niet helder hoe het vanaf 2025 zal lopen.

In Amersfoort verschilt de situatie qua samenwerking en vraagstukken (enigszins) per wijk.

In een aantal wijken zien we de gestapelde problematiek ook op school terug: armoede, wachtlijsten voor de zorg, grotere druk op het wijkteam en een taalachterstand leiden tot complexere ondersteuningsvragen. Samenwerking is dan hard nodig, zoals bijvoorbeeld in het Soesterkwartier en Liendert/Rustenburg. Het IWOO in Liendert/Rustenburg heeft drie keer plaatsgevonden waarbij gesproken is over de aansluiting voorschool en basisschool. Ook de doorgaande lijn naar het voortgezet onderwijs is besproken.

In de wijk Schuilenbrug-Randenbroek heeft het IWOO twee keer plaatsgevonden waarbij onder meer de gezonde school aanpak besproken. Twee van de scholen hebben ingezet op het verkrijgen van gezonde lunches voor hun leerlingen, een van de scholen is IKC geworden, in de wijk draait de Familieklass. Meer daarover is te lezen in paragraaf 2.3.3. Ook in deze wijk speelt de zorg rondom de jonge kinderen, wordt gepoogd om gezamenlijk in kaart te brengen hoe de doelgroep er precies uit ziet en wat dat vraagt aan verdere ondersteuning.

In het Soesterkwartier staat het thema 'ieder kind een kansrijke start in groep 1 van de basisschool' dit jaar in de IWOO's centraal. Door het structureel ontmoeten en samenwerken van de drie scholen (en de partners) daaromheen, leert men elkaar steeds beter kennen en wordt de route van voorschool naar school vroegtijdig doorlopen.

Op een aantal scholen in de stad zijn ook mooie stappen gezet voor goed onderwijs aan kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong/HB-profiel. Denk hierbij onder andere aan het schrijven en schoolbreed inzetten van HB-beleid, planmatige inzet in de onderbouw en het ondersteunen van leerlingen door verdiepingsactiviteiten aan te bieden.

Op een aantal scholen is een OSJ-er ingezet. We merken dat deze ook vragen over traumasensitief werken beantwoorden en zullen dit onderwerp op onze professionaliseringsagenda 2024 zetten. De uitstroom van kinderen uit de Taalklas op een groter aantal scholen vraagt hier ook om, net zoals meer expertise op NT2.

In alle wijken wordt een Integraal Wijk en Onderwijs Overleg (IWOO) georganiseerd. We zien dat de meerjarige investering hierin vruchten afwerpt. Helaas moet het wijkteam wegens personeelsgebrek soms andere keuzes maken; we missen hen dan aan tafel en merken dat het gezamenlijk optrekken om voor kinderen goede ondersteuning te organiseren ingewikkeld wordt. Bij een brede problematiek in de thuissituatie, wachtlijst voor diagnostiek en de GGZ betekent dat er veel van de school en het Samenwerkingsverband wordt gevraagd, wat feitelijk niet daar hoort. Samenwerking met de voorschoolse vindt ook in alle wijken plaats, mede in het licht van vroeg zicht krijgen op de ondersteuningsbehoeftes van jonge kinderen.

In Vathorst hebben wij drie keer een IWOO georganiseerd. Scholen presenteerden zich aan elkaar, zodat er meer zicht komt op het dekkend aanbod van collega-scholen in de wijk. Het leren van elkaar begint hier vorm te krijgen. Gedrag is een vraagstuk dat overal speelt, maar zeker ook in Vathorst scherp op de agenda staat. De scholen investeren in scholing van het team om de basis te verstevigen. Alle scholen zien dat de instroom van de kleuters verandert, er speelt meer rond NT2, de kinderen hebben minder schoolse vaardigheden en lijken minder zelfstandig. Vanuit de samenwerking met de voorschool wordt hier ook aan gewerkt. De doelen voor 2024 sluiten hier ook op aan.

In Kattenbroek zijn diverse overleggen geweest waar intern begeleiders bijeenkomen. Onderwerpen waren onder meer de verlengde schooldag en de inzet van een preventiemedewerker in de wijk, die vanuit Buurt033 na de zomervakantie is gestart. ABC is ook zeer actief in Kattenbroek. Het integraal wijk- en onderwijsoverleg in Hoogland-Kattenbroek is opgestart en verliep in het begin nog wat stroef, maar begint steeds beter vorm te krijgen. In het afgelopen jaar zijn er drie bijeenkomsten geweest met als thema's: samenwerking binnen een IKC, versterken van de samenwerking tussen de diverse partijen in de wijk (ook besproken op niveau van leidinggevend en directeuren) en de overgang van voorschool naar school. Naast de inhoudelijke onderwerpen staan vooral het ontmoeten van elkaar en elkaar leren kennen centraal. De scholen in Hoogland vinden elkaar nog niet altijd even goed. Hoogland is een wijk waar een vrij grote groep kinderen uit omliggende wijken naar school gaat. Op een paar scholen wordt er al zeker inclusiever gedacht, waardoor het aantal aanvragen voor een TLV laag blijft.

De scholen uit Nieuwland zijn vijf keer bijeen geweest. Hier zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken: routekaart voorschool-school, wat kan de Jellinek kliniek betekenen voor onze doelgroep, lezing Hoog-sensitiviteit en het opzetten van een aanbod op sociaal-emotioneel gebied vanuit ABC. Uit de evaluatie kwam naar voren dat het prettig is dat wij elkaar regelmatig zien, de opkomst bij de overleggen groot is en de organisatie staat (sturen van een agenda en na afloop kort verslag). Het is een moment om informatie uit te wisselen en problemen te signaleren die gezamenlijk opgepakt kunnen worden. De input komt vooral uit dezelfde partijen, hier mogen anderen een groter aandeel in pakken.

Het Berg/Vermeer/Leusderkwartier laat een diversiteit zien in de schoolontwikkeling richting inclusiever denken en werken. Op een aantal scholen worden mooie stappen gezet, terwijl anderen meer afwachten. Het aantal aangevraagde TLV's is licht afgenomen in de wijk; of dit een trend is kunnen we nog niet beoordelen, maar het geeft een hoopvol perspectief richting meer inclusie. Tegelijkertijd zien we dat het aantal zeer intensieve trajecten toeneemt. Een aantal ouders voelt weerstand tegen een verwijzing naar een gespecialiseerde school. De IB-ers in deze wijk hebben uit eigen initiatief een IBO opgezet, een mooie ontwikkeling. Bij het IWOO sluit veelal ook de voorzitter van ABC aan om het wijkgericht denken verder te stimuleren. Ook heeft een aantal IB-ers met de ondersteuningsspecialist een van de SBO-scholen bezocht om expertise te delen.

In Kruiskamp-Koppel-Binnenstad wordt steeds vroeger gesignaleerd en handelingsgericht afgestemd met de andere professionals in de wijk. De samenwerking laat een mooie ontwikkeling zien.

De scholen werken vanuit de schoolanalyse en het in beeld hebben van hun populatie verder aan de stevige basisondersteuning. Traumagesensitief werken en inzet op gedrag kregen de nodige aandacht. De populatie in de wijk lijkt iets te veranderen door instroom vanuit andere wijken in de stad. Twee scholen werken samen in een klusklas, er wordt ingezet op uitwisseling van een jonge kind specialist verder gewerkt aan intensivering van de samenwerking met de zorg om zoveel mogelijk leerlingen een plek te kunnen blijven bieden in de eigen wijk.

In Zielhorst zijn er wijzigingen in directies geweest op 2 van de 3 scholen en worden voorzichtig ontwikkelingen gezien in de samenwerking. Er is steeds meer contact en afstemming tussen de scholen

onderling.

Schothorst/Zielhorst, tot slot, laat ook verschillen zien in de mate waarin de ondersteuningsniveaus in zicht zijn en kunnen worden toegepast. Er zijn scholen die goed zicht hebben op hun populatie en hun aanbod daarop inrichten; er zijn ook scholen waar dat nog ontwikkeld wordt. Alle vier de scholen hebben hun focus gelegd op een heldere gedragsaanpak en gedragsverwachtingen.

De HB voorziening op Da Vinci Eemland richt zich vooral op kinderen met een dubbel bijzonder HB profiel. We hebben in 2023 een extern onderzoek laten doen naar de wijze waarop het aanbod aansluit op de ondersteuningsbehoeften van deze kinderen. Op basis van de uitkomsten daarvan onderzoeken we hoe we deze ondersteuning vorm kunnen blijven bieden.

De gemene deler in heel Amersfoort in 2024 gaat om het Jonge kind en de samenwerking met de wijkteams en MetMaya. Ook de uitstroom van kinderen die vanuit het AZC naar de Taalklassen gaan blijft aandacht vragen. Dat de gemeente de stap heeft gezet naar een LEA is voor een gezamenlijke ontwikkeling op deze onderwerpen ook een mooie ontwikkeling.

2.5.2 Baarn

Baarn heeft een eigen Lokale Educatieve Agenda waarin de gemeente en de besturen van primair en voortgezet onderwijs goed met elkaar optrekken. We zien dat in deze bestuurlijke samenwerking in 2023 nieuw elan en energie is gekomen, waardoor meer afstemming plaatsvindt.

In Baarn zal komend schooljaar een nieuwe school starten, Marimba. De huisvesting hiervan, ook in het kader van het gehele huisvestingsbeleid van de gemeente is een ingewikkelde puzzel, die in goed onderling overleg gelegd wordt.

Onze nieuwe ondersteuningsspecialist heeft na de zomer in Baarn haar activiteiten opgestart. Na een periode van kennismaken heeft zij samen met de collega in Soest samenwerking tussen Baarn en Soest verkend. Hier liggen mooie kansen om meer samen te ontwikkelen en van elkaar te leren.

Voor het Samenwerkingsverband ligt in Baarn een uitdaging vooral door de relatief grote onderlinge verschillen tussen scholen. Veel tijd en aandacht is geïnvesteerd in het preventief meedenken met de scholen op ondersteuningsniveau 3, de zorgroute binnen Baarn, in de wisselingen van IB-ers en in de verschillen tussen de scholen op het gebied van zicht op ontwikkeling en in de samenwerking. Een aantal scholen volgt nu een verbetertraject. Een presentatie binnen het IWOO Baarn breed over de ondersteuningsroute heeft geleid tot vernieuwde heldere afspraken en verwachtingen.

Bij een tweetal scholen hebben we het schoolarrangement stopgezet, waarbij wij nadrukkelijk het gesprek zijn gaan voeren over hoe deze scholen stappen kunnen zetten vanuit zicht op de populatie, zicht op ontwikkeling naar een betere inrichting van ondersteuningsniveaus 1, 2 en 3.

Ook in Baarn vraagt het Jonge kind de nodige aandacht. De beleidsadviseurs van de Gemeente, een vertegenwoordiging van de scholen en de VE en onze ondersteuningsspecialist zijn vanaf einde schooljaar 2022-2023 en start huidige schooljaar in overleg met elkaar om vanuit de NPO gelden van de gemeente in te gaan zetten op de doorgaande lijn van VE naar PO. De zogeheten 'Zorgroute' zal regelmatig in het IWOO terugkomen.

De Taalklas, gesitueerd in BS de Uitkijk, telt op dit moment 14 leerlingen. Over de uitstroom van deze kinderen is in het bestuurlijk overleg geregeld gesproken. De gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt gevoeld en opgepakt. De Oekraïense kinderen zijn grotendeels al uitgestroomd naar verschillende Baarnse scholen; ook is een aantal kinderen teruggekeerd naar Oekraïne.

De wachttijden voor ondersteuning vanuit de zorg liepen afgelopen jaar af en toe flink op. Dat maakt dat sommige kinderen lang hebben moeten wachten, en zorgt ook voor een groter beroep op het Samenwerkingsverband om ondersteuning te leveren. Dat levert soms spanning op in de relatie met school. Dit is geen exclusief Baarns vraagstuk overigens, maar wordt wel scherper als de

basisondersteuning nog niet op orde is.

Voor 2024 staat het preventiever werken op de agenda, het in beeld brengen van ondersteuningsniveaus 1-3 op alle scholen en de samenwerking met de consultatiebureaus verder vormgeven.

2.5.3 Bunschoten-Spakenburg

Bunschoten is een van de early adaptors als het gaat om inclusiever onderwijs, zowel op gemeentelijk als op school/bestuurlijk niveau. Afgelopen jaren zijn mooie ontwikkelingen ingezet.

Op alle scholen wordt onder leerkrachten de mindset steeds opener richting inclusiever denken en werken. Er wordt gezocht naar mogelijkheden en doorgezet als het ingewikkeld is of lijkt te worden om een leerling goed te ondersteunen. Het ondersteuningsteam Wijs is gestart; dit is een team van orthopedagogen en specialisten binnen Bunschoten-Spakenburg en Eemdijk om kinderen op school te ondersteunen bij het leren en ontwikkelen. Het team wordt vooral ingezet op ondersteuningsniveaus 3 en 4 binnen de scholen.

2023 laat een toename te zien ten opzichte van eerdere jaren in het aantal verwijzingen naar S(B)O, 13 in totaal. Daarnaast valt op dat er veel ondersteuningsvragen worden gesteld rond peuters en kleuters, waarbij gedrag een rol speelt of een (taal)ontwikkelingsachterstand. Er is goede samenwerking met de voorschoolse voorzieningen in Bunschoten en er wordt doorgaans samen gezocht naar de best passende (onderwijs)plek voor de leerling. De preventieve gesprekken op de scholen samen met SWV de Eem en Sociaal Team worden als zinvol ervaren. Helaas is daar nog geen structureel vervolg aan gegeven na de zomervakantie.

Een aantal (medisch) kwetsbare leerlingen heeft een goede plek gekregen binnen het basisonderwijs. Over de ondersteuning vanuit de jeugdzorg is een aantal malen per casus intensief overleg geweest met de gemeente. Waarbij in 2023 steeds vaker aangegeven werd door de gemeente, dat deze zorg financieel niet meer ondersteund kan worden.

De ondersteuningsspecialist heeft in het eerste half jaar veel preventieve gesprekken met de scholen gevoerd, als ook veel MDO's met ouders en sociaal team. Er is een mooie, dorpsbrede studiedag georganiseerd rond het thema Inclusiever onderwijs. En als vervolgstap zijn in het najaar de eerste Audits gehouden rond dit thema, om nog beter in kaart te krijgen waar de scholen staan in hun ontwikkeling naar inclusiever.

Het IWOO in het voorjaar had als thema: omgaan met verzuim.

Verder werden zowel SWV de Eem als de scholen na de zomervakantie op de hoogte gesteld van een analyse die de gemeente Bunschoten heeft uitgevoerd naar de stijging van de jeugdzorg in Bunschoten. Dit resulteerde in een Taskforce jeugdzorg met maatregelen om de zorg voor de meest kwetsbare jeugdigen ook in de toekomst beheersbaar te houden. Gesprekken over de gevolgen hiervan voor het (samen)werken tussen onderwijs en zorg zijn nog gaande.

Begin 2024 worden de audits als nulmeting over inclusiever onderwijs afgerond en de vervolgstappen zullen in de stuurgroep met de scholen in kaart worden gebracht.

Vervolggesprekken met de gemeente en Sociaal Team n.a.v. de Taskforce Jeugdzorg zijn nodig om blijvende samenwerking goed te houden en inclusiever onderwijs waar te gaan maken.

De toename van leerlingen die een overstap naar het SBO maken is een aandachtspunt. Ouders kiezen eerder voor SBO (De Werf), dan voor de Grondtoon of Bloeigroep Calvijn is de trend. Er zijn voor de zomervakantie veel tussentijdse leerlingen aangemeld bij de Grondtoon. Dit lijkt vooral te komen door groepsprocessen in een aantal middenbouwgroepen op andere scholen. De reden is meestal welbevinden van de leerling.

Tot slot vallen ook in Bunschoten-Spakenburg jonge leerlingen met een forse ondersteuningsvraag op. Er worden gesprekken gevoerd zowel binnen SWV de Eem, als in Bunschoten of een tijdelijke opvang voor deze groep leerlingen een optie is.

2.5.4 Leusden/Achterveld

In Plan Leusden en Achterveld worden sinds schooljaar 2018-2019 jaarlijks doelen beschreven en geëvalueerd. We benoemen in dit verslag een aantal van de highlights.

De werkgroep Onderwijs en Jeugd, met leden uit alle gremia betrokken bij ondersteuning aan kinderen, richt zich steeds meer op de samenwerking tussen zorg en onderwijs; de thuiszitters zijn daarin een speerpunt. Ook de beweging richting Inclusiever Samenleven/ Onderwijs komt hier aan bod.

De ondersteuningsspecialist van het Samenwerkingsverband leidt de werkgroep Voorschool- basisschool, waarin naast de beleidsmedewerker Leusden, twee kwaliteitsmedewerkers van schoolbesturen ook vier leidinggevendenden van de peuteropvang en kinderdagverblijven, twee jeugdverpleegkundigen GGD, een consulent triage Lariks (=wijkteam) deelnemen. Dit jaar heeft dit onder andere geleid tot (gedocumenteerde) samenwerkingsafspraken, een doorlopende ondersteuningsroute voor 2½ tot 5 jarigen, beslisboom bij extra ondersteuningsbehoeften van voorschool naar basisschool (stroomschema), uitwisseling van contactgegevens aanspreekpunten kinderopvang en scholen, informatie avond voor medewerkers peuteropvang en scholen om de samenwerking te verhelderen en verder af te spreken. Ontwikkelpunten zijn nog: flexibele overgang van 3 ½ tot 5-jarigen van peuteropvang naar basisschool en inzet vanuit jeugdhulp binnen de peutergroepen.

Vier maal per jaar vindt het LOS (schoolbesturen en Samenwerkingsverband) en LEA plaats; drie maal per jaar het OOGO; tien maal per jaar de IB-kring. Ook is er elke vier tot zes weken een sparmoment op iedere school, waarbij ook Lariks aansluit. Tijdens de sparmomenten worden leerlingen met enkelvoudige problematiek besproken en de leerlingen waarmee de scholen zelfstandig het traject met ouders lopen. Als de problematiek ingewikkeld en/of diffuus is, of als het gesprek met ouders en school onvoldoende goed loopt, dan wordt er een multidisciplinair overleg (MDO) gepland.

Alle benoemde activiteiten staan beschreven in Plan Leusden en Achterveld en al deze activiteiten staan in het licht van die afspraken en van het Convenant Samenwerken voor de Jeugd.

Een toenemend aantal scholen werkt vanuit een schoolbudget voor extra ondersteuning, waardoor ze minder werken met externe remedial teachers en meer met interne mensen van de school zelf. Doel hiervan is ook om de autonomie van de scholen te bevorderen en meer naar collectieve inzet van de middelen te kijken, zodat meer kinderen hiervan kunnen profiteren. Dit maakt dat de kennis en vaardigheden binnen de school blijven en de afstemming tussen begeleider en leerkracht gemakkelijk verloopt. Risico is dat er naast leerlingen uit ondersteuningsniveau 4 ook leerlingen vanuit ondersteuningsniveau 3 ondersteuning krijgen uit extra ondersteuningsmiddelen. Om hier beter zicht op te krijgen, zijn alle scholen hun ondersteuningsniveaus in kaart gaan brengen en beschrijven zij wat zij binnen ieder ondersteuningsniveau bieden aan leerlingen en welke methodieken en materialen zij daarvoor gebruiken. Dit levert duidelijkheid op voor en in het leerkracht handelen en het is duidelijker aan ouders te laten zien wat de school doet voor hun kind, zodat ouders beter kunnen worden meegenomen in het traject dat de school loopt rondom hun kind.

In Leusden en Achterveld zijn de volgende bovenschoolse voorzieningen de Kr8klas, de Pr8klas, het Groeilab en de Bruggenbouwers met hun pilotgroepen. Meer informatie over de Nieuwkomersgroepen is opgenomen in paragraaf 24.

Tot slot: uitgaande van het percentage leerlingen in Leusden en Achterveld lijkt het erop dat het percentage ondersteuningsvragen zeer hoog is. Dit vraagt om meer duiding. Door de werkwijze binnen Leusden en Achterveld (de besturen krijgen een in bedrag aan extra ondersteuning per bestuur) wordt voor iedere leerling die extra ondersteuning krijgt minimaal ieder half jaar een TOPdossier opgesteld. Soms, bij gewijzigde en/of aanvullende inzet, gebeurt dit vaker. Per jaar worden dus meerdere TD's per leerling opgesteld om de ontwikkeling zorgvuldig te monitoren.

Bij dit percentage zitten ook de leerlingen die binnen Leusden een aanbod krijgen, vergelijkbaar met

leerlingen die in het speciaal basisonderwijs zitten. Daarmee worden er per leerling per jaar meerdere dossiers ingezet om de ontwikkeling goed te kunnen monitoren.

We zullen hiervoor, zeker met zicht op de beweging naar financiering via bestuursarrangementen een andere manier van in beeld brengen van de data voor ontwikkelen.

Het aantal verwijzingen naar speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs is over het geheel van drie jaren genomen redelijk stabiel, in tegenstelling tot landelijke ontwikkelingen. Er is een lichte toename richting SO zichtbaar (1 leerling). Redenen tot verwijzing naar beide settings binnen Leusden en Achterveld zijn met name taakgedrag, gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling. Leerlingen met leermoeilijkheden krijgen extra ondersteuning binnen de eigen school of gaan naar Groep Goud.

Voor 2024 staan de volgende ontwikkelpunten op de agenda: aandacht voor het Jonge kind, een tussenvoorziening voor thuiszittende leerlingen, de doorontwikkeling van Groep Goud (voor enkelvoudig moeilijk lerende kinderen en aandacht voor Moeilijk Lerende Kinderen).

2.5.5 Soest/Soesterberg

Er is in 2023 een forse toename te zien ten opzichte van eerdere jaren in het aantal verwijzingen naar SO, 13 in totaal. Totaal aantal verwijzingen S(B)O komt op 26. Daarnaast valt op dat er veel ondersteuningsvragen worden gesteld rond peuters en kleuters, waarbij gedrag en/of een (taal)ontwikkelingsachterstand een belangrijke rol spelen.

De afspraken tussen jeugdteam, Samenwerkingsverband en scholen zijn dit jaar verder aangescherpt. Hierbij komt er meer belang te liggen bij de sparmomenten en het samen bepalen voor preventieve inzet, plannen van MDO's en wie vervolgens betrokken blijft. Er is elke acht weken een gesprek tussen de kwaliteitsmedewerker en de ondersteuningsspecialist om te monitoren en aan te sturen waar nodig. Alle medewerkers van het jeugdteam, de beleidsadviseurs en de ondersteuningsspecialist hebben een training gevolgd over de jeugdwet. Doel hiervan was om nog duidelijker te krijgen wie welke verantwoordelijkheid hoort te dragen.

Samen met de ondersteuningsspecialist uit Baarn is er gekeken naar de samenwerking tussen Soest en Baarn. PCBO Baarn/Soest heeft scholen in beide gemeentes; daar zien we kansen om samen verder te ontwikkelen op HGW-visie en werkwijze, betrokkenheid en samenwerking SWV en wijkteam en het volgen en vormgeven van de kwaliteit in onderwijs en de route naar inclusiever onderwijs. Hiervoor is er een eerste bijeenkomst geweest tijdens een IB-netwerk van de stichting. We hebben geconstateerd dat we hier ook aandacht moeten geven aan de samenwerking tussen de intern begeleiders en het Samenwerkingsverband. Voor 2024 staat de samenwerking op de agenda.

Het POSS (Platform Onderwijs Soest & Soesterberg) heeft vier keer vergaderd. Bij de start van 2023 is de verandering in structuur en overleg van het POSS besproken en doorgevoerd, dit is vastgelegd in een intentieakkoord. Het LEA heeft inmiddels de eerste vergaderingen gehad, waarbij de directeur-bestuurder van het SWV aansluit. Er zijn drie stuurgroepen geformeerd: kansengelijkheid, spreiding en bovenschoolse samenwerking. Op die manier sturen we aan de verdere ontwikkeling van het aanbod in Soest/Soesterberg.

In september is er een IWOO georganiseerd. Deze is druk bezocht en leverde positieve feedback op. In het IWOO is er aandacht gegeven aan het thema: de kansrijke start. Er is een overzicht geboden van de verschillende initiatieven die gaande zijn in Soesterberg en Soest (VVE werkgroep, Werkgroep thuisnabij, POSS, Training hechting) met als doel om te inspireren en te informeren. Er is tijd genomen voor kennisoverdracht omtrent de zorgplicht en er is tijd en ruimte gemaakt om met verschillende partners te sparren over opvallende zaken, wensen en ambities. De ondersteuningsspecialisten hebben na dit IWOO beter zicht en grip op de werkwijze van voorschools naar school en er zijn contacten gelegd met betrokken instanties. Dit maakt dat we op meerdere lagen vervolgstappen kunnen gaan zetten die helpen de route naar

inclusiever verder vorm te geven.

In Soesterberg krijgt de bovenbestuurlijke samenwerking steeds meer vorm op zowel directieniveau als IB-niveau. De samenwerking met de zorg blijft een aandachtspunt. In de ondersteuningsvragen valt met name het jonge kind met gedragsproblematiek en een (taal)ontwikkelingsachterstand op.

De overdracht vanuit het voorschoolse lijkt nog meer aandacht te vragen. Ook zien we dat de zorgplicht niet altijd goed vorm krijgt. Deze onderwerpen zijn geagendeerd in het IWO van september en in de verschillende werkgroepen en komen ook terug in onze plannen voor komend schooljaar.

2.5.6 Woudenberg

Binnen Woudenberg wordt steeds beter samengewerkt tussen de scholen onderling en tussen scholen en het Sociaal Team. Scholen denken met elkaar mee bij complexe casussen en werken samen op het gebied van Hoogbegaafdheid en het onderwijs aan Nieuwkomers.

Er is een PLG HB opgericht. Een van de onderwerpen die door deze groep besproken is was 'het herkennen van en omgaan met onderpresteerders'. Daarnaast werkt de PLG samen in het oprichten van een bovenschools HB-aanbod.

De Oekraïense kinderen die een jaar onderwijs hebben gehad in de tijdelijke onderwijsvoorziening (TOV) die speciaal voor deze doelgroep was opgericht zijn doorgestroomd naar alle vier de reguliere scholen in Woudenberg. Over de verdeling zijn op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt.

De TOV is na de zomer omgevormd tot nieuwkomersonderwijs voor alle kinderen uit Woudenberg (en Scherpenzeel) die recht hebben op deze vorm van onderwijs. Op dit moment bezoekt nog maar een klein aantal kinderen deze groep. De verwachting is dat dit nog zal groeien vanwege het feit dat Woudenberg een groeigemeente is. De financiering van deze groep is met het huidige aantal wel een uitdaging.

Binnen het IWO zijn de afspraken over hoe we onderling met elkaar samenwerken schriftelijk vastgelegd. Deze moeten in 2024 nog formeel worden vastgesteld door alle partijen ((voor)scholen, Sociaal Team, gemeente, GGD (jeugdarts en jeugdverpleegkundige en leerplicht). Samenwerking met de voorscholen is wel al praktijk in Woudenberg. Afhankelijk van de vraag wordt door de voorscholen aan het SWV, de jeugdarts, het Sociaal Team of een IB-er van een school gevraagd om mee te denken/te kijken). Dit heeft tot een betere doorgaande lijn voorschool-school geleid.

Door omstandigheden heeft er in 2023 geen LEA plaatsgevonden. Meerdere wisselingen bij de beleidsmedewerkers Passend onderwijs (vanuit de gemeente) hadden tot gevolg dat de werkgroep Passend Onderwijs minder effectief was. Het heel nauwkeurig in kaart brengen van het aantal jonge kinderen dat in de voorschoolse periode al worden verwezen naar gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen is mede hierdoor nog onvoldoende gelukt. We werden hierin ook belemmerd door de privacywetgeving (AVG), waardoor het moeilijk is om informatie over deze kinderen met elkaar te delen.

De scholen maken goed gebruik van de mogelijkheid om de ondersteuningsspecialist te vragen preventief mee te denken/kijken. Lang niet alle ondersteuningsvragen leiden tot een arrangement (< 50%). De scholen staan ervoor open om toe te werken naar inclusiever onderwijs. Ze nemen ook steeds beter de tijd om de processen goed te doorlopen. TOPdossier is ondersteunend om kinderen goed in kaart te brengen en wordt door de scholen steeds beter gebruikt/ingevuld.

Door de scholen wordt op ondersteuningsniveau 3 al veel ingezet (kon ook vanwege de NPO-gelden). De bezetting van de klassen lukt nog steeds, al is het bij ziekte van leerkrachten af en toe wel kunst en vliegwerk om dit in alle klassen rond te krijgen. Wisseling of ziekte van een IB-er zorgde in sommige trajecten voor vertraging.

Het aantal verwijzingen is in 2023 is gestegen ten opzichte van 2022, maar nog steeds beneden het gemiddelde van het SWV. In totaal ging het om 5 leerlingen (2x SBO en 3 x SO-gedrag). De TLV-aanvragen waren verdeeld over de scholen en het betrof 3 jongens en 2 meisjes.

3. Besturing

3.1 Juridische structuur

De bij het samenwerkingsverband aangesloten schoolbesturen vormen samen de Vereniging Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem (SWV de Eem).

Bij SWV de Eem zijn ultimo 2023 23 schoolbesturen aangesloten. Drie van de leden zijn opting-in schoolbesturen met scholen voor speciaal onderwijs, die weliswaar buiten de regio zijn gevestigd, maar die onderdeel zijn van ons dekkend aanbod en als lid hun expertise inbrengen in de regio.

In het totaal zijn 124 locaties aangesloten, met in totaal 26.160 leerlingen (telling 1 februari 2023). Dit betreft:

- 108 locaties voor regulier onderwijs
- 5 locaties voor speciaal basisonderwijs in Amersfoort:
 - Boulevard 410
 - De Werf
 - Dr. M. van der Hoeveschool
 - Koningin Wilhelminaschool
 - Michaëlschool
- 3 locaties voor speciaal onderwijs in regio Amersfoort:
 - De Klimboom (cluster 3)
 - Plevier (cluster 4)
 - Kolibri (cluster 4)
- 8 opting-in-locaties voor speciaal onderwijs buiten de regio:
 - Berg en Boschool Bilthoven
 - Berg en Boschool Houten
 - C.P. van Leersumschool Zeist
 - J.H. Donnerschool De Glind
 - J.H. Donnerschool Hilversum
 - De Kleine Prins Hilversum
 - De Kleine Prins Utrecht
 - De Kleine Prins Utrecht Noord

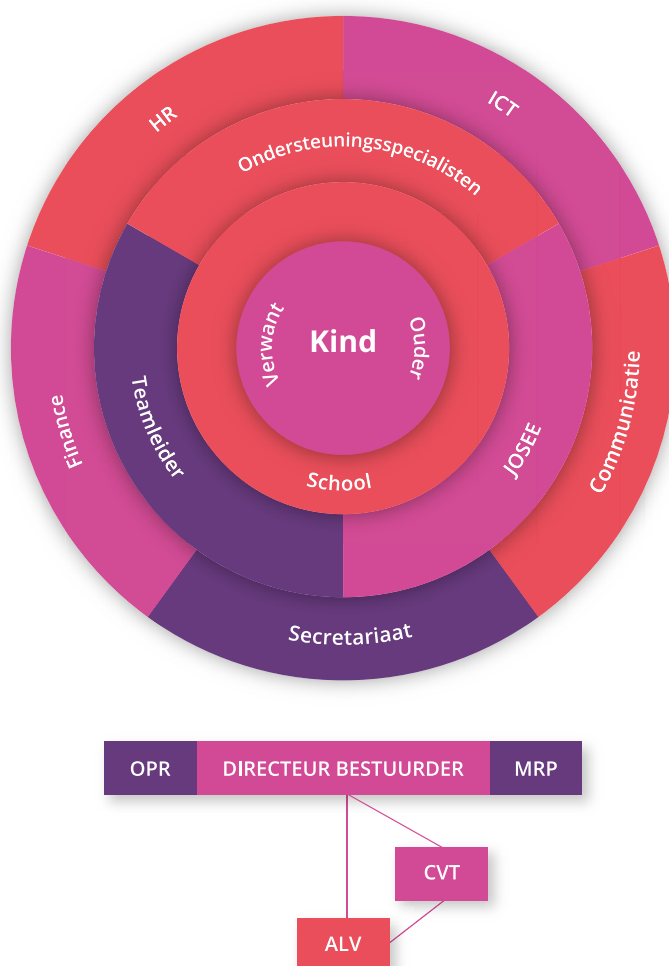

3.2 Interne organisatiestructuur

De structuur van de organisatie is in 2023 licht gewijzigd. Met de blik op de visie die we hebben verwoord in ons nieuwe ondersteuningsplan hebben we het team aan ondersteuningsspecialisten ingedeeld in twee inhoudelijke teams: team inclusie gericht op de langere bewegingen in ons plan (richting inclusiever onderwijs, collectiever en preventiever werken en meer gericht op normaliseren) en team diversiteit waarin we meer thematisch kijken naar thema's die onze bijzondere aandacht vragen komende jaren: zoals gedrag, het jonge kind, hoogbegaafdheid, samenwerking met de zorg, aanpak gericht op vrijstellingen, samenwerking voor de doorlopende lijn. Beide teams hebben een teamleider die met en onder aansturing van de directeur-bestuurder zorgen voor de dagelijkse leiding van de organisatie. De bedrijfsvoering heeft geen aparte teamleider, en blijft onder de directe aansturing de directeur-bestuurder vallen.

We vinden het belangrijk om de kinderen steeds in het centrum van onze aandacht te houden. Uiteindelijk ligt daar onze bestuurlijke, maatschappelijke opdracht. In deze nieuwe vormgeving geven we dit weer.

ORGANIGRAM

Figuur 5. Organigram

3.3 Code goed bestuur in het primair onderwijs

Het Samenwerkingsverband volgt de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs van de PO-Raad (19 november 2020). De Code is vormgegeven in vier principes. Het Bestuur verantwoordt zich hieronder op deze principes.

1 Het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle kinderen.

Het Samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de ondersteuning bij goed onderwijs; de visie op deze ondersteuning is vormgegeven in het ondersteuningsplan, dat in gezamenlijkheid met alle betrokkenen tot stand is gekomen. De bijbehorende kwaliteitszorg zal in 2024 opnieuw PDCA-proof worden ingericht, passend bij het nieuwe ondersteuningsplan.

De basiskwaliteit van het onderwijs op de scholen is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De kwaliteit van ondersteuning is vormgegeven in ondersteuningsniveau's, die voortbouwen op de kwaliteit van het onderwijs. Als onze ondersteuningsspecialisten merken dat de basiskwaliteit van een school niet op orde is, dan wordt daar in openheid over gesproken. Als dat onvoldoende lukt wordt het gesprek met ingang van 2024 vervolgd door een van de teamleiders samen met de ondersteuningsspecialist of wordt de directeur-bestuurder betrokken, die altijd ook de bestuurder van de school zal informeren. Deze gesprekken zijn gericht op het samen zoeken naar oplossingen zodat de school en de ondersteuningsspecialist invulling kunnen blijven geven aan de ontwikkeling van kinderen.

2 Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.

Op alle niveaus in de organisatie wordt samengewerkt met de andere bij het onderwijs betrokken professionals en ouders. De wijkoverleggen zijn hiervoor een belangrijk instrument. De directeur-bestuurder neemt deel diverse landelijke, regionale en gemeentelijke netwerken en samenwerkingen zoals de LEA en het OOGO, maar ook het Landelijk Netwerk voor Passend Onderwijs, bijeenkomsten van de Inspectie van het Onderwijs zoals in 2023 de dialoog over doelmatig en rechtmatig verantwoorden, de jeugdhulp en diverse andere thematische netwerken. De regio Midden Nederland heeft daarnaast een eigen netwerk waarin directeur-bestuurders elkaar scherpen en ondersteunen bij het realiseren van hun doelstellingen; ook de voorzitters van de TLC's en de kwaliteitsmedewerkers komen in dit netwerk bijeen.

3 Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en zichzelf.

Het Samenwerkingsverband biedt een uitgebreid programma van professionalisering kosteloos aan zijn leden aan; in 2023 was deze onder meer gericht op hoogbegaafdheid. Elders in dit verslag wordt hierover verantwoording afgelegd. OPR, MR-P en CvT worden gefaciliteerd voor scholing; in 2023 hebben zowel de OPR als de MR-P hiervan gebruik gemaakt en zijn twee leden van de CvT (op eigen kosten) een opleiding voor toezichthouders gestart. Het intern toezicht heeft het eigen functioneren in 2023 geëvalueerd onder leiding van een externe begeleider. Het team van SWV de Eem krijgt ruimte eigen keuzes te maken in scholing en deelname aan conferenties en professionele leergemeenschappen als ook intervisie; in sommige onderwerpen wordt het gehele team geschoold op de interne teamdagen. In 2023 gaven we aandacht aan de samenwerking met de jeugdhulp, onder andere begeleid door het NJI. In het remuneratiegesprek met de directeur-bestuurder is haar ontwikkeling een structureel aandachtspunt. Los daarvan neemt zij deel aan netwerken als onder punt 2 genoemd en woont zij diverse conferenties bij als deelnemer of spreker. Vakliteratuur en wet- en regelgeving worden vanzelfsprekend actief gevolgd en opgevolgd.

4 Het bestuur werkt integer en transparant.

Het Samenwerkingsverband werkt vanuit een cultuur van vertrouwen en openheid. De directeur-bestuurder acteert vanuit openheid en transparantie en bevraagt de MR-P, de OPR, de CvT in de evaluatie van haar functioneren hier ook op. Deze kenmerken zijn hoog gewaardeerd in de gesprekken die de remuneratiecommissie met verschillende mensen voerde over het functioneren van de directeur-bestuurder. De nevenfuncties van zowel het bestuur als de CvT worden jaarlijks op mogelijke belangenverstrengeling beoordeeld; waar nodig leidt dit tot aanpassingen. In 2023 is van belangenverstrengeling niet gebleken. Alle nevenfuncties worden opgenomen in het bestuursverslag. Een interne gedragscode / integriteitscode zal in 2024 worden opgesteld en gepubliceerd. Het Samenwerkingsverband beschikt over een klachtenregeling en een interne en externe vertrouwenspersoon. In 2023 zijn geen klachten ingediend.

In dit bestuursverslag, tenslotte, wordt verslag gedaan van de bestuurlijke inrichting en de verantwoordelijkheden van bestuur, intern toezicht, OPR en MR-P. In 2024 zal de governance opnieuw besproken en waar nodig aangepast worden.

3.4 Verslag van de Ondersteuningsplanraad (OPR)

Speerpunten OPR

Afgelopen jaar stond vooral in het teken van de weg naar een nieuw ondersteuningsplan en uitgangspunten voor de bijbehorende begroting. In de eerste helft van het kalender jaar vertaalde dit zich in een laatste stap naar een nieuw ondersteuningsplan. In maart stond er voor de OPR een instemmingsvergadering gepland om van daaruit verder te werken naar de uitvoering in de praktijk. Eind maart kwam naar voren dat er vragen leefden bij vier Amersfoortse schoolbesturen over met name de reeds goedgekeurde financiële systematiek. Het bleek dat voor het verder verkennen van een aantal onderwerpen en routes nog iets meer tijd nodig was. Als gevolg daarvan is het voorstel gedaan om het ondersteuningsplan 2019-2023 met een jaar te verlengen. De OPR heeft hiermee ingestemd.

Daarnaast is een groot aandachtspunt voor de OPR het werven van nieuwe leden en goed invulling geven aan de rol en taak van de OPR. Op alle bijeenkomsten met ouders, leerkrachten en intern begeleiders zijn de vacatures onder de aandacht gebracht, net als in de ALV en door de individuele leden van de OPR. Halverwege het jaar is een interim-voorzitter aangesteld met als doel de rol van de secretaris van de OPR voor te bereiden op de rol van voorzitter.

Vergaderingen en activiteiten

In 2023 is de OPR zeven keer bijeen gekomen.

Datum	Samenstelling	Inhoudelijke onderwerpen
Januari	OPR, directeur-bestuurder	• Stand van zaken nieuw ondersteuningsplan • Vragen vanuit de OPR tav nieuwe ondersteuningsplan (evaluatie OP, betekenis werkvloer nieuw OP, uitvoeringsagenda) • Werven leden OPR • Interim voorzitter • Rollen en taken binnen de OPR
Maart	OPR, directeur-bestuurder	• Vangnetbepaling extra bekostiging S(B)O • Voorbereiding instemming nieuw OP • 3 mogelijke scenario's investeren mensen en middelen SWV de Eem 2024-2027 • Uitwerking scenario 2 met meerjarenperspectief 2024-2027 • Werven leden OPR
April	OPR, directeur-bestuurder	• Toelichting en gevolgen verlenging OP 2019-2023 • Instemming verlenging OP 2019-2023 • Instemming vangnetbepaling
Mei	OPR, MR-P en CvT én directeur-bestuurder Gevolgd door overleg OPR-CvT	• (Hernieuwde) kennismaking • Voorbeeld werkwijze collega Samenwerkingsverband 'Samen op weg naar inclusiever onderwijs • Twee voorbeelden uit ons eigen swv • Reflectie
Juni	OPR, directeur-bestuurder	• Jaarverslag 2022 SWV de Eem • (Concept) accountsverslag 2022 • Analyse resultaat 2022 zonder extra inkomsten • Voorstel ALV omgaan met mogelijke reserve

September	OPR, directeur- bestuurder	• Op weg naar nieuw OP en begroting • Rol OPR • Jaarverslag JOSEE • Jaarverslag SWV de Eem; actuele stand van zaken van de verwijzingen eerste helft 2023 • Werven leden OPR
November	Delegatie van OPR, MR-P en CvT én directeur-bestuurder Gevolgd door overleg delegatie OPR-CvT	• Terugblik 24-uurs ALV • Proces nieuw ondersteuningsplan • Begroting 2024 en meerjarenperspectief • Bezetting OPR
December	OPR, directeur- bestuurder	• Begroting 2024 en meerjarenperspectief • Proces en route om te komen tot nieuw OP • Inrichting OPR en werving

Tabel 7 Vergaderingen en onderwerpen

Bezetting OPR

De OPR heeft in 2023 afscheid genomen van Christa van Egdom en Karola Schippers. We hebben Daan Diepeveen welkom geheten als interim-voorzitter. Op dit moment zijn er, ondanks alle pogingen om nieuwe leden te werven, twee openstaande vacatures voor de oudergeleding en twee openstaande vacatures voor de personeelsgeleding binnen de OPR.

Naam (en rol)	Stichting	Gemeente	School	Ouder / Leerkracht
Daan Diepeveen (interim voorzitter)	Voorzitter geweest van OPR Rijnsvallei			
Rianne Hagebeuk (secretaris)	Wijzer	Bunschoten - Spakenburg	Groen van Prinstererschool	Leerkracht
Jits Horst	Meerkring	Amersfoort	Plevier	Leerkracht SO
Joyce de Vries	Meerkring	Amersfoort	Het Nieuwe Land	Ouder
Danielle van de Kletersteeg	Meerkring	Amersfoort	De Klimboom	Ouder (SO)

Tabel 8 Bezetting OPR 31-12-2023

3.5 Verslag van de Medezeggenschapsraad – Personeelsgeleding (MR-P)

De MR-P heeft voor zijn bezetting gekozen voor een dakpanconstructie, zodat een nieuw lid een half jaar ingewerkt kan worden. De samenstelling van de MR-P zag er in 2023 dan ook als volgt uit:

	Per 1-1-2023	Per 1-8-2023
Voorzitter	Mireille van Iperen	Mireille van Iperen
Secretaris	Margreet Visser	Resi van Gestel
Algemeen lid	Resi van Gestel	Nathalie Beijering
Algemeen lid	Nathalie Beijering	

Tabel 9 Leden van de MR-P per 31-12-2023

Margreet Visser heeft in de zomer van 2023 afscheid genomen als secretaris van de MR-P. Margreet is vanaf het begin (2020) betrokken geweest bij de MR-P en we willen haar ook op deze plek hartelijk danken voor haar inzet.

De MR-P heeft in 2023 vier keer vergaderd met de directeur-bestuurder. Daarnaast is er een aantal overleggen gevoerd om stukken te bespreken en vergaderingen voor te bereiden. In mei heeft de MR-P een training bij het CNV gevolgd, gericht op het verbeteren van de werkwijze van de MR-P. In september hebben we het ambitiegesprek gevoerd met de directeur-bestuurder waarin de onderlinge samenwerking is besproken.

In de overleggen met de bestuurder hebben verder de volgende onderwerpen op de agenda gestaan: het nieuwe ondersteuningsplan, de wijziging in de organisatiestructuur (het gaan werken in twee inhoudelijke teams en een team bedrijfsvoering), verlenging van het lopende ondersteuningsplan, de werkkostenregeling, de vakantie-uren, duurzame inzetbaarheid, de jaarbegroting, de reiskostenregeling en het urenoverzicht.

De MR-P had voor 2023 als ambitie om de vergaderstructuur verder te verbeteren door te gaan werken met een vaste jaarplanning. Hierin zijn m.b.v. de training stappen gezet. Dit krijgt een vervolg in 2024. In het ambitiegesprek is geconcludeerd dat de afstemming tussen DB en MR-P prettig en georganiseerd verloopt. Het is af en toe nog een uitdaging om in de diverse agenda's een moment te vinden waarop iedereen beschikbaar is, vooral als een vergadering verzet of extra ingelast moet worden. Een andere uitdaging ligt in het soms tijdig stukken en informatie delen die voor de vergadering geagendeerd staan. In de totale governance planning zullen we hier meer rekening mee houden. In het kader van transparantie worden de vergaderstukken van de MR-P op een voor alle teamleden beschikbare plek gezet. En is 'Informatie vanuit de MR-P' een vast agendapunt op de wekelijkse Teamstart-vergaderingen geworden.

In mei hebben de Commissie van Toezicht, de OndersteuningsPlanRaad, de directeur-bestuurder en de MR-P een gezamenlijke bijeenkomst gehad met als thema de weg naar inclusiever onderwijs. We kregen inspirerende voorbeelden vanuit een collega samenwerkingsverband en van twee scholen uit onze eigen regio. Daarna gingen we over de mogelijkheden voor onze regio met elkaar in gesprek. In november is er een gezamenlijk overleg geweest met delegaties van de andere tegenspraakorganen, de OPR en CvT. Hierbij is de voorzitter van de MR-P aangesloten. In dit overleg is gesproken over het proces naar het nieuwe ondersteuningsplan, de begroting over 2024 en het meerjarenperspectief.

Als MR-P merken we onze meerwaarde in de verschillende overleggen en zien uit naar de verdere samenwerking in de komende jaren.

3.6 Verslag van de Commissie van Toezicht (CvT)

Governance

Het Samenwerkingsverband kent een Commissie van Toezicht (CvT). De Commissie van Toezicht is een commissie die door de Algemene Ledenvergadering (ALV) is ingesteld en waarvan de leden worden benoemd door de ALV. De eindverantwoordelijkheid voor het toezicht op de uitvoering van het beleid berust bij de ALV, die hierover een rekenschapsdialoog voert. Het toezicht op de bedrijfsvoering berust volledig bij de CvT, die hierover verantwoording aflegt aan de ALV.

De CvT houdt toezicht op de kwaliteit van de processen, de efficiency van de bedrijfsvoering en de continuïteit van de organisatie van het samenwerkingsverband. Het toezicht heeft betrekking hebben op de legaliteit, het draagvlak (legitimiteit), de uitvoerbaarheid en de financierbaarheid. Hieronder valt de goedkeuring van het (meerjaren)beleid, de begroting en de jaarstukken door de CvT en het verstrekken van advies aan de ALV bij het nemen van haar verantwoordelijkheid.

De ALV gaat over de inhoud van het beleid met betrekking tot on-derwijs dat past. De ALV is eigenaar van het beleid dat SWV de Eem op het terrein van passend onderwijs voert. Ook heeft de ALV besloten dat de verantwoording over de aanwending en de doelmatigheid van de middelen, die de aangesloten schoolbesturen voor de basisondersteuning van het samenwerkingsverband ontvangen, in de ALV worden gedeeld en besproken. Het toezicht op dat stuk van de doelmatigheid oefenen de leden in de ALV gemeenschappelijk uit.

Samenstelling Commissie van Toezicht

De CvT bestaat uit drie bestuurders van aangesloten schoolbesturen en een onafhankelijk lid. Het onafhankelijke lid is op voordracht van de ondersteuningsplanraad (OPR) benoemd. De Commissie wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter, die daarin geen stem heeft.

De leden van de CvT wonen de vergaderingen van de ALV bij. De agenda van de ALV bestaat standaard uit twee delen. Het eerste deel gaat over het toezicht en andere formele besluiten. Daarbij vervullen de schoolbesturen die lid zijn van de CvT primair hun CvT-rol. Het tweede deel gaat over samenwerking en het gezamenlijk te voeren beleid. Daarbij zijn de CvT leden primair lid en deelnemer aan de ALV en participeren ze voluit in de gedachtewisseling. Op dit moment is het zo dat de leden van de CvT afkomstig van de besturen lid zijn van een tweehoofdig bestuur, waardoor in de invulling van het toezicht de rollen ook in de ALV helder blijven.

In het verslagjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden. Die continuïteit heeft bijgedragen aan de kwaliteit van het toezicht.

In het verslagjaar was Marianne Lanting aftredend en herbenoembaar. Buiten haar aanwezigheid heeft de CvT gesproken over haar functioneren. De bestuurder heeft de CvT positief geadviseerd met betrekking tot de herbenoeming. Omdat Marianne Lanting op voordracht van de OPR is benoemd, is ook de OPR gevraagd of deze een eventuele herbenoeming zou ondersteunen. De OPR heeft daarop positief gereageerd. Op voordracht van de CvT heeft de ALV Marianne Lanting op 14 juni herbenoemd voor vier jaar.

In verband met de benodigde inzet en aandacht binnen het eigen schoolbestuur, heeft Martijn van Elteren per 31 december van het verslagjaar zijn functie binnen de CvT neergelegd. De ALV is akkoord gegaan met het voorstel om vooralsnog niet in opvolging te voorzien. In lijn met de verwachte wetwijziging en de intentie om de governance structuur te herzien.

In het verslagjaar heeft Hans van Tricht laten weten dat hij in de zomer van 2024 met pensioen gaat.

Onderwerpen Toezicht

Ondersteuningsplan

Veel aandacht ging uit naar de totstandkoming van het Ondersteuningsplan. Zowel met betrekking tot het proces als de inhoud heeft de commissie invulling gegeven aan de klankbordrol voor de bestuurder. Hierbij is stilgestaan bij de doelstellingen van het samenwerkingsverband de nieuwe koers, meer inclusief. Wat de impact is zowel beleid als financieel.

Ook het bestuursbesluit om de besluitvorming over het Ondersteuningsplan met een jaar uit te stellen, is onderwerp van gesprek met de CvT geweest. Uiteindelijk heeft het verlengen van het huidige ondersteuningsplan met een jaar ruimte geboden voor een scherpere onderlinge dialoog, beter begrip van de wederzijdse posities waardoor we de samenwerking rond onze maatschappelijke opdracht steviger hebben neergezet.

Eind 2023 is er een concept ondersteuningsplan met een radicalere koers als het gaat om inclusief onderwijs en de bereidheid van de leden om deze stappen te zetten en de financiële consequenties hiervan te dragen. De weg naar een besluit in 2024 ligt open. Dan valt er, zoals de ALV in de 24-uurs opmerkte, wat te vieren!

Lichte stijging verwijzingspercentages

Dat de verwijzingspercentages stijgen werd eind 2022 voorzichtig zichtbaar. In het verslagjaar zijn deze verder gestegen. Het baart de CvT zorgen dat het gesprek met de schoolbestuurders en in de ALV over de oorzaken van die stijging, nog niet het benodigde inzicht geeft dat tot bijsturing kan leiden. Anderszins herkennen we dat de problematiek rondom kinderen toeneemt; met name de onderinstroom van jonge kinderen is hier debet aan. De bestuurder heeft zich in het verslagjaar met de bestuurders van de S(B)O organisaties verstaan om te onderzoeken hoe een mogelijk tekort aan plaatsen gezamenlijk kan worden opgevangen. Ondanks de voorziene stijging hebben toch alle kinderen met een TLV een plek gevonden.

Financieel in control

Het verslagjaar startte met de constatering dat eind 2022 de planning en control cyclus van het samenwerkingsverband weer goed functioneert. De periodieke rapportages die de CvT van de bestuurder ontving, en het accountantsverslag bevestigden dat beeld. Hierdoor is de intensievere vergadercyclus met AC afgebouwd in 2023

Dat neemt niet weg dat externe invloeden de bedrijfsvoering kunnen verstoren. De betrekkelijke onvoorspelbaarheid in de overheidsfinanciering leidt tot afwijkingen.

De planning en control cyclus is zodanig ingericht door het SWV dat hier tijdig op geanticipeerd kan worden. Dat is in het verslagjaar ook geëffectueerd door een extra uitkering aan de leden in oktober. Het doelmatig inzetten van de beschikbare middelen wordt hiermee bevorderd. De extra middelen die zijn toegekend zijn bestemd voor het ombuigen en realiseren van de nieuwe koers uit het ondersteuningsplan naar meer inclusief.

Dit ter voorkoming van het risico dat het eigen vermogen als bovenmatig worden gekwalificeerd en daarmee kan worden teruggevorderd door OCW. Onderwerp van gesprek is of in de begroting ook geanticipeerd kan worden op het ontvangen van niet begrote middelen aan het eind van het jaar.

Dit besluit is genomen door de bestuurder met draagvlak van de ALV.

Samenwerking en eigenaarschap

De Commissie heeft in het verslagjaar enkele keren als klankbord voor de directeur-bestuurder gefunctioneerd rond het thema samenwerking en eigenaarschap van de leden (schoolbesturen). De commissie ziet dat de leden in de vergaderingen van de ALV steeds meer met elkaar van gedachten wisselen over de wijze waarop het passend onderwijs verder ingevuld kan worden en hoe de vereniging en de directeur-bestuurder daaraan kunnen bijdragen. Er is uitgebreid gesproken over de beleidsprocessen en de tijdige betrokkenheid daarbij van de bestuurders. De afspraken die daarover in de ALV zijn gemaakt, zullen ertoe leiden dat de besluiten die in de ALV genomen worden, beter en sneller tot uitvoering komen.

Twee bijzondere vergaderingen van de ALV zijn ook voorbereid en nabesproken in de CvT: de 24-uurs vergadering en de ALV waarin het besluit over het uitstel van het Ondersteuningsplan werd besproken. Beide bijeenkomsten hebben een belangrijke impuls aan het onderlinge begrip, de onderlinge verhoudingen en de samenwerking gegeven. Dit heeft geleid tot meer eigenaarschap en het delen van de verantwoordelijkheid tussen de leden als het gaat om het dekkend aanbod en gezamenlijk gebruik van school specifieke arrangementen door die beschikbare te stellen voor alle kinderen in de regio.

Rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

De CvT is van mening dat de middelen van SWV de Eem conform de begroting rechtmatig en doelmatig zijn ingezet. Het kader voor de toetsing is het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband als ook de bijbehorende meerjarenbegroting. De toetsing door de CvT wordt ingevuld door vergaderingen met de directeur-bestuurder door de CvT en de auditcommissie, waarbij op gezette tijden ook de controller aansluit; het adviseren over de meerjarenbegroting en de bijbehorende plannen, het bespreken van periodiek aangeleverde financiële en inhoudelijke sturingsinformatie, de managementletter en de jaarcontrole door de accountant en het beoordelen of de jaarstukken voldoen aan de daaraan gestelde (wettelijke) eisen.

Er is structureel overleg in de auditcommissie met de controller die betalingen periodiek toetst en wordt toegezien op de rechtmatigheid van de investering van de middelen via de controlerende accountants van de besturen. In 2023 is hiertoe een analyse gemaakt van alle jaarrekeningen en bestuursverslagen van de besturen waaruit geen onregelmatigheden zijn aangetroffen.

Wat betreft de doelmatigheid van de middelen die aan de schoolbesturen beschikbaar zijn gesteld leggen de betreffende besturen verantwoording af aan het Samenwerkingsverband. Onder doelmatigheid verstaat de toezichthouder:

- Dat de strategische doelen van het Samenwerkingsverband worden gerealiseerd.
- Dat de ingezette middelen tot de beoogde prestaties leiden.

Het kader om doelmatigheid te toetsen is het ondersteuningsplan en de bijbehorende meerjarenbegroting. De CvT toetst vervolgens door onder andere:

- De goedkeuring van de meerjarenbegroting en de jaarbegrotingen en het bijbehorende jaarplan.
- Vergaderingen van de directeur-bestuurder met de Commissie van Toezicht en de auditcommissie, waarbij geregeld ook de controller aanwezig is en ten minste een keer per jaar de accountant.
- Betrokkenheid bij het vierjarig onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs en de opvolging daarvan,.
- Bespreking van de sturingsinformatie per kwartaal, halfjaar en jaar.
- Bespreking met de overige medezeggenschap organen MR-P en OPR over onder meer de behaalde resultaten.
- Evaluatiegesprek met de directeur-bestuurder over de jaarstukken.
- Monitoren van de financiële positie van het Samenwerkingsverband in relatie tot de relevante wet- en regelgeving

Bij het uitoefenen van toezicht op de doelmatigheid van de bestedingen heeft de CvT vastgesteld dat de middelen doelmatig zijn ingezet. Met de ALV is hierover in dialoogvorm aan de hand van een aantal voorbeelden gesproken en zijn punten geïdentificeerd waarop we de verantwoording kunnen verbeteren. Een en ander wordt nader uitgewerkt in het nieuwe kwaliteitszorgbeleid passend bij het nieuwe ondersteuningsplan. In 2024 zal de CvT dit thema dus weer nadrukkelijk onder de aandacht van bestuur en ALV brengen.

Overige onderwerpen

De CvT is in het verslagjaar drie keer bijeengewees. In september is de CvT schriftelijk geïnformeerd over de actuele ontwikkelingen over onder meer de bedrijfsvoering, waaronder ook financiën.

Verder heeft de CvT deelgenomen aan de voorbereidingen op de 24 uurs ALV en heeft geregeld bilateraal overleg plaats gevonden tussen afzonderlijke leden van de CvT enerzijds en de leden van de CvT en de directeur-bestuurder. Daarnaast hebben leden van de CvT bijeenkomsten die het samenwerkingsverband voor leerkrachten en IB-ers organiseerde, bijgewoond.

De CvT heeft verder haar eigen functioneren geëvalueerd onder externe begeleiding.

In de vergaderingen van de CvT is onder meer gesproken over de volgende onderwerpen:

- De beoordeling en remuneratie van de directeur-bestuurder
- Het format voor de verantwoording van de middelen voor extra ondersteuning
- Advies aan de ALV over het verlengen van het huidige ondersteuningsplan met een jaar
- Het concept ondersteuningsplan 2024-2028
- De jaarstukken 2022
- Analyse resultaat 2022 en voorgestelde besluiten bestedingsruimte 2023
- Herbenoeming Marianne Lanting, onafhankelijk lid CvT
- CvT & governance (onafhankelijk toezicht en wijzigingen in de CvT)
- Begroting 2024 en meerjarenperspectief
- Generieke korting en investering bovenmatige reserve
- Interimcontrole 2023, monitoring adviezen accountant interim- en jaarcontrole 2022
- Voorbereiding van de vergaderingen van de ALV

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie functioneert als werkgever van de directeur-bestuurder. De remuneratiecommissie heeft een bijeenkomst gehad met alleen de leden ter voorbereiding op het beoordelingsgesprek. Daarnaast zijn er twee bijeenkomsten gehouden met de directeur-bestuurder, een beoordelingsgesprek in maart en een voortgangsgesprek in juni. Op meerdere momenten is er feedback opgehaald bij de CvT als input op eerdergenoemde bijeenkomsten.

Focus voor het verslagjaar 2023 was de verschuiving in balans van directeur naar bestuurder, met als belangrijk doel een nieuw, door de ALV gedragen, ondersteuningsplan te realiseren. Ook het terugvinden van de balans tussen werk en privé is een belangrijk onderwerp geweest, na een intensief eerste jaar met het op orde brengen van de basiszaken. De CvT heeft veel waardering uitgesproken voor de manier waarop de directeur-bestuurder, zeker na het uitstel van het ondersteuningsplan begin 2023, aan de inhoudelijke scherpste en de samenwerking, draagvlak en verantwoordelijkheid binnen de ALV is blijven bouwen. Alles staat in de steigers voor goedkeuring in 2024. Door het uitstellen van het ondersteuningsplan, zijn ook in samenwerking en communicatie tussen alle partijen goede stappen gezet. Het blijft belangrijk om daar aandacht voor te houden in 2024. Ook op het gebied van werk-privé balans zijn de eerste stappen gezet. Dit blijft onze aandacht houden in 2024.

De resultaatgebieden zijn met goedkeuring van de CvT voor 2023 vastgesteld. Door wijziging in de CAO, is met goedkeuring van de CvT besloten tot een horizontale overgang van het salaris van de directeur-bestuurder naar schaal BB. Door het definitief worden van het onderhandelaarsakkoord voor de CAO-bestuurders funderend onderwijs in oktober 2023, heeft de CvT besloten met terugwerkende kracht per 1 maart 2023 de ruimte te gebruiken om het salaris van de directeur-bestuurder conform de CAO afspraken te indexeren.

De nevenactiviteiten van de directeur-bestuurder zijn getoetst op mogelijke tegenstrijdige belangen dan wel belangenverstrengeling. Hiervan is geen sprake. Het overzicht van de nevenactiviteiten is opgenomen in tabel 10.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft twee bijeenkomsten gehad met de directeur-bestuurder en de controller. Focus is gelegd op de jaarstukken en de begroting. De managementrapportage over de eerste zeven maanden is in oktober per mail gedeeld met de auditcommissie. De bijeenkomsten waren inhoudelijk en gericht op het bespreken van de verschillende onderdelen uit de planning en control cyclus waardoor er zicht en regie is geweest op de financiële stromen en verplichtingen van het Samenwerkingsverband:

- Concept bestuursverslag en jaarrekening 2022
- Begroting 2023 m.b.t. het uitstel van het Ondersteuningsplan (schoolarrangementen 2023-2024, middelen extra ondersteuning aug. t/m dec. 2023 en inzet bestedingsruimte 2023).
- Managementrapportage t/m juli 2023, eindejaar prognose 2023
- Begroting 2024 en meerjarenperspectief 2025-2028
- Monitoring adviezen accountant interimcontrole 2022 en jaarcontrole 2022

Verder vindt geregeld bilateraal overleg plaats tussen de leden van de auditcommissie en de directeur-bestuurder.

In mei 2022 heeft de jaarrekeningcontrole plaats gevonden. Aan de accountant is gevraagd de planning en control cyclus te beoordelen. Dit werd mede ingegeven doordat het definitief vaststellen van de jaarcijfers over 2021 wat moeizaam is verlopen, ook omdat er onvoldoende zicht was op de verplichtingen van het Samenwerkingsverband. Bij het jaarverslag is een goedkeurende accountantsverklaring opgeleverd. Aan Van Ree accountants is de opdracht verstrekt voor ook de controle over het jaar 2023.

De managementrapportages zijn in de AC besproken. Tijdens de CvT werden de bevindingen van de AC en de directeur-bestuurder toegelicht en voorzien van definitieve adviezen.

De begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn in december 2023 goedgekeurd tijdens de Algemene Leden Vergadering. Door het verlengen van de ondersteuningsplanperiode heeft de AC zich in eerste instantie gericht op het jaar perspectief. De financiële keuzes die in de meerjarenbegroting gemaakt zijn liggen in lijn met de richting van het nieuwe ondersteuningsplan. Daarmee is rekening gehouden met de overgangsfase waarin het Samenwerkingsverband zich bevindt. De begrotingssystematiek zoals gehanteerd bij de meerjarenbegroting 2023-2027 is overgenomen bij deze meerjarenbegroting.

Code goed bestuur

De Commissie van Toezicht en de directeur-bestuurder volgen de principes van de Code Goed Onderwijsbestuur van de PO-Raad. In paragraaf 3.3 van dit verslag geeft de bestuurder aan hoe de code invulling krijgt. Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om, nadat het nieuwe ondersteuningsplan is vastgesteld, de inrichting van de governance opnieuw te agenderen. Het advies dat de werkgroep hierover in 2022 uitbracht zal als basis dienen, aangevuld met de actuele inzichten op dit gebied.

Naleving wettelijke voorschriften

Met de inrichting van de verschillende commissies en in de vergaderingen van de Commissie van Toezicht is er aandacht voor de naleving van de wettelijke voorschriften.

Voorzitter

De voorzitter heeft ten minste eenmaal voor elke vergadering van de CvT (en de ALV) bilateraal overleg met de bestuurder. In dat overleg komen alle onderwerpen ter sprake waarover de bestuurder van gedachten wil wisselen. Ook de ontwikkeling van de bestuurder en het team en eventuele weak signals komen aan de orde. Tussentijds is er contact indien daar aanleiding toe is.

Reflectie

In het verslagjaar heeft de CvT gereflecteerd op haar functioneren. De zelfevaluatie is extern begeleid. Bij CvT blikte met tevredenheid terug op de rol die de CvT als geheel en de Auditcommissie in het bijzonder, hebben vervuld bij het werk van de bestuurder om het Samenwerkingsverband financieel weer geheel in control te hebben. Ook het invullen van de klankbordrol stemt tot tevredenheid, zowel van de leden onderling (alles kan gezegd worden) als in de relatie met de bestuurder.

Vanzelfsprekend heeft de CvT ook gereflecteerd op de relatie met de ALV.

Het kon niet anders of ook bij deze zelfevaluatie kwam de brief ter sprake die het IBO Amersfoort aan de ALV stuurde en die leidde tot het bestuursbesluit om de besluitvorming over het Ondersteuningsplan met een jaar uit te stellen.. In een latere, reguliere CvT vergadering is de evaluatie verdiept en heeft de CvT geconstateerd dat het wenselijk was geweest om onmiddellijk na verschijnen van de brief een spoedvergadering van de CvT met de bestuurder te beleggen. Ook is besloten om de governance van het Samenwerkingsverband opnieuw te agenderen voor de ALV in 2024.

Overleg met OPR en MR-P

In het verslagjaar is gesproken met de OPR en de MR-P. Daarvoor is een structuur gekozen om eens per jaar een gezamenlijke bijeenkomst te houden van de organen CvT, OPR, MR-P en directeur-bestuurder. In dat overleg wordt vooral besproken hoe het in algemene zin gaat en worden actuele ontwikkelingen gedeeld, al dan niet met een externe spreker. In 2023 was het thema de route naar inclusiever onderwijs. Twee deskundigen vanuit het Samenwerkingsverband, Karola Schipper (tevens lid van de OPR) en schoolbestuurder Hans van Tricht (ook lid van de CvT) lichtten hun visie toe en de uitwerking ervan op hun scholen; ook was een bestuurder van een vergelijkbaar samenwerkingsverband uitgenodigd om zijn werkwijze in beleid en uitvoering te delen. Na afloop van deze vergadering vond overleg plaats tussen de voltallige Commissie van Toezicht en de OPR.

Daarnaast vindt eens per jaar een gezamenlijk overleg plaats van een delegatie van de genoemde organen waar jaarplan en begroting worden geagendeerd. De gezamenlijke besprekingen laten onverlet dat ieder orgaan en iedere adviesraad zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en een eigen advies uitbrengt of besluit neemt.

Aansluitend aan beide gezamenlijke bijeenkomsten is er een bespreking geweest waaraan alleen de OPR en de CVT deelnamen. Daarnaast heeft het door de OPR afgevaardigd lid in de CvT vaste overlegmomenten met de voorzitter van de OPR. In 2021 heeft een eerste evaluatie van deze structuur plaatsgevonden die in 2022 in overleg met de nieuwe directeur-bestuurder tot bovenstaande structuur heeft geleid, waaraan ook daadwerkelijk invulling is gegeven.

De bestuurder geeft de CvT te kennen de wijze waarop alle organen van de vereniging invulling geven aan de governance een verrijking te vinden in het functioneren van het Samenwerkingsverband, omdat hierin ook juist die gezamenlijkheid tot uitdrukking komt.

Leden Commissie van Toezicht en bestuur

Fotocredit: Mariske Krijgsman

Naam	Rol	Schoolbestuur (of primaire functie)	Relevante overige functies	Benoemd	Aftredend
Willem van Leeuwen	• Onafhankelijk voorzitter • Adviserend lid remuneratie commissie	Directeur CS&G Consultancy bv	• Voorzitter RvC Dudok Wonen • Voorzitter • Partnerberaad SWV BePo	1 januari 2018 verlengd per 1 jan 2022	31 december 2025
Marianne Lanting	• Onafhankelijk lid • Voorzitter remuneratie commissie	Eigenaar, Business Coach bij The Incredible Flow		14 juni 2019; herbenoemd 14 juni 2023	14 juni 2027
Hans van Tricht	• Lid	Bestuurder VCO Bunschoten	• Voorzitter stichting Sportplatform Bunschoten • Voorzitter van de Vereniging Van Eigenaren bij twee schoolgebouwen	15 juni 2017; herbenoemd 15 juni 2021	Aftredend wegens pensionering juni 2024
Martijn van Elteren	• Lid • Voorzitter auditcommissie	Bestuurder SKOSS Bestuurder KPOA		Benoemd 15 juni 2021; Herbenoemd 15 juni 2022	Afgetreden op 1 januari 2024

Marie-Elle Bakker	• Lid • Lid auditcommissie	Bestuurder PCBO Amersfoort		1 december 2021	16 juni 2024 Herbenoembaar
Anne Maljers	• Directeur bestuurder		• Lid Raad van Toezicht Lokalis • Vice-voorzitter Raad van Toezicht Nederlands Helsinki Comité • Vice-voorzitter Raad van Toezicht Shiva • Bestuurslid Stichting Kinderen Karuna Jabalpur • Lid Commissie Permanente Educatie Vereniging van Commissarissen en Toezichthouders Erasmus	21 november 2021	Onbepaalde tijd

Tabel 10 Overzicht leden Commissie van Toezicht en bestuur

Termijnen

De leden van de CvT hebben een maximale zittingstermijn van acht jaar, onderverdeeld in in principe twee termijnen van vier jaar. Als een lid tussentijds vertrekt, dan neemt de opvolger diens termijn over om de continuïteit te waarborgen. Daardoor kan het voorkomen dat leden meer dan een keer worden herbenoemd. Dit kan het geval zijn bij Marie-Elle Bakker.

Vergoeding

De leden van de CvT ontvangen een vergoeding op jaarbasis van € 3.000,=. Met de externe onafhankelijke voorzitter is een dienstverleningsovereenkomst gesloten.

Vooruitblik 2024

De Commissie van Toezicht realiseert zich dat 2024 een belangrijk jaar voor het Samenwerkingsverband wordt. Het vaststellen van het nieuwe Ondersteuningsplan staat daarbij centraal. De vertaling daarvan in acties en het zo effectief en efficiënt mogelijk benutten van de financiële middelen vraagt daarbij extra aandacht van bestuur en CvT.

De CvT zal zich inzetten om de onderlinge verantwoordingsdialoog van de schoolbesturen over de doelmatige inzet van middelen verder te verbeteren. In het voorjaar van 2024 heeft de Inspectie van het Onderwijs onderzoek gedaan bij ons Samenwerkingsverband; we zijn in afwachting van de definitieve rapportage daarvan.

De governance van het Samenwerkingsverband, de rol en samenstelling van het intern toezicht, vraagt opnieuw aandacht. In 2023 is in de ALV besloten het gesprek erover, op basis van een in 2022 uitgebracht advies, in 2024 weer op te pakken. Daarbij speelt mee dat er in 2024 een CvT-lid in verband met pensioen zal aftreden en een lid van de CvT aftredend, maar herbenoembaar is.

Dank

De Commissie dankt de directeur-bestuurder en de ALV voor de constructieve wijze waarop de CvT haar werk kan doen. De Commissie dankt de medewerkers van het bureau voor hun onvermoeibare inzet en flexibiliteit in tijden waarin steeds meer van het onderwijs wordt gevraagd, ook van samenwerkingsverbanden onder andere door toenemende problematiek bij kinderen.

3.7 Omgeving

Klachten en geschillen

In 2023 zijn geen geschillen bij de Geschillencommissie gebracht waarin het Samenwerkingsverband partij was. Het Samenwerkingsverband is twee keer als informant opgeroepen.

Er zijn over vier reeds afgegeven TLV's SO (waarvan drie met toestemming van ouders) met de betrokken ouders intensieve gesprekken gevoerd. In alle gevallen is in goed overleg een oplossing gevonden tot tevredenheid van ouders.

Horizontale verantwoording

De aangesloten schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks in de ALV naar elkaar over hun inzet van de middelen voor de extra ondersteuning. In de 24-uurs ALV hebben we hieraan invulling geven door onder andere drie presentaties van besturen uit Soest, Bunschoten en Leusden, over de wijze waarop zij hun middelen inzetten en de samenwerking die zij met elkaar hebben ontwikkeld om de middelen te benutten voor een zo dekkend mogelijk aanbod in hun omgeving. Mede op basis hiervan hebben we besloten dat we de werkwijze van Leusden (via bestuursarrangementen) verder wilden verkennen als mogelijke werkwijze in ons nieuwe ondersteuningsplan.

Internationalisering

In 2023 is een aanvraag ingediend om ons lerend netwerk ook buiten Nederland vorm te kunnen geven. De aanvraag heeft net het vereiste aantal punten niet gehaald; op basis van de feedback die wij ontvingen loont het de moeite om in 2024 een nieuwe poging te wagen.

In november zijn twee van onze collega's op studiereis geweest naar Canada. Ze hebben veel gezien en kwamen geïnspireerd weer terug. We leren van de voorbeelden die zij hebben opgedaan en integreren die ook in onze gesprekken.

Fotocredit: SWV de Eem

4. Bedrijfsvoering en continuïteit

4.1 Personeel

Het team van SWV de Eem bestond op 31 december 2023 uit 23 medewerkers voor in totaal 17,4105 fte. Daarmee is de formatie ten opzichte van eind 2022 met 1,4999 fte toegenomen. De vacatures op ons secretariaat (+ 0,5 fte), communicatie (+ 0,6 fte) zijn ingevuld. De functie van beleidsadviseur is verdwenen ten gunste van de nieuwe functie van teamleider. Een van de beleidsadviseurs is benoemd tot teamleider; de tweede vacature teamleider (1 fte) is per begin 2024 ingevuld (0,8 fte). Verder is de opvolging van een ondersteuningsspecialist die begin 2024 met pensioen is gegaan ook al in de bezetting opgenomen waardoor deze per februari 2024 weer met 0,7 fte zal afnemen.

Functie	31-12-2023	31-12-2022	31-12-2021
Directeur-bestuurder	1 fte	1 fte	2 fte
Beleidsadviseur	0 fte	1,9 fte	1,9
Teamleider	0,9 fte	-	-
Directiesecretaresse/administratief medewerker	2 fte	1,5 fte	2,3
Communicatieadviseur	0,6 fte		
Ondersteuningsspecialist	12,0105 fte	10,6106 fte	10,5615
JOSEE/Schoolmaatschappelijk werk	0,9 fte	0,9 fte	1,6
Totaal	17,4105	15,9106	18,3615

Tabel 11 Aantal fte in dienst per 31-12-2023

Ziekteverzuim 2023

Het ziekteverzuim in 2023 lag op 1,93 %, een lichte stijging ten opzichte van de 1,67% in 2022 en ver onder de 7,99% uit 2021 (% incl. parttime correctie en excl. WAZO) en in 2020 (4,07%). Deze beperkte stijging leidt niet tot zorgen.

Werken aan een cultuur van vertrouwen en aanspreekbaarheid

Als team houden we elkaar scherp op de wijze waarop we met elkaar samenwerken. Met vertrouwen als basis spreken we elkaar aan op onze manier van handelen. We evalueren deze ook periodiek, waarbij naast een teamevaluatie ook een apart moment is ingeruimd voor een evaluatie door het team van de directeur-bestuurder.

Het Samenwerkingsverband heeft verder zowel een interne als een externe vertrouwenspersoon waar medewerkers een beroep op kunnen doen.

In dienst

- Sacha Dufay | onderwijsondersteuner (per 21-08-2023)
- Maartje van Aller | onderwijsondersteuner (per 01-10-2023)
- Esther van de Zandschulp | medewerker secretariaat (per 06-11-2023)
- Bianca Boulonois | communicatiemedewerker (per 27-11-2023)

Uit dienst

- Hilda Visser, beleidsadviseur (per 01-03-2023)
- Mary Anema voor 0,4 fte (per 01-09-2023). Ze blijft voor 0,6 fte in dienst.

4.2 Financiën

Het jaar 2023 is door verschillende oorzaken wederom een financieel uitdagend jaar geweest, niet in de laatste plaats door het handelen van de rijksoverheid. Op 13 februari 2023 heeft minister Wiersma de Tweede Kamer geïnformeerd over zijn besluit om tot een generieke korting van de bekostiging van samenwerkingsverbanden met een bovenmatige reserve over te gaan. Vervolgens hebben samenwerkingsverbanden op 14 februari 2023 een brief ontvangen waarin hij de uitwerking van de generieke korting bekend maakt zonder een bedrag te noemen. Op dat ogenblik gingen wij uit van een korting van € 30, = tot € 50,= per leerling. Inmiddels is bij de herziening van de bekostiging zware ondersteuning op 21 november 2023 de generieke korting van € 13,50 per leerling verwerkt. Het Netwerk LPO is een bezwaarprocedure gestart namens de meeste samenwerkingsverbanden PO en VO. Vanuit SWV De Eem hebben wij onze deelname bevestigd en dragen wij bij aan de kosten van de inzet van de juristen.

4.2.1 Financieel beleid en beheer

Met ingang van 2023 is de Vereenvoudiging Bekostiging Primair Onderwijs ingegaan. SWV De Eem was al eerder gestart met het begroten op kalenderjaarbasis. Jaarlijks wordt in het najaar een begroting opgesteld voor het aankomende kalenderjaar en een meerjarenbegroting voor de vier daaropvolgende jaren. Besluiten kunnen zo in een meerjarig perspectief worden gezien. Ook kan rekening worden gehouden met mogelijke financiële consequenties van beleidsmatige keuzes: beleidsrijk begroten.

De begroting wordt besproken met de Auditcommissie en voorgelegd aan de Commissie van Toezicht (goedkeuring) en de OPR (ter informatie). Vervolgens wordt de begroting ter goedkeuring voorgelegd aan de ALV en vastgesteld door de bestuurder. De begroting fungeert als de financiële leidraad voor de uitvoering van de activiteiten SWV De Eem.

Het Samenwerkingsverband houdt gedurende het kalenderjaar via drie managementrapportages zicht op de belangrijkste ontwikkelingen, zowel financieel als inhoudelijk. De rapportages geven inzicht in de exploitatie van het Samenwerkingsverband en worden besproken met de Auditcommissie en voorgelegd de Commissie van Toezicht.

SWV De Eem heeft de financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie uitbesteed aan administratiekantoor Adequatum, onderdeel van Dyade. Adequatum draagt zorg voor de primaire vastlegging van de gegevens (boekhouding) en het betalingsverkeer. Een externe controller/ financieel beleidsadviseur staat de bestuurder bij in het financieel beheer en beleid. Hij signaleert en bewaakt de wijze van toepassing van de planning- en control cyclus (tijdig opstellen van begroting, management-rapportages en jaarrekening). Met ingang van het najaar van 2023 zijn afspraken gemaakt over de uitbreiding van de inzet van de senior financieel medewerkster van Adequatum/ Dyade vanuit ons kantoor aan de Burgemeester de Beaufortweg.

Daarnaast steunt het Samenwerkingsverband op de interne beheersingsmaatregelen die binnen het administratiekantoor zijn genomen ten aanzien van functiescheiding en betalingsverkeer.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden jaarlijks, samen het Bestuursverslag, opgesteld conform de daarvoor geldende richtlijnen van het ministerie van OCW. Een onafhankelijk accountant voert de controle uit en geeft in zijn verslag bevindingen en adviezen. Het Samenwerkingsverband is verplicht de jaarstukken jaarlijks uiterlijk voor 1 juli aan te leveren bij het ministerie van OCW. Voor het boekjaar 2023 is, net als voorgaande jaren, aan Van Ree Accountants uit Barneveld de opdracht verstrekt als controlerend accountant op te treden.

4.2.2 Begroting en exploitatieresultaat 2023

BATEN	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil EUR
1.1 RIJKSBIJDRAGEN			
Lichte ondersteuning (incl SMW)	8.982.199	9.436.177	453.978
Zware ondersteuning	12.571.305	1.2840.472	269.167
Wel in ontwikkeling	19261	3.5715	16.454
Subtotaal rijksbijdragen	21.572.765	22.312.364	739.599
1.2 Overige overheidsbijdragen (gemeenten)	886.000	898.702	12.702
1.3 Overige baten	40.000	157.603	117.603
TOTAAL BATEN	22.498.765	23.368.669	869.904
BATEN	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil EUR
2.1 Personele lasten	2.238.000	1.939.277	-497.490
2.2 Afschrijvingen	40.000	22.841	-17.159
2.3 Huisvestingslasten	126.612	124.630	-1.982
2.4 Overige instellingslasten	610.628	457.536	254.408
subtotaal bedrijfskosten	3.015.240	2.544.284	-262.223
2.5 Afdrachten aan SBO en SO			
a. Afdracht SO (via OCW)	7.119.318	7.532.403	413.085
b. Afdracht SBO (via OCW)	4.763.878	5.029.731	265.853
c. Inzet vangnetmiddelen SBO en SO	423.000	0	-423.000
d. Saldo grensverkeer	0	-26.105	-26.105
subtotaal doorbetalingen	12.306.196	12.536.029	229.833
2.6 Overige doorbetalingen en projecten			
a. Overdrachtsmiddelen basisow (€ 90,- /ln.)	2.354.400	4.970.780	2.616.380
b. Leerlingarrangementen regulier	1.005.000	925.691	-79.309
c. Schoolarrangementen regulier	2.000.000	2.065.146	65.146
d. Schoolarrangementen SBO en SO	700.000	574.254	-125.746
e. Specialistische ondersteuning	415.000	384.838	-30.162
f. Innovatieve ondersteuning	350.000	0	-350.000
g. Professionalisering scholen	125.000	126.509	1.509
h. Poortwachter Dyslexie	110.000	84.847	-25.153
i. Ondersteunende activiteiten/ Top dossier	100.000	129.221	29.221
j. Toelaatbaarheidscommissie (deskundigenadvies)	75.000	27.084	-47.916
subtotaal overige doorbetalingen & projecten	7.234.400	9.288.370	2.053.970
Totaal afdrachten basisonderwijs	19.540.596	21.824.399	2.283.803
TOTAAL LASTEN	22.555.840	24.368.683	2.021.576
Baten	22.498.765	23.368.669	869.904
Lasten	22.555.840	24.368.683	2.021.576
Saldo rentebaten en lasten		3.187	3.187
RESULTAAT 2023	-57.075	-1.003.201	-1.154.859

De ALV heeft de begroting 2023 op 21 december 2022 goedgekeurd met een toegestaan negatief resultaat van € 57.075,=. Het boekjaar 2023 wordt afgesloten met een negatief resultaat van € 1.003.201,=. Het verschil wordt voor het belangrijkste deel verklaard door hogere afdrachten aan het SBO en SO (herziening rijksvergoedingen als gevolgen van CAO wijziging) en hogere doorbetalingen aan de schoolbesturen.

4.2.3 Toelichting op de staat van baten en lasten

In de jaarrekening 2023, onderdeel van dit Bestuursverslag, treft u op pagina's 87 tot en met 88 de analyse aan van het resultaat 2023 in de staat van baten en lasten. Onderstaand een toelichting.

De totale baten in 2023 zijn € 23.368.669,= en daarmee € 869.904,= hoger dan begroot. Daar staat aan de lastenkant tegenover dat de afdrachten aan SBO/ SO en de doorbetalingen aan de schoolbesturen in totaal € 2.283.803,= hoger zijn dan begroot. Vervolgens is er sprake van een onderschrijding van €470.956,= op de overige bedrijfskosten (personeelskosten, afschrijvingen, huisvesting en overige instellingslasten). Gesaldeerd is er sprake van een negatief resultaat van € 1.003.201,= en dat is €946.000,= negatiever dan de begroot. Gelet echter op de opgelegde generieke korting aan samenwerkingsverbanden met bovenmatig Eigen vermogen, is juist in de tweede helft van 2023 in ons Samenwerkingsverband actief gestuurd op het verder terugbrengen van het bovenmatig Eigen vermogen door extra inzet in inclusiever onderwijs te honoreren.

Baten

De realisatie van de totale baten in 2023 is hoger dan begroot en dat wordt voornamelijk veroorzaakt door:

1. De herziening van de rijksvergoedingen voor lichte en zware ondersteuning 2023 (verwerking CAO wijziging), die betaalbaar zijn gesteld in het najaar van 2023.
2. De hogere vrijval van de subsidie Hoogbegaafdheid ter dekking van de gemaakte kosten voor projecten Meer- en hoogbegaafdheid in 2023 (er zijn meer projecten uitgevoerd).
3. Bij de herziening van de rijksvergoeding zware ondersteuning 2023 is de generieke korting van € 13,50 per leerling verrekend. Voor ons Samenwerkingsverband ging het om een korting van ruim € 363.000,=.

Lasten

a. Personeelslasten (pagina 88)

In de begroting 2023 is rekening gehouden met € 2.238.000,= aan personele lasten; in werkelijkheid is € 1.939.277,= uitgegeven, waarmee een onderschrijding van bijna € 299.000,= is ontstaan.

De werkgeverslasten van bestuurder, onderwijsondersteuners, beleidsadviseur (teamleider) en secretariaat zijn over 2023 €1.593.767,=. Dat is afgerond € 254.000,= lager dan begroot. Belangrijkste oorzaak is dat een aantal vacatures (Beleidsadviseur/ teamleider, secretariaat/ administratief medewerker en communicatieadviseur) in 2023 niet of pas laat zijn vervuld.

Voor de overige personeelslasten is € 390.000,= begroot en in 2023 € 345.510,= gerealiseerd, een onderschrijding van afgerond € 45.000,=. Daarbij geldt dat ten laste van de middelen die in 2022 en 2023 voor Wel In Ontwikkeling zijn ontvangen (via de balans) voor € 29.738,= aan personele inzet is verwerkt. Er is € 5.282,= gedoteerd aan de voorziening Duurzame inzetbaarheid. De overschrijding op post inhuur derden wordt mede veroorzaakt doordat niet alle vacatures tijdig konden worden vervuld en er was sprake van externe inhuur voor onder andere data-analyse, werving- en selectie van personeel, IT, en de beschrijving van enkele functies. Ook zijn in het najaar van 2023 de beschrijvingen van de werkprocessen/ administratieve organisatie en interne beheersingssystemen geactualiseerd.

De onderschrijding op de personele en materiele kosten van JOSEE, het Ouder- en Jeugdsteunpunt Eemland, wordt veroorzaakt door met name terughoudendheid in de personele bezetting.

b. Afschrijvingen (pagina 90)

De afschrijvingskosten voor ICT (€ 15.012,=) en inventaris/ apparatuur (€ 7.829,=) zijn binnen de begroting gebleven.

c. Huisvestingslasten (pagina 90)

De huisvestingslasten van € 124.630,= bestaan uit de huurkosten van het kantoorpand Burgemeester de Beaufortweg, de schoonmaakkosten en overige huisvestingskosten en zijn lager dan begroot (begroot: € 126.616,=).

d. Overige lasten (pagina 90)

In de overige lasten zijn de overige bedrijfskosten (ICT, administratie & beheer, accountant, inzet controller, kantoorkosten, etc.) en de vergoedingen die verband houden met Toezicht en medezeggenschap verantwoord.

De overschrijding op de vergaderkosten (begroot: € 4.000,=, gerealiseerd: € 11.870,=) wordt veroorzaakt door meer vergaderingen op externe locaties, de organisatie van een 24-uurs ALV in het najaar van 2023 en overige extra vergaderingen. Op de post verbruiksmateriaal/ hardware en ICT is sprake van een onderschrijding van ruim € 55.000,=; in de begroting van 2024 is om die reden een lager budget opgenomen. Tenslotte zijn op de post communicatie en vormgeving Ondersteuningsplan 2023-2027 (geraamd € 40.000,=) in 2023 geen uitgaven gedaan wegens het verlengen van het huidige Ondersteuningsplan met een jaar naar een start in 2024. Deze kosten zullen dan wel gemaakt worden.

Voor Toezicht en medezeggenschap is in de begroting in totaal € 41.500,= geraamd en in 2023 is €32.989,= betaalbaar gesteld aan vacatievergoedingen voor de leden van de Commissie van Toezicht, de OndersteuningsPlanRaad (OPR) en de inzet van de onafhankelijk voorzitter.

e. Doorbetalingen en verplichte afdrachten aan schoolbesturen (pagina 91)

De afdrachten aan het SBO en SO zijn – wegens de gewijzigde CAO (hogere werkgeverslasten) – hoger dan begroot. Daar zijn samenwerkingsverbanden met de herziening van de rijksvergoedingen in het najaar 2023 volledig voor gecompenseerd.

Op de vangnetmiddelen 2023 zijn geen aanspraken gedaan wegens tussentijdse groei van het aantal leerlingen in 2022. Voor de budgetten 2024 geldt dat er in het najaar 2023 wegens tussentijdse groei per 1 juni 2023 wel aanspraak is gedaan op deze middelen. Wegens de afspraak die in 2024 ten laste van het budget 2024 betaalbaar te stellen is de factuur niet als 'Nog te betalen' in 2023 verwerkt.

Met ingang van de Vereenvoudiging bekostiging PO 2023 is de jaarlijkse verrekening van grensverkeer vervallen. Voor de laatste verrekening van het grensverkeer in 2022-2023 geldt dat Kijkglas 5 op het moment van voorbereiding van de jaarrekening 2022 (1 maart 2023) nog niet was gepubliceerd. Op basis van aannames zijn in die jaarrekening niet alleen de verwachte uitgaven, maar ook de verwachte inkomsten in de balans verwerkt als 'Nog te ontvangen grensverkeer' en 'Nog te betalen grensverkeer'.

Op 8 juni 2023 is Kijkglas 5 gepubliceerd en is voor de laatste maal grensverkeer verrekend tussen samenwerkingsverbanden. Omdat er in 2023 in totaal € 26.105,= meer ontvangen is dan waar rekening mee werd gehouden (saldo verwachte baten en lasten) is het saldo als negatieve baten verwerkt.

De overdrachten van middelen voor extra ondersteuning aan de schoolbesturen voor regulier basisonderwijs, geraamd € 2.354.000,= zijn conform begroting betaalbaar gesteld. In het najaar is besloten de schoolbesturen te compenseren voor de stijgende werkgeverslasten (wijziging CAO) en is voor de route naar inclusiever een extra bijdrage vanuit het Samenwerkingsverband beschikbaar gesteld. De totale overdracht aan de schoolbesturen bedraagt daarmee in 2023 € 4.970.780,=.

In de begroting 2023 is rekening gehouden met een budget van € 1.005.000,= voor Leerlingarrangementen regulier basisonderwijs, van € 2.000.000,= voor Schoolarrangementen regulier basisonderwijs en van € 700.000,= voor Schoolarrangementen SBO / SO, in totaal € 3.705.000,=. Er is in 2023 in totaal voor € 3.565.093,= aan leerling- en schoolarrangementen toegekend.

Ten laste van het budget voor Specialistische ondersteuning is de inzet van experts van De Kleine Prins betaalbaar gesteld als ook de Gedragstolk. Op de post Innovatieve ondersteuning, begroot €350.000,= zijn in 2023 geen uitgaven gedaan; het bedrag was geraamd om nieuwe beleidsinitiatieven voortkomend uit het nieuwe ondersteuningsplan 2023-2027 te kunnen bekostigen. Het nieuwe ondersteuningsplan zal naar verwachting in het voorjaar 2024 worden goedgekeurd en vastgesteld.

Voor Professionalisering scholen is in 2023 € 126.509,= uitgegeven, een geringe overschrijding op de begroting van € 125.000,=.

De gemaakte kosten voor Poortwachter Dyslexie van € 84.847,= zijn met name de kosten voor de inzet van de poortwachters van Zij aan Zij.

f. Gevolgen voor de algemene reserve

Het resultaat over 2023 bedraagt +/- € 1.003.201,=. Dit wordt als volgt verwerkt:

a. ten laste van de:

1. Algemene reserve	€	969.501,=
2. Bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt	€	50.000,=
b. toevoeging aan gevormd bestemmingsfonds		
3. Bestemmingsfonds NPO-middelen	€	16.300,=

Na verwerking ziet het Eigen vermogen er per 31 december 2023 als volgt uit (zie pagina 84 van de jaarrekening):

1. Algemene reserve	€	575.282,=
2. Bestemmingsreserve BTW-compensatie	€	323.000,=
3. Bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt	€	110.000,=
4. Bestemmingsfonds NPO-middelen	€	16.300,=
Totaal Eigen vermogen	€	1.027.232,=

4.3 Treasurybeleid

De vereniging hanteert een door het bestuur vastgesteld Treasurystatuut. Het statuut is in het voorjaar van 2024 geactualiseerd en vastgesteld. In dit statuut wordt bepaald binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht.

Uitgangspunt blijft dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. Financiële instrumenten, behalve vorderingen en schulden, zoals beleggingen, leningen en derivaten zijn ook afgelopen jaar niet ingezet. Het Samenwerkingsverband heeft dan ook geen investeringsbeleid; alle middelen worden ingezet voor de doelstelling.

De vereniging heeft een risicomijdend financieel beleid gevoerd. De gelden staan op bankrekeningen bij de Rabobank. Nu er weer sprake is van positieve rente zijn overtollige liquiditeiten (op de lopende rekening) tot een bedrag van het gewenste weerstandsvermogen overgemaakt naar de spaarrekening.

De algemene doelstellingen van het Treasurybeleid luiden onverkort:

- Het zorgdragen voor tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities.
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het Treasurystatuut (rentemaximalisatie).
- Het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden (risicominimalisatie).

4.4 Weerstandsvermogen en vermogensvisie

Weerstandsvermogen

Voor de berekening van de bovenmatige reserve geldt dat samenwerkingsverbanden maximaal 3,5% van hun baten als Eigen vermogen mogen aanhouden. Op basis van de ontvangen rijksvergoedingen en overige vergoedingen in 2023 geldt voor ons Samenwerkingsverband dat per 31 december een Eigen vermogen van € 816.000,= mag worden aangehouden.

In 2023 is de risicomatrix geactualiseerd en op basis daarvan wenst ons Samenwerkingsverband afgerond € 800.000,= aan weerstandsvermogen aan te houden. Zie hiervoor ook de volgende paragraaf.

Het Eigen vermogen van SWV De Eem per 31 december 2022 bedroeg € 2.030.433,=. Na verwerking van het negatieve resultaat 2023 bedraagt het Eigen vermogen per 31 december 2023 € 1.027.232,= en is daarmee fors afgebouwd. Het ligt echter nog € 200.000,= boven het toegestane (en gewenste) weerstandsvermogen.

Op basis van de goedgekeurde begroting 2024 zal bij het behalen en verwerken van het negatieve begrotingsresultaat van € 56.954,= het totale Eigen vermogen uitkomen op € 951.328,=, iets boven het gewenste weerstandsvermogen van € 800.000,= (zie ook de paragraaf: Vermogensvisie). SWV De Eem heeft op basis van bovenstaande presentatie de opdracht om gedurende kalenderjaar 2024 extra bestedingen te verrichten om per 31 december 2024 uit te komen op een lager Eigen vermogen, zodat geen sprake meer is van bovenmatig Eigen vermogen.

Vermogensvisie

Vanuit de risicomatrix (zie paragraaf 4.5) gaan wij uit van het aanhouden van een Eigen vermogen ter hoogte van de toegestane signaleringswaarde van 3,5%. Daarmee blijft het Samenwerkingsverband voldoen aan de afspraak eventueel bovenmatig vermogen geheel in te zetten. In het geval er gedurende het begrotingsjaar blijkt dat er op een of meer begrotingsposten sprake is van onderbesteding, dan zal op basis van tussentijdse cijfers tot en met 30 september worden beoordeeld of er ruimte is voor een extra uitkering aan de schoolbesturen. Op deze manier ontstaat per 31 december van het jaar in de visie van ons Samenwerkingsverband geen bovenmatig Eigen vermogen en zijn de besturen in staat de middelen doelmatig te besteden; zij houden er immers jaarlijks rekening mee dat er extra middelen kunnen worden uitgekeerd. De spelregels daarvoor worden in het voorjaar van 2024 uitgewerkt en zijn onderdeel van het nieuwe ondersteuningsplan 2024-2028.

4.5 Risicoanalyse en het interne risico- en beheersingssysteem

Het interne beheersings- en controlesysteem op financieel gebied vindt plaats door de feitelijke verplichtingen als gevolg van doorbetalingen periodiek te toetsen ten opzichte van de begroting. De managementrapportages worden voorzien van toelichting, waarin de meest van belang zijnde afwijkingen en mogelijke risico's worden vastgelegd. De managementrapportages worden door de directeur-bestuurder in aanwezigheid van de controller besproken met de auditcommissie. In 2023 zijn de managementrapportages periode 1 t/m 3, 1 t/m 7 en 1 t/m 9 opgesteld.

Risicoanalyse en risicomatrix

De risico's van een samenwerkingsverband passend onderwijs zijn van een andere aard dan die van een schoolbestuur. Zo is er bij het Samenwerkingsverband geen sprake van de exploitatie van gebouwen en zijn de werkgeverslasten door het relatief beperktere aantal personeelsleden niet vergelijkbaar met die van een schoolbestuur. Het Samenwerkingsverband is een faciliterende organisatie die schoolbesturen in staat stelt passend onderwijs te verzorgen voor alle leerlingen in de regio.

De ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de (financiële) exploitatie, zoals de ontwikkeling van het leerlingaantal (bepalend voor de baten) en de deelname aan het speciaal (basis-) onderwijs (bepalend voor een deel van de verplichte afdrachten) zijn redelijk goed te voorspellen op basis van de huidige stand van zaken en vanuit de trends uit de afgelopen jaren. De risico's daarvan zijn belegd bij de schoolbesturen; indien er wegens groei van het speciaal (basis-)onderwijs een structureel tekort ontstaat, zullen de overdrachten aan het regulier onderwijs, uitgedrukt in een bedrag per leerling, worden verlaagd. De werkelijke risico's voor een samenwerkingsverband zitten in de kwaliteit van de uitvoering van passend onderwijs. Immers, de kwaliteit van de te realiseren ondersteuning wordt bepaald door scholen en hun besturen.

De financiële positie van het Samenwerkingsverband is – ook wanneer wordt voldaan aan de afspraken de algemene reserve terug te brengen tot een niveau van de signaleringswaarde van 3,5% – gezond te noemen. Op basis van de Rijksvergoedingen over 2023 is een risico-buffer van € 816.000,= binnen het eigen vermogen toegestaan. SWV De Eem heeft de risicomatrix in 2023 geactualiseerd en wenst een weerstandsvermogen van circa € 800.000,= aan te willen houden.

RISICO MATRIX SWV DE EEM

	Kerntaken: risico	Gevolgen	impact	risicomanagement	risico
1	Fluctuerende leerlingenaantallen (DUO, *)	bijv. hogere afdrachten SBO/ SO	hoog	risicoreserve	€ 250.000
2	Vangnetregeling SBO/ SO	hogere aanspraak dan begroot	laag	in begroting	€ -
3	Arrangementen: extra budget	noodzaak tot toekennen (ook al is budget bereikt)	mid	in risicoreserve	€ 250.000
4	Kwaliteit dekkend netwerk	voorziening verplaatsen	hoog	in risicoreserve	€ 100.000
5	Bezuinigingen jeugdhulp	meer thuiszitters - meer kosten	hoog	in risicoreserve	€ 150.000
6	BTW risico	handhaven risicoreserve BTW	laag	in EV (bestemres BTW)	€ 50.000
7	AVG-risico	mogelijke boete autoriteit pers.geg.	laag	in risicoreserve	€ 50.000
subtotaal					€ 850.000

(*) Bij late beschikking DUO na vaststelling begroting

	Personeelsmanagement: risico	gevolgen	impact	risicomanagement	risico-reserve
1	Krappe arbeidsmarkt	voor uitvoering kerntaken (geen ondersteuning)	hoog	risicoreserve	€ 75.000
2	Vervanging bij ziekte	extra werkgeverslasten	gem	risicoreserve en VF	€ 30.000
3	Vervanging bij uitdiensttreding of arbeidsconflict	extra werkgeverslasten wgs inhuur derden/ VSO	hoog	risicoreserve	€ 100.000
subtotaal					€ 205.000

	Interne bedrijfsvoering: risico	gevolgen	impact	risicomanagement	risico-reserve
1	Diefstal	diverse aanschafkosten	laag	verzekering	€ -
2	Brand	o.a. vernieuwing hardware	hoog	verzekering	€ -
3	Leverancier stopt acuut	diensten elders inkopen	hoog	risicoreserve	€ 100.000
4	Frauderisico	oneiglijke betalingen	laag	zes-ogenprincipe	€ 2.500
5	ICT-shutdown	extra ICT kosten	hoog	risicoreserve	€ 50.000
6	Cybersecurity	hersteltijd		risicoreserve	€ 20.000
subtotaal					€ 172.500

Gecalculeerde risico's	€ 1.227.500
Afslag 35%	€ 429.625
Gewenst weerstandvermogen	€ 797.875

In de risicomatrix zijn op drie terreinen de risico's in kaart gebracht, bij de uitvoering van de kerntaken de personele risico's en de risico's die verband houden met de bedrijfsvoering. Per risico zijn de gevolgen aangegeven en de impact (hoog, midden, laag). Vervolgens is nagegaan of het risico in enige vorm wordt afgedekt, bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering of door er jaarlijks een bedrag voor op te nemen in de begroting. Wanneer dat niet mogelijk is zullen in geval dat een risico zich daadwerkelijk voordoet de gevolgen ten laste worden gebracht van het weerstandsvermogen.

Alle geïnventariseerde risico's zijn vertaald in een bedrag per risico, opgeteld ruim € 1,2 miljoen. Omdat niet alle risico's zich in enig jaar tegelijk zullen voordoen is een afslag van 35% verwerkt waarmee het gewenste weerstandsvermogen uitkomt op € 797.875,= afgerond € 800.000,=.

Deze risicomatrix zal bij elke ondersteuningplanperiode worden geactualiseerd. Mocht zich een risico voordoen en er wordt een aanspraak gedaan op het weerstandsvermogen, dan geldt dat er in het begrotingsjaar erna aangestuurd zal worden op een positief begrotingsresultaat. Bij daadwerkelijke realisatie ervan zal het positieve resultaat worden toegevoegd aan de algemene reserve, waarmee het weerstandsvermogen weer op peil is.

Interne beheersingsmaatregelen

SWV De Eem heeft de volgende interne beheersingsmaatregelen getroffen om de risico's af te dekken:

- Op het niveau van het administratiekantoor is functiescheiding aangebracht in het betalingsproces.
- Periodiek ontvangt de bestuurder tussentijdse cijfers in de vorm van een Managementrapportage.
- De controller en bestuurder nemen in het overleg met de auditcommissie de rapportages door en stellen deze daar waar nodig bij, waarna ze worden voorgelegd aan de Commissie van Toezicht.

Onbetrouwbare informatie vanuit DUO

Door de wisselende maatregelen op inhoud/financiën vanuit het Rijk en de onbetrouwbare data vanuit DUO is er onzekerheid over de cijfers in de begroting en de uitwerking van maatregelen gedurende het jaar. Ook in 2023 kwamen Kijkglazen laat beschikbaar, zowel voor de definitieve verrekening grensverkeer (8 juni 2023) en voor de verificatie van de aanspraken op de Vangnetmiddelen in 2023 en 2024 (19 december 2023).

Deze onvoorspelbaarheid is op dit moment nog steeds het belangrijkste externe risico voor een deugdelijke en voorspelbare begroting waarin op langere termijn gekoerst kan worden op het bieden van ondersteuning aan kwetsbare kinderen. Ook dat werd in 2023 met de late ontvangst van de bekostigingsinformatie (per 19 december 2023 de laatste beschikking) praktijk.

Beheersmaatregel:

In de begroting 2024 wordt rekening gehouden met eventuele onvoorziene omstandigheden door dit risico en wordt hierop geanticipeerd door opname van een post onvoorzien van € 50.000,=.

Beheersing uitkeringen na ontslag

In geval van ontslag volgt SWV de Eem de eisen van het Participatiefonds om te voorkomen dat het Samenwerkingsverband zelf de kosten van uitkering voor zijn rekening zou moeten nemen. Daarbij hoort dus zorgvuldige dossiervorming, duidelijkheid in de cyclus van personeelsgesprekken, uiterste inspanning om ontslag te voorkomen (coaching, inzet mediator, scholing, zoeken mogelijk ander werk binnen of buiten het Samenwerkingsverband, et cetera).

4.6 Continuïteit

De meerjarenbegroting 2025-2028 en de meerjarenbalans 2025-2028 zijn opgenomen in de jaarrekening en aldaar van een toelichting voorzien (zie pagina's 93 en 94).

In de ALV van 29 november 2023 is de begroting 2024 goedgekeurd inclusief de meerjarenbegroting 2025-2028. Op basis van een voorlopige prognose van het resultaat 2023 is de begroting 2024 voorbereid met een toegestaan exploitatietekort van € 56.954,=. Inmiddels is het gerealiseerde resultaat 2023 bekend en is na verwerking in het Eigen vermogen sprake van bovenmatig Eigen vermogen.

Als het begrote negatieve resultaat 2024 van € 56.954,= wordt gerealiseerd dan leidt dat tot de volgende presentatie van het Eigen vermogen per 31 december 2024:

EIGEN VERMOGEN SWV DE EEM	Balans 31-12-2023	Verwacht resultaat 2023	Balans 31-12-2024
	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve	577.932	9.346	587.278
Bestemmingsreserve BTW	323.000	-	323.000
Bestemmingsreserve Ouder- en jeugdsteunpunt	110.000	-50.000	60.000
Bestemmingsfonds NPO middelen	16.300	-16.300	-
RESULTAAT	1.027.232	-56.954	€ 970.278

Het negatieve resultaat zal in 2024 als volgt worden verwerkt in het Eigen vermogen:

- € 50.000,= zal ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve Ouder- en jeugdsteunpunten, die daarmee afneemt en per 31 december 2024 € 60.000,= zal bedragen.
- € 16.300,= zal worden verwerkt ten laste van het bestemmingsfonds NPO-middelen dat daarmee geheel wordt afgebouwd;
- Omdat rekening wordt gehouden met een negatief resultaat over 2024 van € 56.954,= zal € 9.346,= worden toegevoegd aan de algemene reserve, die daarmee per 31 december 2024 € 587.278,= zal bedragen.

De bestemmingsreserve ouder en jeugdsteunpunt wordt in 2023, 2024 en 2025 ingezet ter dekking van de kosten van de inrichting van JOSEE, ons ouder- en jeugdsteunpunt en zal per 31 december 2025 volledig zijn benut.

Voor het aanhouden van de bestemmingsreserve BTW zijn samenwerkingsverbanden in afwachting van de afspraken die er worden gemaakt tussen de ministeries van OCW en Financiën over de toepassing van de spelregels voor BTW. Vooralsnog lijkt het erop dat er voor 'nauw met het onderwijs verweven activiteiten' geen BTW van toepassing is.

Op basis van de goedgekeurde begroting 2024 zal bij het behalen en verwerken van het negatieve begrotingsresultaat het totale Eigen vermogen uitkomen op € 970.278,=, ruim boven het gewenste weerstandsvermogen van € 800.000,= (zie ook paragraaf: Vermogensvisie). SWV De Eem heeft op basis van bovenstaande presentatie de opdracht om gedurende kalenderjaar 2024 extra bestedingen te verrichten om per 31 december 2024 uit te komen op een lager Eigen vermogen, zodat geen sprake meer is van bovenmatig Eigen vermogen.

4.7 Aanbesteding

Met ingang van 1 april 2013 is de Aanbestedingswet 2012 in werking getreden. Hierin zijn de grondbeginselen van aanbesteden opgenomen, waaronder non-discriminatie, gelijkheid, transparantie en proportionaliteit. Dit laatste begrip is uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit.

In het onderwijsaccountantsprotocol is opgenomen dat voor de aanbestedingen onder de Europese drempelbedragen een groeimodel geldt. In 2022 heeft de directeur-bestuurder het aanbestedingsbeleid voor SWV de Eem vastgesteld in een nieuwe inkoopprocedure.

In 2023 is juridisch advies ingewonnen over het beschreven aanbestedingsbeleid, wat onder meer heeft geleid tot een offerte procedure voor de vernieuwing van de communicatie in de komende planperiode.

4.8 Leerlingaantallen

Het jaarlijkse telmoment van het aantal leerlingen van samenwerkingsverbanden is in de vereenvoudiging van de bekostiging gewijzigd van 1 oktober naar 1 februari. Daarmee steeg het leerlingenaantal van SWV de Eem licht: van 25.889 in 2021 (telling 1 oktober 2021) naar 26.914 op 1 februari 2022. Deze stijging leidt tot een stijging van de bekostiging door het ministerie van OCW, die immers gebaseerd is op het totale aantal leerlingen in de regio.

Telgegevens SWV De Eem teldatum	2023 01-02-2022	2024 01-02-2023	2025 01-02-2024	2026 01-02-2025	2027 01-02-2026	2028 01-02-2027
Gegevens						
Totaal aantal leerlingen basisonderwijs in SWV	26.160	26.131	26.101	26.071	26.041	26.011
Totaal aantal leerlingen SBO in SWV 742	725	725	725	725	725	
Totaal aantal leerlingen regulier en SBO	26.902	26.856	26.826	26.796	26.766	26.736
som van alle achterstandsscores van scholen binnen SWV	7.407	7.407	7.407	7.407	7.407	7.407
Aantal lln SBO met TLV van dit SWV	754	770	765	760	755	750
Aantal lln SO met TLV cat. 1 van dit SWV	346	314	319	324	329	334
Aantal lln SO met TLV cat. 2 van dit SWV	60	39	39	39	39	39
Aantal lln SO met TLV cat. 3 van dit SWV	20	88	88	88	88	88
Totaal aantal lln SO met TLV SWV De Eem	426	441	446	451	456	461
Deelname % SBO tov. BAO+SBO	2,80%	2,87%	2,85%	2,84%	2,82%	2,81%
Deelname % SO tov. BAO+SBO	1,63%	1,69%	1,71%	1,73%	1,75%	1,77%

Ontwikkeling aantal leerlingen regulier onderwijs

Volgens opgave van DUO zijn er op teldatum 1 februari 2023 met 26.131 leerlingen in het regulier basisonderwijs. Op basis van de prognose van de leerlingenaantallen in 'De Eem in beeld' (Rapportage B&T, voorgelegd aan de ALV 19 oktober 2022) wordt de komende jaren een afname van het aantal leerlingen in het regulier basisonderwijs verwacht. Voor het meerjarenperspectief 2025-2028 wordt uitgegaan van een gemiddelde daling met 30 leerlingen per jaar.

Ontwikkeling aantal leerlingen SBO en deelnamepercentage

Voor de berekening van de Rijksvergoeding en de overdracht aan het SBO wordt uitgegaan van het aantal leerlingen in het SBO, waarvoor SWV de Eem een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) SBO heeft afgegeven. Op teldatum 1 februari 2023 hadden volgens opgave van DUO 725 leerlingen een TLV-SBO van SWV de Eem. Op 1 februari 2022 waren dit er 742. De verwachting is dat door gezamenlijk meer te sturen op inclusiever onderwijs het aantal TLV's SBO verder kan afnemen. Echter, gelet op de problematiek bij met name jonge kinderen verwachten we vanaf 1 februari 2024 een stabilisering van het aantal TLV's SBO en nog geen afname. Daarvoor maken we in het licht van ons nieuwe ondersteuningsplan 2024-2028 een stappenplan, waarvan we verwachten dat de eerste resultaten op zijn vroegst vanaf teldatum 1 februari 2025 zichtbaar zullen zijn. Daar ligt een opgave voor ons gehele Samenwerkingsverband. Omdat het nieuwe ondersteuningsplan op het moment van opstellen van het bestuursverslag nog niet gereed is, zijn de wijzigingen vanaf teldatum 1 februari 2025 nog niet in dit overzicht verwerkt.

Ontwikkeling aantal leerlingen speciaal onderwijs en deelnamepercentage

Het aantal leerlingen in het SO (449 leerlingen per 1 februari 2022 en 441 per 1 februari 2023) daalt licht. Voor het meerjarenperspectief 2025 tot en met 2028 verwachten we toch een stijging van gemiddeld 5 leerlingen per jaar omdat er wordt ingezet op het uit de onderwijsvrijstelling halen van een groter aantal kinderen de komende jaren. Het deelnamepercentage SO zal de komende jaren daarom naar verwachting licht stijgen.

4.9 Huisvesting en overige bedrijfsvoering

In 2023 hebben een aantal kleine vernieuwingen doorgevoerd in onze huisvesting en is een nieuw schoonmaakcontract gesloten. De aanwezigheid van eigen vergaderzalen faciliteert onderlinge uitwisseling en biedt ruimte aan uiteenlopende vergaderingen waarvoor minder een beroep op externe locaties hoeft te worden gedaan. De huur is in 2023 ook licht gestegen; de kosten worden via een vaste verdeelsleutel verrekend met onze collega's van SWV V(S)O Eemland met wie wij onze vergaderzalen en voorzieningen delen.

De bedrijfshulpverleners hebben dit jaar samen met de andere bedrijfshulpverleners werkzaam in het pand een herhalings training gedaan. Ook zijn de brandblussers gecontroleerd en deels vervangen.

ICT

In 2023 hebben we ruim aandacht geschonken aan onze bedrijfsvoering, waaronder ook de IT. De facturenadministratie is gedigitaliseerd. Ook is een werkgroep opgestart om de herinrichting van SharePoint vorm te geven. Het belangrijkste aandachtspunt lag in het opvolgen van de bevindingen van de accountant in zijn management letter. We hebben hier op diverse punten acties in gang gezet en uitgevoerd. Een mooie ontwikkeling hier is dat we samen met onze IT-beheerder een jaarplan voor 2024 hebben opgesteld met een heldere planning en doelen om ook hier de monitoring goed vorm te kunnen geven.

4.10 Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid zijn geen nieuwe ontwikkelingen geweest.

4.11 Kwaliteitszorg

De doelstellingen en indicatoren zoals beschreven in het ondersteuningsplan (OP) 2019-2023 'Keuzes & Kansen' worden jaarlijks omgezet in een jaarplan. Het jaarplan loopt over schooljaren. In 2023 is geen nieuw plan opgezet, maar hebben we de blik verlegd naar de voorziene eindresultaten van het ondersteuningsplan en geïnventariseerd welke stappen nodig zouden zijn en reëel om de doelen van het plan te realiseren. In de CvT wordt via de managementrapportages verslag gedaan van de voortgang. Met de MR-P en de OPR zijn klankbord- en ambitiegesprekken gevoerd.

De ondersteuningsspecialisten hebben in 2022 voor de laatste keer in deze vorm de SOP-gesprekken gevoerd met directeurs en intern begeleiders op de scholen die zij ondersteunen. Vanaf 2023 ligt op eigen verzoek de verantwoordelijkheid voor deze gesprekken bij de bestuurders, waarbij de ondersteuningsspecialist op uitnodiging aansluit. Hiervan is in 2023 spaarzaam gebruik gemaakt.

Alle ondersteuningsspecialisten hebben aan het begin van het schooljaar een startgesprek gevoerd met de school. Doel van dit gesprek is om gezamenlijk te kijken naar de ondersteuningsstructuur op de school, de schoolpopulatie in beeld te krijgen en daarmee ook een beeld te krijgen van de mate waarin extra ondersteuning in een jaar nodig is. Het blijkt in de praktijk goed te werken om dergelijke sparmomenten in te bouwen, omdat het de kans biedt om uit de hectiek van de dagelijkse casuïstiek een algemener beeld te krijgen.

Belangrijk voor onze interne kwaliteitszorg en het eenduidig handelen zijn onze kwaliteitskaarten. Per onderwerp en per proces worden kaarten opgesteld, besproken in het team en waar van toepassing met ook externe samenwerkingspartners zodat helder is welke stappen op welk moment gezet worden en wie daarbij betrokken zijn. Dit jaar zijn diverse nieuwe kwaliteitskaarten ontwikkeld. Alle kaarten worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.

4.12 Evaluatie

Alle leerlingarrangementen (de OOA's) worden na afloop op de scholen geëvalueerd. Hiervan wordt verslag gedaan in het OntwikkelingsPerspectief Plan (OPP) van de leerling.

De meeste schoolarrangementen zijn doordat het ondersteuningsplan met een jaar werd verlengd in elk geval tot aan de zomer 2024 verlengd. Alle schoolarrangementen worden schriftelijk aangevraagd, geëvalueerd en besproken. Toekenning vindt plaats op de waardering van deze evaluaties en de voorgestelde bijstelling. De administratieve afhandeling vindt plaats in TOPdossier.

Schoolarrangementen die zich met name richten op de basisondersteuning zijn afgebouwd.

Alle professionaliseringsactiviteiten en bijeenkomsten worden geëvalueerd. De gemiddelde tevredenheid was in 2023 met een 8,2 iets lager dan in 2022 (8,4). Elke evaluatie biedt ons ook weer handvatten voor verbeteringen, soms in de logistiek, soms inhoudelijk doordat gewenste onderwerpen dan wel sprekers worden aangedragen.

Door het Samenwerkingsverband zijn aanvullend op de samenwerkingsverband brede analyses en kengetallen over 2023 ook rapportages gemaakt per school en per bestuur. Hierin voorzien wij scholen en besturen van inzicht in de mate van ondersteuning die zij in het afgelopen jaar vanuit het Samenwerkingsverband hebben genoten. In de startgesprekken die de ondersteuningsspecialisten met de scholen voeren worden opmerkelijke onderdelen besproken. In het team van ondersteuningsspecialisten zoeken we gezamenlijk naar de hoofdlijnen en een duiding van de trends en de ontwikkelingen die wij uit de rapportages opmaken. In 2024 hebben we tot doel gesteld om onze data-analyses en de kwaliteitszorg sterker met elkaar te verknopen. Daarbij houden we als doel voor ogen dat we gezamenlijke met alle scholen en besturen willen werken aan een continue hoog niveau van ondersteuning op alle scholen, zodat alle kinderen goed onderwijs krijgen.

A close-up photograph of a red container, likely a pen holder, with the word 'ROOD' printed on it in large, black, sans-serif capital letters. The container is filled with several pens and pencils in various colors, including yellow, orange, blue, and red. The background is blurred, showing more of the same container and its contents.

2023

Financieel Jaarverslag

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2023

Resultaat

Over het verslagjaar 2023 is een negatief exploitatie resultaat behaald van € 1.003.201. De verschillen met de begroting zijn:

Exploitatieresultaat volgens begroting:		-57.075
Meer baten / minder lasten:		
- hogere rijksbijdragen	877.923	
- lagere personele lasten	497.490	
- lagere huisvestingslasten	1.986	
		1.377.399
Minder baten / meer lasten:		
- lagere overige baten	8.019	
- hogere instellingslasten	257.595	
- hogere doorbetalingen	2.075.070	
		2.340.685
		-1.020.360
- lagere afschrijvingen		17.159
EXPLOITATIE RESULTAAT BOEKJAAR 2023		-1.003.201

Het negatieve exploitatie resultaat over het verslagjaar (2023: € 1.003.201) vergeleken met met het resultaat over voorgaand jaar (€ 1.339.300 positief) zijn:

Exploitatieresultaat voorgaand jaar:		1.339.300
Meer baten / minder lasten:		
- hogere rijksbijdragen	3.407.779	
- hogere overige baten	59.968	
- lagere personele lasten	211.501	
- lagere huisvestingslasten	258	
- lagere instellingslasten	54.880	
		3.734.386
Minder baten / meer lasten:		
- hogere doorbetalingen	6.083.192	
		6.083.192
		-1.009.506
- lagere afschrijvingen		6.305
EXPLOITATIE RESULTAAT BOEKJAAR 2023		-1.003.201

HET WERKKAPITAAL KAN ALS VOLGT WORDEN WEERGEGEVEN

	31-dec-23	31-dec-22	mutatie
Vlottende activa	2.108.449	2.898.434	-789.985
Kortlopende schulden	1.157.827	924.573	233.254
Beschikbaar werkkapitaal	950.622	1.973.860	-1.023.238

HET WERKKAPITAAL IS ALS VOLGT GEFINANCIERD:

Eigen vermogen	1.027.232	2.030.433	-1.003.201
Voorzieningen	25.243	37.766	-12.522
	1.052.475	2.068.198	-1.015.723
In vaste activa vastgelegd	101.853	94.338	7.516
BESCHIKBAAR	950.622	1.973.861	-1.023.239

Balans per 31 december 2023

(na voorgestelde resultaatbestemming)

ACTIVA

	2023	2022
	EUR	EUR
Vaste activa		
Materiële vaste activa	67.753	60.238
Financiële vaste activa	34.100	34.100
Totaal vaste activa	101.853	94.338
Vlottende activa		
Vorderingen	427.386	359.756
Liquide middelen	1.681.063	2.538.678
Totaal vlottende activa	2.108.449	2.898.434
BALANSTOTAAL	2.210.302	2.992.772

PASSIVA

	2023	2022
	EUR	EUR
Eigen vermogen	1.027.232	2.030.433
Voorzieningen	25.243	37.766
Kortlopende schulden	1.157.827	924.573
BALANSTOTAAL	2.210.302	2.992.772

Staat van baten en lasten 2023

	BEGROTING		
	2023	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
BATEN			
Rijksbijdragen	22.450.688	21.572.765	19.042.909
Overige overheidsbijdragen en subsidies	898.702	886.000	855.512
Overige baten	19.279	40.000	2.501
TOTAAL BATEN	23.368.669	22.498.765	19.900.922
LASTEN			
Personeelslasten	1.939.277	2.238.000	2.150.777
Afschrijvingen	22.841	40.000	29.146
Huisvestingslasten	124.630	126.616	124.889
Overige instellingslasten	457.536	610.628	515.603
Doorbetalingen aan schoolbesturen	21.824.399	19.540.596	15.741.208
TOTAAL LASTEN	24.368.683	22.555.840	18.561.622
EXPLOITATIERESULTAAT	-1.000.014	-57.075	1.339.300
Financiële baten en -lasten	3.187	-	5.393
NETTO RESULTAAT	-1.003.201	-57.075	1.333.907

Kasstroomoverzicht 2023

	2023	2022
	EUR	EUR
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Exploitatieresultaat	-1.000.014	1.339.300
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	22.841	29.146
- Mutaties voorzieningen	-12.522	22.452
	10.319	51.598
Veranderingen in:		
- Vorderingen	-67.630	-218.500
- Kortlopende schulden	233.277	-302.632
	165.647	-521.132
Financiële vaste activa	-	-
Betaalde bankkosten	-3.187	-5.393
Kasstroom uit operationele activiteiten	-827.235	864.372
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in materiële vaste activa	-30.379	-3.652
	-30.379	-3.652
Netto kasstroom	-857.615	860.720
Beginstand liquide middelen	2.538.678	1.677.957
Mutatie	-857.615	860.720
EINDSTAND LIQUIDE MIDDELEN	1.681.064	2.538.678

Grondslagen van de verslaggeving

Activiteiten

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem, statutair gevestigd te Amersfoort, ontvangt het geld voor de lichte en zware ondersteuning in het primair onderwijs in de regio PO2602. Samenwerkingsverband De Eem heeft in het ondersteuningsplan vastgelegd hoe het het geld voor extra ondersteuning inzet.

Verslaggevingsperiode

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de geldende verslaggevingsregels zoals deze zijn opgenomen in Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). In de RJO is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn.

Continuïteit

De in de jaarrekening 2023 gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vereniging.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. De cijfers voor 2022 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken.

Gehanteerde valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op hele euro's.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de gebruiksduur, rekening houdend met de restwaarde. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. In 2023 is er één activa buiten gebruik gesteld. Bedragen vanaf € 500 worden geactiveerd.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

ICT	33%
Meubilair	10%

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bestuur worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijk gemaakte lasten (in geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht).

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve vindt plaats op basis van een besluit van het bestuur. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- als het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

De voorzieningen worden niet tegen de contante waarde gewaardeerd, omdat het effect van de tijdswaarde niet materieel is. De rente die wordt gerekend over banktegoeden is verwaarloosbaar.

Jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 2,5%.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De primaire financiële instrumenten anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten.

Er is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten, mogelijk bij deze rechtspersoon, zijn het marktrisico en het liquiditeitsrisico.

Marktrisico

Het marktrisico voor de onderwijsinstelling is minimaal. Wel ziet zij zich geconfronteerd met van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Dit risico wordt beheerst door specifieke aandacht voor deze regelgeving op te nemen in de reguliere bedrijfsuitoefening en het treasurystatuut. Ook vindt er periodiek overleg plaats met toezichthoudende instanties, waaronder de auditcommissie.

Liquiditeitsrisico

Het saldo van de liquide middelen is op balansdatum ruim voldoende om aan de lopende verplichting te kunnen voldoen.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

De boekwaarde is gelijk aan de waarde in het economisch verkeer.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW/EZ-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies onder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Geoormerkte subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Geoormerkte OCW/EZ-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de kortlopende schulden.

Indien sprake is van lasten ten laste van geoormerkte OCW/EZ-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ook de rijkssubsidies ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in dat jaar. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft de subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties met uitzondering van het Ministerie van OCW/EZ voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Pensioenlasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

WNT model

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft het Samenwerkingsverband zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. Deze bestaan met name uit administratie en beheerlasten en bestedingen vanuit de UPJO-subsidie.

Grensverkeer

Op 8 juni 2023 is Kijkglas 4 (Grensverkeer) gepubliceerd. Op basis daarvan hebben Samenwerkingsverbanden het grensverkeer over 2022-2023 (5 maanden) met elkaar kunnen verrekenen.

Doorbetalingen

Alle doorbetalingen worden verstrekt op basis van het vigerende ondersteuningsplan.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

GRONDSLAGEN VOOR HET KASSTROOMOVERZICHT

Toepassing indirecte methode

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij het gebruik van de indirecte methode wordt de kasstroom uit operationele activiteiten afgeleid uit het resultaat. Het resultaat waar het kasstroomoverzicht van uitgaat, wordt aangepast aan de volgende posten:

- mutaties in de operationele vorderingen en handelsdebiteuren en handelscrediteuren, voorzieningen en overlopende posten;
- resultaatposten die geen kasstroom tot gevolg hebben in dezelfde periode;
- resultaatposten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet classificeren als operationele activiteiten, maar als investerings- of financieringsactiviteiten.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans 2023

ACTIVA

			Totale materiële vaste activa
Materiële vaste activa	ICT	Meubilair	
	EUR	EUR	EUR
Aanschafwaarde	53.263	80.464	133.726
Cumulatieve afschrijvingen	-32.473	-41.016	-73.488
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	20.790	39.448	60.238
MUTATIES			
Investerings	12.706	16.080	28.785
Afschrijvingen	-13.441	-7.829	-21.270
Mutaties 2023	-736	8.251	7.516
BOEKWAARDE 2023	20.054	47.699	67.753
Aanschafwaarde	65.968	96.544	162.512
Cumulatieve afschrijvingen	-45.914	-48.844	-94.758
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2023	20.054	47.699	67.753

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Boek- waarde per 31-12-2022	Investe- ringen in 2023	Desinves- teringen in 2023	Afschrij- vingen in 2023	Boek- waarde per 31-12-2023
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Huurgarantie	34.100	0	0	0	34.100
TOTAAL	34.100	0	0	0	34.100

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
OCW	-	-
Gemeenten	269.302	317.103
Overige vorderingen	40.417	-
Vooruitbetaalde kosten	39.017	28.343
SWV V(SO) Eemland rc	78.650	14.309
TOTAAL VORDERINGEN	427.386	359.756

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Rabo NL39RABO0122844033	1.583.472	2.439.651
Rabo NL42RABO01267741090	0	99
Rabo NL21RABO3319434349	97.591	98.928
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN	1.681.063	2.538.678

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Samenwerkingsverband.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

PASSIVA

Eigen vermogen	Stand per 31-12-2022	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve	1.547.433	-969.501	-	577.932
Bestemmingsreserve BTW-compensatie	323.000	-	-	323.000
Bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt	160.000	-50.000	-	110.000
Bestemmingsfonds NPO-middelen	-	16.300	-	16.300
TOTAAL ALGEMENE RESERVE	2.030.433	-1.003.201	-	1.027.232

De bestemmingsreserve BTW-compensatie is gevormd met de rijksvergoeding die samenwerkingsverbanden in het najaar van 2022 hebben ontvangen. In 2023 zijn er geen definitieve spelregels voor de toepassing van BTW gepubliceerd. Om die reden is besloten de bestemmingsreserve BTW van € 323.000,= te handhaven in afwachting van de spelregels.

De bestemmingsreserve voor het ouder- en jeugdsteunpunt (JOSEE) is gevormd met de rijksvergoeding die samenwerkingsverbanden in het najaar van 2022 hebben ontvangen. Uitgangspunt is dat deze bestemmingsreserve in 2023 tot en met 2025 wordt ingezet voor de inrichting en jaarlijkse uitvoeringskosten van JOSEE. In 2023 is € 50.000,= van de kosten van JOSEE ten laste van de bestemmingsreserve gebracht.

Bestemmingsfonds NPO middelen is gevormd met de gemeentelijke vergoeding die het Samenwerkingsverband heeft ontvangen van de Gemeente Amersfoort. Er is een beschikking ontvangen d.d. 8-11-2023 waarin de Gemeente Amersfoort de looptijd van de subsidie heeft verlengd tot en met 31-12-2024. Het bedrag van € 16.300,= is hetgeen in 2023 nog niet is ingezet en afgesproken is dat dit bedrag in 2024 wordt besteed.

Voorzieningen	Stand per 31-12-2022	Dotatie 2023	Onttrek- king 2023	Vrijval 2023	Stand per 31-12-2023
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Jubileumvoorziening	16.636	-	-	-	16.636
TOTAAL VOORZIENING JUBILEUM	16.636	-	-	-	16.636
Kortlopend < 1 jaar	-				-
Middellang >1 en < 5 jaar	10.115				10.115
Langlopend > 5 jaar	6.521				6.521
	16.636				16.636

Voorzieningen	Stand per 31-12-2022	Dotatie 2023	Onttrek- king 2023	Vrijval 2023	Stand per 31-12-2023
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Voorziening RVU	17.804	-	-17.804	-	-
TOTAAL VOORZIENING RVU	17.804	-	-17.804	-	-
Kortlopend < 1 jaar	17.804				-
Middellang >1 en < 5 jaar	-				-
Langlopend > 5 jaar	-				-
	17.804				

Voorzieningen	Stand per 31-12-2022	Dotatie 2023	Onttrek- king 2023	Vrijval 2023	Stand per 31-12-2023
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Voorziening duurzame inzetbaarheid	3.326	5.282	-	-	8.607
TOTAALVOORZIENING DUURZAME INZETBAARHEID	3.326	5.282	-	-	8.607
Kortlopend < 1 jaar	-				-
Middellang >1 en < 5 jaar	3.326				5.616
Langlopend > 5 jaar	-				-
	3.326				5.616
TOTAAL VOORZIENINGEN	37.766	5.282	-17.804	-	25.243

Kortlopende schulden	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Crediteuren	348.739	338.785
Belastingen en premies sociale verzekeringen	95.776	86.134
Schulden terzake van pensioenen	25.447	22.782
Vooruitontvangen subsidies OCW	554.249	375.693
Vakantie-uitkering	58.249	52.978
Overigen	75.366	48.200
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	1.157.827	924.573

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Er zijn geen niet uit de balans blijvende rechten die hier moeten worden opgenomen.

Verplichtingen

Huurverplichting

Het Samenwerkingsverband primair onderwijs De Eem is een huurverplichting voor het kantoorpand aan de Burgemeester De Beaufortweg 16 te Leusden aangegaan. Deze overeenkomst is aangegaan tot en met 31 maart 2025. De huurverplichting bedraagt € 175.000 per jaar. SWV V(S)O Eemland heeft een onderhuurverplichting gedurende de looptijd van 1/3 deel van de kosten.

TOELICHTING OP DE POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

BATEN

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen			
Lichte ondersteuning	9.324.398	8.877.658	5.642.402
Lumpsum materieel, lichte ondersteuning	-	-	205.582
Schoolm. werk, lichte ondersteuning	111.779	104.541	99.855
Rijksbijdragen OCW - lichte ondersteuning	9.436.178	8.982.199	5.947.838
Zware ondersteuning	12.840.472	12.571.305	12.098.337
Lumpsum materieel, zware ondersteuning	-	-	875.825
Rijksbijdragen OCW - zware ondersteuning	12.840.472	12.571.305	12.974.162
Hoogbegaafdheid (vrijval)	138.323	-	120.909
Wel in ontwikkeling	35.715	19.261	-
Overige rijksbijdragen	174.038	19.261	120.909
TOTAAL RIJKSBIJDAGEN	22.450.688	21.572.765	19.042.909
Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen*	898.702	886.000	855.512
TOTAAL OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN	898.702	886.000	855.512

* De gemeentelijke bijdragen bestaan uit de subsidies UPJO € 550.000, NPO € 106.000, Poortwachtersfunctie € 93.930 en BDVO € 48.773. De baten UPJO en NPO dienen nog definitief te worden vastgesteld.

OVERIGE BATEN

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Overige opbrengsten	19.279	40.000	2.501
TOTAAL OVERIGE BATEN	19.279	40.000	2.501
TOTAAL BATEN	23.368.669	22.498.765	19.900.922

TOELICHTING OP DE POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

LASTEN

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	1.155.851	1.848.000	1.149.600
Sociale lasten	242.810	-	243.285
Pensioenpremies	195.106	-	201.415
Totaal lonen en salarissen	1.593.767	1.848.000	1.594.300
Inhuur secretariaat	-	-	25.456
Scholing	55.464	45.000	20.282
Personeelskosten (WKR)	12.396	15.000	2.798
Arbodienst	2.952	5.000	3.279
Dotatie personele voorzieningen	5.282	-	31.821
Inhuur extern / vacatiegelden OPR	-	-	16.861
Inhuur derden (onderzoek & advies)	122.430	100.000	209.914
Expertiseteam	-	-	32.020
Ouder & jeugdsteunpunt JOSEE	117.249	225.000	157.436
Professionalisering scholen	-	-	68.011
Overige personele lasten	-	-	17.013
Personele lasten Wel in Ontwikkeling	29.738	-	-
Totaal overige personeelslasten	345.510	390.000	584.892
-/- uitkeringen Vervangingsfonds	-	-	-28.414
TOTAAL PERSONELE LASTEN	1.939.277	2.238.000	2.150.777

Gemiddeld aantal medewerkers

Ultimo 2023 waren bij het Samenwerkingsverband De Eem 23 medewerkers in dienst met een totale werktijdfactor van 17,4105 WTF (2022: 21 medewerkers en 15,9106 WTF). Daarmee is de formatie t.o.v. eind 2022 met 1,4999 fte gestegen. De vacatures op ons secretariaat (+ 0,5 fte), communicatie (+ 0,6 fte) zijn ingevuld. De functie van beleidsadviseur is verdwenen t.g.v. de nieuwe functie van teamleider. Eén van de beleidsadviseurs is benoemd tot teamleider; de tweede vacature teamleider (1 fte) is per begin 2024 ingevuld. Verder is de opvolging van een ondersteuningsspecialist die begin 2024 met pensioen is gegaan ook al in de bezetting opgenomen, waardoor deze per februari met 0,7 zal afnemen.

De fte's zijn als volgt onderverdeeld:

Aantal fte in dienst per 2023	31-dec-2023	31-dec-2022	31-dec-2021
Directeur-bestuurder	1 fte	1 fte	2 fte
Beleidsadviseur	0 fte	1,9 fte	1,9 fte
Teamleider	0,9 fte	-	-
Directiesecretaresse/administratief medewerker	2 fte	1,5 fte	2,3 fte
Communicatieadviseur	0,6 fte		
Onderwijsspecialist	12,0105 fte	10,6106 fte	10,5615 fte
JOSEE/Schoolmaatschappelijk werk	0,9 fte	0,9 fte	1,6 fte
Totaal	17,4105 fte	15,9106 fte	18,3615 fte

Het gemiddeld aantal fte over 2023 bedraagt 15,6799 (2022:16,6738).

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Afschrijvingen			
ICT	15.012	33.000	21.099
Inventaris en apparatuur	7.829	7.000	8.046
Totaal afschrijvingen	22.841	40.000	29.146

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Huisvestingslasten			
Huur	117.891	120.000	117.761
Schoonmaakkosten	5.487	5.616	4.413
Overige huisvestingslasten	1.253	1.000	2.715
Totaal huisvestingslasten	124.630	126.616	124.889

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Overige lasten			
Telefoon/fax	8.328	10.000	8.103
Porti- en transportkosten	143	250	-
Kopieerkosten	7.305	6.200	5.541
Kantoorartikelen	4.120	2.000	6.619
Abonnementen/contributies & vakliteratuur	7.594	8.500	8.904
Vergaderkosten	11.870	4.000	5.415
Kleine aanschaffingen	5.211	500	1.265
Accountantskosten	22.550	21.478	46.311
Administratiekantoor	31.379	29.000	29.446
Communicatie en PR	41.910	65.000	52.869
Representatie	2.883	1.200	1.627
Inzet controller	46.959	56.000	55.883
Onderhoud/verbruiksmateriaal hardware/ICT	28.409	75.000	72.948
OP 23-27 (communicatie & vormgeving)	-	40.000	-
Uitgaven Wel in Ontwikkeling	5.977	-	-
Uitgaven beschikking NPO	200.000	200.000	195.400
Overige uitgaven/onvoorzien	-	50.000	-
Toezicht en medezeggenschap			
Kosten Commissie van Toezicht	14.908	10.000	17.687
Onafhankelijk voorzitter	7.596	10.000	7.584
Vacatie OPR (en ondersteuning 2023)	9.129	20.000	-
MRP	1.265	1.500	-
Totaal overige lasten	457.536	610.628	515.603

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Controle van de jaarrekening	22.550	21.478	34.200
Andere controlewerkzaamheden	2.500	-	11.775
Fiscale advisering	-	-	336
Andere niet-controlediensten	-	-	-
Totaal accountants honoraria	25.050	21.478	46.311

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

DOORBETALINGEN EN VERPLICHTINGEN AAN SCHOOLBESTUREN

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Afdracht SO	7.532.403	7.119.318	6.697.998
Afdracht SBO	5.029.731	4.763.878	1.113.279
Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW	12.562.134	11.883.196	7.811.278
Middelen extra ondersteuning basisonderwijs	4.970.780	2.354.400	2.264.120
Vangnetregeling SO	-	233.000	610.299
Vangnetregeling SBO	-	190.000	324.013
Grensverkeer saldo inkomend/uitgaand	-26.105	-	53.005
Ondersteuningstrajecten	-	-	78.405
Schoolarrangementen SBO & SO	574.254	700.000	154.968
Ondersteuningstrajecten SO	-	-	187.534
Arrangementen leerlingen	826.909	940.000	3.084.258
Arrangementen regulier basisonderwijs	50.011	-	-
Arrangementen (leerl) t.l.v. gem (BVDO)	48.773	65.000	-
Schoolarrangementen regulier basisonderwijs	2.065.146	2.000.000	-
Specialistische ondersteuning	384.838	415.000	425.000
Innovatieve ondersteuning	-	350.000	685.469
Ondersteunende activiteiten TOP dossier	129.221	100.000	62.860
Professionalisering scholen	126.509	125.000	-
Poortwachter Dyslexie	84.847	110.000	-
Toelaatbaarheidscommissie (desk adv)	27.084	75.000	-
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	9.262.265	7.657.400	7.929.930
Doorbetalingen aan schoolbesturen	21.824.399	19.540.596	15.741.208
Totaal lasten	24.368.683	22.555.840	18.561.622
SALDO BATEN EN LASTEN *	-1.000.014	-57.075	1.339.300

Financiële baten en lasten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	EUR	EUR	EUR
Rentebaten	1.005	-	-
Rentelasten	4.192	-	5.393
Totaal financiële baten en lasten	-3.187	-	-5.393
RESULTAAT	-1.003.201	-57.075	1.333.907

Bestemming van het resultaat

In de statuten is geen regeling opgenomen m.b.t. de bestemming van het resultaat.

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

	2023
	EUR
Algemene reserve publiek	-969.501
Bestemmingsreserve BTW-compensatie	-
Bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt	-50.000
Bestemmingsfonds NPO-middelen	16.300
Totaal resultaat	-1.003.201

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Continuïteitsparagraaf

MEERJARENBALANS 2024-2028

ACTIVA	REALISATIE		MEERJARENBALANS				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa	60.238	67.753	67.753	52.753	37.753	22.753	12.753
- Materiële vaste activa							
- Financiële vaste activa	34.100	34.100	34.100	34.100	34.100	34.100	34.100
Vlottende activa							
- Vorderingen	359.756	427.386	427.386	427.386	427.386	427.386	427.386
- Liquide middelen	2.538.678	1.681.063	1.624.108	1.641.536	1.657.473	1.675.425	1.686.391
TOTAAL ACTIVA	2.992.772	2.210.303	2.153.347	2.155.775	2.156.712	2.159.664	2.160.630

PASSIVA	REALISATIE		MEERJARENBALANS				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Eigen vermogen							
- Algemene reserve	2.030.433	1.027.232	970.277	972.705	973.642	976.594	977.560
Voorzieningen	37.766	25.243	25.243	25.243	25.243	25.243	25.243
Kortlopende schulden	924.573	1.157.827	1.157.827	1.157.827	1.157.827	1.157.827	1.157.827
TOTAAL PASSIVA	2.992.772	2.210.302	2.153.347	2.155.775	2.156.712	2.159.664	2.160.630

MEERJARENBEGROTING/STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	REALISATIE			MEERJARENBEGROTING			
BATEN	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen	19.042.909	22.450.688	23.504.422	23.475.460	23.446.498	23.417.536	23.388.574
Overige overheidsbijdragen	855.512	898.702	635.000	635.000	635.000	635.000	635.000
Overige baten	2.501	19.279	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000
Totaal baten	19.900.922	23.368.669	24.224.422	24.195.460	24.166.498	24.137.536	24.108.574

	REALISATIE			MEERJARENBEGROTING			
LASTEN	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Personele lasten	2.150.777	1.939.277	2.905.501	2.905.501	2.905.501	2.905.501	2.905.501
Afschrijvingslasten	29.146	22.841	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Huisvestingslasten	124.889	124.630	133.178	133.178	133.178	133.178	133.178
Instellingslasten	515.603	457.536	358.150	338.150	338.150	338.150	338.150
Doorbetalen en grensverkeer	15.741.208	21.824.399	20.839.548	20.771.203	20.743.732	20.712.755	20.685.779
Totale lasten	18.561.622	24.368.683	24.281.377	24.193.032	24.165.561	24.134.584	24.107.608
Exploitatieresultaat	1.339.300	-1.000.014	-56.955	2.428	937	2.952	966
- Financiële baten en lasten	5.393	3.187	-	-	-	-	-
RESULTAAT	1.333.907	-1.003.201	-56.955	2.428	937	2.952	966
Rijksbijdrage per leerling	736,13	834,16	873,74	873,80	873,86	873,92	873,98
Doorbetalen per leerling	608,49	810,89	774,68	773,14	773,13	772,98	772,98
Personeelsratio	10,81%	8,30%	11,99%	12,01%	12,02%	12,04%	12,05%

KENGETALLEN	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
aantal medewerkers (Wtf)	18,1171	17,4105	17,7105	17,7105	17,7105	17,7105	17,7105
Leerling aantallen							
- BaO	25.147	26.160	26.131	26.101	26.071	26.041	26.011
- SBO	722	754	770	765	760	755	750
Totaal	25.869	26.914	26.901	26.866	26.831	26.796	26.761
deelnamepercentage SBO	2,81%	2,80%	2,86%	2,85%	2,83%	2,82%	2,80%
SO (cat 1 t/m 3)	422	426	441	446	451	456	461
Deelnamepercentage SO	1,63%	1,69%	1,64%	1,66%	1,68%	1,70%	1,72%
aantal medewerkers zonder vervanging	17,4171	16,7105	17,0105	17,0105	17,0105	17,0105	17,0105

Verantwoording subsidies

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikkingen geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
- Subsidie regeling begaafde leerlingen PO/VO	HBL19106	11-11-2019	Onderhanden
- Subsidie Wel in ontwikkeling	WIO22060	31-10-2022	Onderhanden
- Subsidie regeling begaafde leerlingen PO/VO 2023-2025	HBL23EM053	14-12-2023	Onderhanden
- Subsidie regeling begaafde leerlingen PO/VO 2023-2025	HBL230113	21-12-2023	Onderhanden

G2A. Subsidies met verrekeningsclausule, aflopend

Niet van toepassing.

G2B. Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Niet van toepassing.

Financieel en inhoudelijk overzicht UPJO subsidie 2023

Toegekend totaal	€ 656.000	
Bestemd voor	€ 550.000	Zorg in en om de school (S0160)
	€ 106.000	Vroegdiagnostiek (I220036)

Post	Begroot	Besteed
	EUR	EUR
A Preventie	183.000	221.025,55
B Versterking	266.000	298.380,91
C Innovatie	191.000	163.412,00
9% Beheer en Administratie	16.000	7.442,00
TOTAAL	656.000	690.260,46

Korte inhoudelijke toelichting UPJO 2023

Preventie wordt ingezet voor de ketenaanpak dyslexiezorg, de ondersteuning van nieuwkomers, de coördinatie van vrijstellingen en begeleiding van kinderen die thuiszitten als ook de pilot in de samenwerking vroegsignalering met de BSO.

Versterking heeft betrekking op de inzet van schoolmaatschappelijk werk op scholen, professionaliseringsactiviteiten, de coördinatie van het integraal wijkoverleg en aansluiting tussen zorg en onderwijs.

Net als in 2022 is hier ook de uitgave vroegdiagnostiek van de Amersfoortse scholen in opgenomen.

De **innovatiemiddelen** zijn besteed aan onderwijs-zorg arrangementen en samenwerking van scholen in het Soesterkwartier.

Tot slot zijn de UPJO accountantskosten en een deel van de kosten van beheer en administratie uit UPJO middelen bekostigd.

Een verdere toelichting is opgenomen in het bestuursverslag 2023, waarin van de afzonderlijke activiteiten verslag wordt gedaan.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die hier dienen te worden toegelicht.

WNT-verantwoording 2023

Per 1 januari 2016 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft.

Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor SWV PO De Eem is op basis van de nieuwe klassenindeling € 223.000 (2022 € 216.000). Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023

M.J. Maljers

Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang functievervulling in 2023	1/1
Einde functievervulling in 2023	31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.074
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.690

Subtotaal	€ 135.764
------------------	------------------

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-

Totaal bezoldiging	€ 135.764
---------------------------	------------------

Het bedrag van de overschrijding	-
De reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2022

M.J. Maljers

Functiegegevens

Directeur-
bestuurder

Aanvang functievervulling in 2022

01-01-2022

Einde functievervulling in 2022

31-12-2022

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)

1

Dienstbetrekking

ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

€ 108.950

Beloningen betaalbaar op termijn

€ 20.126

Subtotaal

€ 129.076

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

€ 216.000

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

-

Totaal bezoldiging

€ 129.076

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Gegevens 2023	M. Lanting	H. van Tricht	M.E. Bakker	M. van Elteren
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2023	01-01-2023	01-01-2023	01-01-2023	01-01-2023
Einde functievervulling in 2023	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2023
Bezoldiging				
Bezoldiging	3.000	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
Bezoldiging	3.000	3.000	3.000	3.000
Het bedrag van de overschrijding	-	-	-	-
De reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022				
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2022	01-01-2022	01-01-2022	01-01-2022	01-01-2022
Einde functievervulling in 2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022
Bezoldiging				
Bezoldiging	3.000	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600	21.600

Met de onafhankelijk voorzitter is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Gegevens over de rechtspersoon

Naam:	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem
Adres:	Burgemeester de Beaufortweg 16, 3833 AG Leusden
Telefoon:	033 - 760 11 91
E-mailadres:	info@swvdeeem.nl
Internetsite:	www.swvdeeem.nl
Bestuursnummer:	21446
Contactpersoon:	Mevr. drs. M.J. Maljers
Telefoon:	033 - 760 11 91
E-mailadres:	a.maljers@swvdeeem.nl
BRIN-nummer:	PO2602

Controleverklaring accountant

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Koolhovenstraat 11
3772 MT Barneveld
Postbus 272
3770 AG Barneveld

T (0342) 40 85 08
F (0342) 40 81 41
barneveld@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Commissie van Toezicht van
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem te Leusden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde subsidiebatens, -lasten en -balansmutaties gerelateerd aan de 'Subsidie Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs' over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de subsidiebepalingen voortvloeiend uit de beschikking voor subsidiejaar 2023 van het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2022-2024 met kenmerk 1729198, de Algemene subsidieverordening Amersfoort 2019, de Subsidieregeling Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs en de Beleidsregel 'Zorg in de school'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2023.

Het bestuur is er ook verantwoordelijk voor dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de subsidiebepalingen zoals vastgesteld door de Gemeente Amersfoort.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de commissie van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 11 juni 2024

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

M.A. Rozendaal RA

op 11-06-2024 17:59

VAN REE ACCOUNTANTS

M.A. Rozendaal RA

SWV de Eem

Burgemeester de Beaufortweg 16
3833 AG Leusden
033 760 11 91
info@swvdeem.nl
www.swvdeem.nl

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG